

Årsredovisning 2020

Danderyds kommun

ROBUST EKONOMI MED FOKUS PÅ ORDNING OCH REDA	3
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	5
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING	5
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	6
MILJÖ OCH KLIMAT	8
DEN KOMMUNALA KONCERNEN	11
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	13
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN	16
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING	19
BALANSKRAVSRESULTAT	27
AVTAL	28
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	29
FÖRVÄNTAD UTVECKLING	32
RÄKENSKAPER	33
RESULTATRÄKNING	33
BALANSRÄKNING	34
FINANSIERINGSANALYS	35
NOTFÖRTECKNING	35
DRIFTREDOVISNING	41
INVESTERINGSREDOVISNING	43
BORGENSÅTAGANDEN	43
AVFALLSVERKSAMHETEN	44
VATTEN- OCH AVLOPPS VERKSAMHETEN	45
VERKSAMHETERNA	48
KOMMUNSTYRELSEN	48
ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN	50
MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN	52
BYGGNADSNÄMNDEN	54
TEKNISKA NÄMNDEN	56
– VATTEN OCH AVLOPP	58
– AVFALL	59
FASTIGHETSNÄMNDEN	61
KULTUR- OCH FRITIDSNÄMNDEN	63
UTBILDNINGSNÄMNDEN	65
SOCIALNÄMNDEN	67
DJURSHOLMS AB	69
STUDIEVÄGEN FASTIGHETS AB	71
BILAGOR	73
NÄMNDERNAS LEDAMÖTER	73
REDOVISNINGSPRINCIPER	78
DEFINITIONER TILL ÅRSBOKSLUT	80
REVISIONSBERÄTTELSE	81

Robust ekonomi med fokus på ordning och reda

Danderyds kommun har under 2020 uppnått ekonomi i balans, med mer effektiva och verksamheter som levererar hög kvalitet till Danderydsborna. Danderyds ekonomiska resultat för 2020 är starkt med ett överskott om närmare 196 miljoner kronor. Överskottet är nödvändigt för att reglera kommunens ackumulerade underskott, som minskat från -213 mkr till -28,3 mkr, dessutom har låneskulden amorterats med 46 miljoner kronor. Det ackumulerade underskottet kommer hanteras slutligt under 2021. Soliditeten ökade från 46 procent till 49 procent mellan 2019 och 2020. Därmed måste ekonomin åter anses vara stabiliserad.

Det starka ekonomiska resultatet innebär att kommunen uppfyller alla sex finansiella mål som kommunfullmäktige beslutat. Uppfyllelsen av de finansiella målen samt att kommunen uppfyller tre av sina fem övergripande strategiområden bidrar till bedömningen att kommunen uppfyller kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Stabilitet i ekonomin skapar möjligheter. Kommunen har under ett antal år försämrat kostnadseffektiviteten i jämförelse med andra kommuner. Den trenden har brutits och utvecklingen visar nu att kommunen blir alltmer kostnadseffektiv. En bidragande orsak är att nämndernas nettokostnader minskat efter att under många år ökat. Nämndernas nettokostnader minskade med cirka 38 miljoner kronor 2020 jämfört med 2019. Det arbete som lagts på att snabbt få ordning i ekonomin och öka effektiviteten i verksamheterna ger utrymme att satsa mer på kommunens kärnverksamhet — barn och äldre. Kommunen kommer på sikt ha en allt större andel äldre befolkning vilket i sin tur kommer kräva både nytänkande och ökade resurser till vård och omsorg. Att Danderyd redan har en kvalitativt god äldreomsorg bekräftas i Socialstyrelsens senaste mätning – över 90 % av de äldre är nöjda med personalen på vårdboenden och i hemtjänsten.

Covid-19 pandemin föranledde att kommunen under 2020 för första gången aktiverade krisledningsnämnden för att i det initiala skedet av pandemin hantera de brådskande och kommunövergripande frågor som uppstod, så som inköp av skyddsmateriel.

Pandemin har påverkat kommunens ekonomi på så sätt att skatteintäkterna har sjunkit kraftigt, något som staten har kompenserat för genom statsbidrag. Utfallet för skatteintäkterna är cirka 60 miljoner kronor lägre än budgeterat och de generella statsbidragen uppgick till cirka 62 miljoner kronor.

Pandemin har varit påfrestande för flera branscher framförallt inom hotell- och restaurangnäringen. Trots krisen mår Danderyds företag generellt väl och har under 2020 ökat sin omsättning med totalt fyra procent. Kommunen har också med anledning av pandemin erbjudit företag som hyr kommunala lokaler sänkt hyra.

En bekräftelse på det goda arbetet som görs för det lokala näringslivet är att Danderyd rankas på en andra plats i lokalt företagsklimat (Svenskt Näringsliv) samt även som Sveriges näst bästa entreprenörskommun (enligt Nyföretagarbarometern).

Som ett led i sitt fokus på ordning och reda har nu kommunen genomfört samtliga förbättringar inom de områden som identifierades 2019 i genomlysningen av kommunens ekonomiprocesser som då genomfördes. Kommunstyrelsens uppsiktsplikt över nämnderna har stärkts och 49 beslut hänförliga till uppsiktsplikten har fattats under 2020. Kommunstyrelsen har beslutat att om en nämnd riskerar att uppvisa ett negativt resultat måste den upprätta en åtgärdsplan. Under året inkom utbildningsnämnden och fastighetsnämnden med åtgärdsplaner till kommunstyrelsen med anledning av prognostiserade negativa avvikelser mot budget. Vid årsskiftet redovisade endast utbildningsnämnden underskott och ett intensivt arbete pågår för att få nämndens ekonomi i balans.

Måluppfyllelse

Den samlade bedömningen av kommunens måluppfyllelse för verksamhetsåret 2020 är att kommunen i stor utsträckning har uppnått de målsättningar som sattes för året.

Kommunen nådde upp till ambitionsnivån för tre av fem strategiområden: hög effektivitet, stor valfrihet och stark utveckling. För strategiområdena hög kvalitet och hög attraktivitet uppfylldes målen delvis. Pandemin bedöms ha påverkat resultaten för måluppfyllelsen negativt.

Utveckling

Att kommunen har en väl fungerande kompetensförsörjning är avgörande för att fortsatt hålla en hög kvalitet på välfärdstjänsterna och det är ytterst kommunfullmäktige som är ansvarig för de anställdas arbetsmiljö. Danderyds kommun behöver ständigt arbeta aktivt för att attrahera rätt kompetens och för att behålla befintlig.

Avslutningsvis vill jag uttrycka min stora uppskattning och rikta ett varmt tack till alla duktiga medarbetare och chefer som under året intensivt och målmedvetet sökt nya och effektiva vägar för att bibehålla högsta möjliga kvalitet och service till Danderydsborna. Detta trots att pandemin bjudit på stora utmaningar, främst inom äldreomsorgen och skolan, men även i generellt ökad arbetsbelastning för samtliga nämnder och verksamheter.

Med dessa ord lämnar jag med stolthet över 2020 års redovisning för Danderyds kommun.

Hanna Bocander (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

I denna förvaltningsberättelse lämnar Danderyds kommun information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med 11 kapitlet lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings ”Rekommendation R15 Förvaltningsberättelse”.

Översikt över verksamhetens utveckling

Det ekonomiska resultatet för kommunen 2020 uppgår till 195,8 miljoner kronor medan balanskravsresultatet uppgår till cirka 184,4 miljoner kronor. Kommunens ackumulerade underskott uppgår enligt balanskravet till minus 28,3 miljoner kronor.

Kommunen hade budgeterat ett positivt resultat enligt balanskravet om cirka 159 miljoner kronor främst för att reglera det ackumulerade underskottet. Årets balanskravsresultat avviker positivt med cirka 26 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på en positiv avvikelse mot budget för pensioner, PO-diff med mera om 20,9 miljoner kronor och att nämnderna redovisar en positiv budgetavvikelse om 14,9 miljoner kronor.

Kommunens exploateringsintäkt var 3,6 miljoner kronor som inte var budgeterad. Detta motverkas delvis av kostnader för exploatering som uppgår till cirka 22 miljoner kronor och som inte varit budgeterade.

Kommunkoncernen som inbegriper Danderyds kommun och Djursholms AB redovisar ett resultat om 191,4 miljoner kronor. Störst bidragande orsak till koncernens resultat är kommunens resultat om 195,8 miljoner kronor. Kommunkoncernen har under flera år redovisat negativa resultat men har med årets resultat brutit den trenden. Kommunkoncernen förväntas åren framöver redovisa positiva resultat med anledning av kommunens budgeterade och planerade resultat för åren 2021 till och med 2023.

Sammanställningen nedan visar kommunens och kommunkoncernens resultat för åren 2020–2016.

Årets resultat 2020 - 2016 (mnkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Årets resultat	195,8	-79,7	-78,4	-16,3	157,7
Årets resultat enligt balanskrav	184,4	-105,3	-91,1	-16,3	144,9
Årets resultat (koncernen)	191,4	-79,9	-91,1	-15,7	175,8
Årets resultat exklusive exploateringsintäkter	192,2	-81,0	-124,8	-86,3	-73,7

Kommunen har det senaste året vänt trenden med att redovisa negativa resultat. För att uppnå detta har kommunen bland annat höjt skatten, infört en ny ekonomisk modell för kostnadskontroll med ett ökat fokus på kostnadseffektivitet, samt genomfört effektiviseringar och besparingar. Kommunen hade vid ingången av 2020 att hantera ett ackumulerat underskott om 212,7 miljoner kronor. Årets resultat enligt balanskravet medför att kommunen kan reglera stora delar av det negativa ackumulerade underskottet. Resterande del av underskottet om cirka 28,3 miljoner kronor planeras att regleras 2021. Det positiva resultatet har även bidragit till att kommunen under året har kunnat amortera 46,1 miljoner kronor av kommunens banklån. En stor bidragande orsak till skillnaden mellan resultaten för 2020 jämfört med 2019 beror på att nämndernas nettokostnader har minskat. Kommunen har infört en ekonomisk modell som innebär att kostnaderna inte tillåts öka mer än intäkterna. Därutöver har kommunen i budget för 2021 och plan 2022–2023 budgeterat för stora ekonomiska överskott som borgar för en stabil och robust ekonomi i syfte att kunna hantera framtida ekonomiska utmaningar.

Kommunen nådde upp till ambitionsnivån för tre av fem strategiområden: hög effektivitet, stor valfrihet och stark utveckling. För strategiområdena hög kvalitet och hög attraktivitet uppfylldes målen delvis. Bedömning av måluppfyllelse för kommunens fem övergripande strategiområden baseras dels på måluppfyllelse utifrån nämndmål, dels Danderyds kommuns resultat i nationella undersökningar och jämförelser gjorda av bland andra Statistiska centralbyrån (SCB), Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och Stockholm Business Alliance (SBA).

Händelser av väsentlig betydelse

Covid-19

I mars 2020 klassades sjukdomen covid-19 som en pandemi och då togs de första besluten om stängda verksamheter i kommunen. Coronapandemin kom att starkt prägla 2020. Kommunen har under pandemin anpassat åtgärderna efter Folkhälsomyndighetens rekommendationer och nya beslut gällande kommunens verksamheter har tagits löpande. Syftet har varit att minska risken för smittspridning och skydda liv och hälsa. Situationen med covid-19 har generellt inneburit en ökad arbetsbelastning såväl administrativt som kommunikativt för hela den kommunala organisationen och kommunens anställda har genom nya och kreativa arbetssätt bidragit till att kommunen hanterat de utmaningar som coronapandemin medfört på ett bra sätt. Till exempel har den personal som haft möjlighet arbetat hemma under hela eller delar av perioden. Den digitala utvecklingen har påskyndats vilket antalet digitala möten vittnar om och som har ökat kraftigt under året. Kommunövergripande ledningsmöten hölls dagligen under pandemins första tid, för att under den senare hälften uppgå till två gånger per vecka. Syftet har varit att följa utvecklingen i alla verksamheter avseende aktuell smittspridning, påverkan på personalbemanningen och tillgång till skyddsutrustning samt att vid behov vidta åtgärder. Exempel på hur verksamheterna har påverkats är fjärrundervisning för högstadium och gymnasium. Ett annat är att det på vård- och omsorgsboenden inledningsvis infördes besöksrestriktioner, vilket senare övergick till besöksförbud. Därutöver har en stor mängd verksamheter och evenemang påverkats.

Med anledning av coronapandemin aktiverades under mars 2020 kommunens krisledningsnämnd i syfte att snabbt kunna fatta beslut som inbegriper flera nämnders ansvarsområden. Krisledningsnämnden fullgör kommunens uppgifter under extraordinära händelser och kan överta hela eller delar av verksamhetsområden från kommunens nämnder. Krisledningsnämnden hade ett möte den 27 mars 2020 vilket var det enda mötet nämnden hade. Kommunstyrelsen ordförande beslutade sedan att nämndens verksamhet skulle upphöra från och med den 29 juni 2020.

Pandemin har påverkat kommunens ekonomi på så sätt att skatteintäkterna har sjunkit kraftigt, något som staten dock har kompenserat för genom generella statsbidrag. Utfallet för skatteintäkterna är cirka 60 miljoner kronor lägre än budgeterat och staten kompenserade kommunen med cirka 62 miljoner kronor i de generella statsbidragen¹. Utöver de generella statsbidragen har staten bland annat kompenserat arbetsgivare för sjuklönekostnader. För perioden april–juli fick kommunerna full ersättning för alla sjuklönekostnader. För perioden augusti–december fick kommunerna ersättning för del av sjuklönekostnaden. Danderyds kommun har för perioden april–december totalt erhållit cirka 11 miljoner kronor i statsbidrag för sjuklönekostnader. Av dessa statsbidrag har mest medel fördelats till utbildningsnämnden med 7,5 miljoner kronor följt av socialnämnden med 2,1 miljoner kronor.

Kommunen har även erhållit 11,1 miljoner kronor i statsbidrag för merkostnader med anledning av pandemin. Syftet med statsbidraget är att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård samt socialtjänst avseende omsorg om äldre personer med funktionsnedsättning. Merkostnaderna för kommunen har främst varit för personlig skyddsutrustning, personalkostnader och anpassningar i verksamheterna för lokaler och material med mera. Av dessa statsbidrag har mest medel fördelats till krisledningsnämnden med cirka 7 miljoner kronor, äldreomsorgen i egen regi med cirka 3 miljoner kronor och socialkontoret med cirka 1 miljon

---

¹ Kommunen budgeterade med 2.051 mnkr i nettoskatteintäkt. (KF 2019-11-18/21, Budget 2020 och plan 2021-2022, bilaga 13 skatteintäkter). Utfallet för nettoskatteintäkter blev 2.057,5 mnkr (se ÅR 2020 not 5 och 6). Det är en positiv avvikelse om 6,5 mnkr. Generella bidrag från staten som blev 66,7 mnkr räknas sedan bort från 6,5 mnkr, vilket blir att den totala utfallet för skatteintäkter avvikelse negativ med 60,2 mnkr jämfört med budget.

Generella bidrag från staten består av ca 62 mnkr för kompensation från staten för minskade skatteintäkter pga. Covid-19 och resterande statsbidrag är för nyanlända. Ingen av dessa statsbidrag budgeterade kommunen. Utfallet 2020 består av 2.601,6 mnkr skatteintäkter och -544,2 mnkr av generella statsbidrag och utjämning.

kronor. Utöver detta har kommunen administrerat statsbidrag till de privata utförarna inom äldreomsorgen med cirka 3 miljoner kronor.

De kommunala skolorna i egen regi

De senaste åren har de kommunala skolorna i egen regi redovisat negativa resultat. Detta då flera av skolorna, främst Vasaskolan och Kevingskolan, har redovisat stora underskott under det senaste året, och i vissa fall även under flera år. Skolorna behöver vidta åtgärder och genomföra besparingar.

En viktig anledning till underskotten är det stora antalet tomma elevplatser som finns i framför allt Djursholm. Antalet elever är avgörande för en skolas ekonomi och ju färre tomma platser som en skola har, desto bättre. En inventering av skolplatserna genomfördes och visade på att överskottet av skolplatser i Djursholm inom de närmaste åren skulle uppgå till mellan 300 och 400 platser. Med anledning av överskottet av skolplatser i Djursholm beslutades att Svalnässkolan skulle övertas av en fristående huvudman, vilket skulle leda till en minskning med cirka 100 platser i kommunala skolor. Genom ett anbudsförfarande där både verksamhet och lokal skulle ingå, fattade utbildningsnämnden beslut att anta Elevverkets anbud. Övertagandet sker under 2021.

Beslut har också fattats om att delar av Vasaskolan ska hyras ut, vilket medför att de kommunala skolorna på sikt kommer att kunna minska med ytterligare cirka 200 platser.

Sammanfattningsvis innebär det att vid årsskiftet 2020/2021 har de skolor i Djursholm som drivs i kommunal regi, minskat sina elevplatser med 200, varav 100 platser i Svalnässkolan och 100 platser i Vasaskolan. Under 2021 planeras ytterligare lokaler i Vasaskolan att lämnas, vilket gör att antalet platser då kan minska med ytterligare 100.

Avveckling av hemtjänsten

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 att ge socialnämnden i uppdrag att avveckla hemtjänsten i egen regi per den 1 maj 2020. Beslutet togs med anledning av att hemtjänsten i flera år redovisat underskott. Kostnaden för avvecklingen uppgick till 4,7 miljoner kronor.

Ny kommundirektör

Den 15 juni 2020 beslutade kommunstyrelsen att utse Johan Lindberg till ny kommundirektör i Danderyd. Johan hade dessförinnan varit tillförordnad kommundirektör sedan oktober 2019, och innehaft tjänsten som administrativ direktör på kommunledningskontoret.

Miljö och klimat

Danderyds kommuns övergripande miljöarbete

De globala trenderna inom miljö- och klimatområdet är kopplade till pandemin. På kort sikt har växthusgasutsläppen minskat globalt och luftkvaliteten förbättrats i städer, men till priset av mänskligt lidande och sviktande ekonomi.

Fokus på cirkulär ekonomi har stärkts genom att en handlingsplan har tagits fram på såväl EU-nivå som på nationell nivå. Under året har Danderyds kommun antagit en ny avfallsplan som har fokus på cirkularitet (KF 2020-10-12 § 109).

Det strategiska miljöarbetet i kommunen har tagit ett stort kliv framåt genom att ett nytt miljö- och klimatprogram för perioden 2021–2030 antogs av kommunfullmäktige i december (KF 2020-12-07 § 158).

Här följer en redovisning av vad som genomfördes 2020 inom ramen för miljö- och klimatprogrammets sex fokusområden: begränsad klimatpåverkan, frisk luft, friskt vatten, biologisk mångfald, god bebyggd miljö och giftfri miljö.

Begränsad klimatpåverkan

Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av växthusgaser och luftföroreningar. Målsättningen med Danderyds klimatarbete är att klara det globala klimatmålet med max 1,5 graders temperaturökning jämfört med förindustriell tid.

Danderyds kommun är en av de elbils tätaste kommunerna i landet. Under 2020 har en strategi för laddinfrastruktur tagits fram och som antogs av kommunfullmäktige i början av 2021 (KF 2021-02-1 § 8). Strategin innebär att kommunen inte kommer att installera fler publika laddstationer utan istället verka för att externa aktörer ska installera publik laddinfrastruktur på kommunens mark.

Energi- och klimatrådgivningsverksamheten förändrades på grund av den rådande pandemin. Bland annat ersattes seminarier med webinarier, exempelvis för bostadsrättsföreningar och småhusägare. Två projekt för att uppmuntra till cykling arrangerades under året: testcyklist och vintercyklist. Vintercyklist genomfördes bland annat för att inspirera Danderydsbor, som måste arbetspendla, att cykla istället för att åka med kollektivtrafik i syfte att minska smittspridningen.

Energieffektiviseringsarbetet och övergången till att bli en fossilbränsleoberoende kommun fortsätter. Kommunen har nu sju solcellsanläggningar i och med årets tillskott på Brageskolan och Stocksundsgården. Dessa producerade förra året 170 MWh vilket motsvarar energianvändningen för ungefär åtta småhus. Oljepannorna på Enebybergs respektive Stockhagens idrottsplats är nu ersatta med värmepumpar och kylanläggningen på Danderydsvallen är utbytt till en energieffektivare anläggning.

Frisk luft

Luften ska vara så ren att människors hälsa samt djur, växter och kulturvärden inte skadas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av luftföroreningar.

Trafiken står för den största påverkan på luftkvaliteten i kommunen. Flera aktiviteter som nämns under begränsad klimatpåverkan främjar således även frisk luft exempelvis utbyggd laddinfrastruktur och informationsåtgärder för att främja gång-, cykel- och kollektivtrafik.

För att öka kunskapen och få bättre underlag kring luftkvaliteten i Danderyd har miljö- och hälsoskydds nämnden fattat beslut under året om att utveckla luftövervakningen genom att börja genomföra luftkvalitetsmätningar. Resultatet kommer att utgöra ett viktigt underlag när krav ska ställas på verksamhetsutövare om att utföra åtgärder i syfte att hålla miljökvalitetsnormer.

Friskt vatten

Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska främjas. Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att begränsa utsläppen av näringsämnen och föroreningar till sjöar, vattendrag och hav.

Under året påbörjades arbetet med att ta fram en vattenplan och dagvattenplan för kommunen. Arbetsmöten och workshops har hållits digitalt. Målsättningen är att styrdokumenterna ska antas under 2021. Under året har även revidering av ett lokalt åtgärdsprogram för Edsviken pågått. Även detta arbete förväntas vara klart under 2021.

Varje år rensas Nora träsk för att bidra till bättre vattenkemi. Därutöver har även två mindre dammar restaurerats invid Nora träsk. Latrintömningstationen för båtar vid Stocksunds hamn har bytts ut till en mer användarvänlig version. Detta optimerar användningen och bidrar till mindre utsläpp av övergödande ämnen till Edsviken.

Biologisk mångfald

Danderyds kommun ska arbeta aktivt för att gynna och förstärka den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska verka för att vid samhällsbyggande och förvaltning bygga in biologisk mångfald för att främja ett rikt växt- och djurliv.

Vid årets mätning av biologisk mångfald räknades växter i de 60 permanenta mätpunkter kommunen har. Resultatet visade åtta procent fler växtarter än när mätningarna startade 2014. En del av ökningen beror på naturlig variation av vädret. Resultatet visar dock att den biologiska mångfalden inte försämrats märkbart i kommunen sedan 2014.

Kommunen arbetar aktivt med att förhindra spridningen av invasiva arter såsom jättebjörnloka, parkslide, jätteslide och jättebalsamin efter årliga kartor. Bekämpning görs med hetvatten och manuell upptagning eller med röjsnöre beroende på situation. Under året gjordes en stor satsning vid Nora träsk mot jättebalsaminer.

Årets slåtter med upptag i kommunens gräsytor har fungerat bra. Samtliga ytor slås med växelslättersystem där tidig och sen slåtter växlar mellan åren beroende på yta som slås. Detta skapar kontinuitet av blommande ängar under säsongen i kommunen så att bland annat pollinatörer trivs. Danderyds kommun placerades på plats 22 i Sverige i Naturskyddsföreningens enkät om pollinatörvänliga kommuner.

I Enebyberg sparades en cirka en kilometerlång och ett par meter bred oslagen slingrande höggräsremsa genom gräsmattorna, där luftledningen tidigare gick. Syftet var att förbinda slåtterytor i Enebyberg i nord-sydlig riktning med en ”humlemotorväg”. Denna slogs med häst under senare delen av augusti, och var en mycket välbesökt händelse där kommunens entreprenörer fick berätta om miljönyttan av slåtter. Under säsongen fanns skyltar uppsatta med information om varför en oklippt gräsremsa lämnats på detta vis.

För att gynna marklevande vilda bin har en 50 meter lång låg vall av sand lagts ut på en av grönyrtorna väst om E18-avfarten vid Danderyds kyrka. Till sandvallen användes material som tagits tillvara vid sandbyten i sandlådor på kommunens lekplatser.

God bebyggd miljö

Danderyds kommuns bebyggda miljö ska vara god och hälsosam. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Danderyds kommun ska planera och bygga miljöanpassat samt verka för en giftfri miljö och minskat buller.

Arbetet med översiktsplanen har fortsatt under 2020. Bland annat har en medborgardialog genomförts under sommaren. Under 2020 antogs tre detaljplaner utan betydande miljöpåverkan. Således har inga övriga miljöutredningar gjorts än sedvanliga dagvatten-, trafikbuller- och miljötekniska utredningar.

Under året gjordes en uppdatering av bullerkarteringen i kommunen. Kartläggningen är tänkt att vara ett stöd för kommunen när det gäller ärenden om störande buller och bulleråtgärdsbidrag samt fungera som underlag i översiktsplanarbetet.

Flera trafiksäkerhetshöjande åtgärder och cykelsatsningar har genomförts under året. En gångbana är anlagd utefter Klingstavägen mellan Edsviksvägen och Noragårdsvägen. En gångbana är uppförd längs Bråvallavägen mellan Danderydsvägen och Fafnervägen samt en separerad gång- och cykelbana utefter Vendevägen mellan Mörbyleden och Angantyrvägen. För att höja trafiksäkerheten för cyklister har cykelöverfarer byggts vid korsningarna Vendevägen/Sveavägen, Vendevägen/Fafnervägen och Vendevägen/Surtvägen.

Gifrfri miljö

Miljön i Danderyds kommun ska vara fri från ämnen som kan hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Danderyds kommun ska arbeta aktivt med utfasning av farliga ämnen och kemikalier och underlätta för dem som bor och verkar i kommunen att få en giftfri miljö.

En ny avfallsplan för perioden 2021–2032 (KF 2020-10-12 § 109) och nya avfallsföreskrifter har arbetats fram och antagits (KF 2020-12-07 § 151). Den utgör två av kommunens viktigaste styrdokument i frågor som rör avfallshanteringen. Avfallsplanen är gemensam för alla medlemskommuner i SÖRAB och har ett tydligt fokus på cirkulär ekonomi.

En ny upphandling för avfallshämtning har genomförts med entreprenadstart den 1 januari 2022. Det nya avtalet har bland annat högre miljökrav vad gäller fordon än föregående avtal.

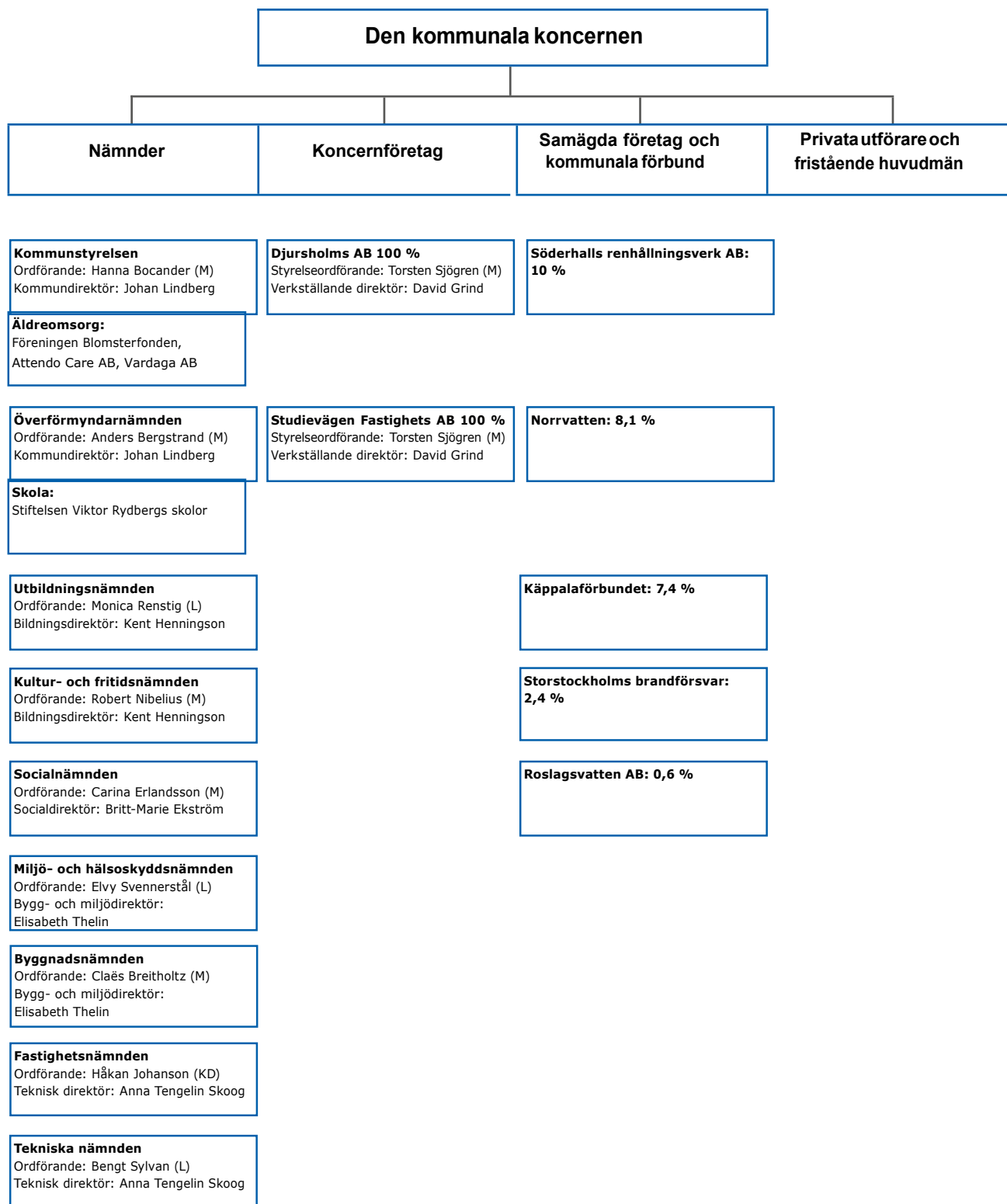
Ett samarbetsavtal har skrivits med en butik i Mörby centrum för att möjliggöra ytterligare en insamlingspunkt för hushållens kosmetiska avfall. Returkassen, tjänsten för hämtning av farligt avfall och elavfall genom personlig överlämning vid dörr, har blivit mer populär under året, vilket är positivt.

Andelen ekologiska livsmedel av inköp till kommunala verksamheter inom förskola, skola och vård- och omsorgsboende uppgår till 31 procent, vilket är en minskning med en procent jämfört med föregående år. Totalt är 24 av 29 verksamheter KRAV-certifierade. Av de totala livsmedelsinköpen är genomsnittet för godkända livsmedel (KRAV- och MSC-certifierade samt vegetabiliska EU-ekologiska) 33,6 procent för alla verksamheter inklusive ej certifierade. Av dessa är 63,8 procent KRAV-märkta.

Det strategiska arbetet, enligt handlingsplanen för förorenade områden, har innefattat en uppdaterad inventering och sammanställning av information om gamla handelsträdgårdar i kommunen. Resultatet visar att odling i växthus med risk för gamla bekämpningsmedel kunde styrkas i 15 av 22 kända objekt. Arbetet har även inneburit en fortsatt tillsyn av de högst prioriterade riskklassade områdena. Fyra av områdena utgörs av båtuppställningsplatser och där har undersökningar av båtbottnfärger påbörjats under året. Enkätundersökningar bland båtägare och undersökningar av båtskrov har genomförts på de största båtklubbarna i samband med miljötillsyn. Resultaten har hittills visat att mellan 10 och 20 procent av fritidsbåtarna fortfarande har en äldre typ av färg som kan innehålla starkt giftiga organiska tennföreningar (TBT). Ansvarsutredningar har gjorts inför framtida markundersökningar på fyra båtuppställningsplatser.

Den kommunala koncernen

ORGANISATIONSSHEMA

Upplysningar om väsentliga privata utförare

De fyra största privata utförare eller fristående huvudmän avseende utbetalade medel från kommunen var Föreningen Blomsterfonden (102,4 mnkr), Stiftelsen Viktor Rydbergs skolor (81,4 mnkr), Attendo Care AB (46,4 mnkr) och Vardaga AB (37,5 mnkr).

Upplysningar om ägarandelar och medlemsandelar i koncernföretag samt andra företag där kommunen har ägarintresse och kommunalförbund

Kommunen äger till 100 procent Djursholms AB och Studievägen Fastighets AB. Enligt bolagsordningen är ändamålet med Djursholms AB att främja kommunens exploateringsverksamhet för olika former av bebyggelse och anläggningar. Bolaget har också till ändamål att inom ramen för gällande lagstiftning och godtagen praxis förvärva, äga och förvalta eller sälja bebyggda eller obebyggda fastigheter för kommunal verksamhet, näringsverksamhet och fritidsändamål. Kommunfullmäktige har uttalat att bolagets syfte är att tillhandahålla mark för rekreationsändamål samt park, gator och annan allmän plats. Mark för allmänt ändamål ska upplåtas utan ekonomisk ersättning. Bolaget ska även verka för att bevara ett levande jordbruk i kommunen. Vidare ska bolaget i mån av resurser tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet.

Enligt bolagsordningen är ändamålet med Studievägen Fastighets AB att inom ramen för gällande lagstiftning och godtagen praxis förvärva, äga och förvalta eller försälja exploateringsfastigheter eller andra bebyggda eller obebyggda fastigheter för kommunal verksamhet.

Kommunen samäger eller är medlemmar i följande bolag och förbund: Käppalaförbundet, Storstockholms brandförsvaret, Norrvatten, Söderhalls renhållningsverk AB samt Roslagsvatten AB.

Käppalaförbundet renar avloppet till mer än en halv miljon människor i elva kommuner norr och öster om Stockholm. Danderyds andel i förbundet uppgår till 7,4 procent.

Storstockholms brandförsvaret har till uppgift att snabbt hjälpa och stödja den som har råkat ut för brand eller hamnat i nödläge. Verksamheten ska bidra till minskad sårbarhet och färre olyckor. Storstockholms brandförsvaret har elva medlemskommuner, varav Danderyds kommuns andel uppgår till 2,4 procent.

Norrvatten producerar och distribuerar dricksvatten till 14 medlemskommuner norr om Stockholm. Norrvattens verksamhet finansieras av den vattenavgift som medlemskommunerna betalar för det vatten som förbundet levererar. Danderyds andel i förbundet uppgår till 8,1 procent.

Söderhalls renhållningsverk AB (SÖRAB) har som uppdrag att på ett miljöriktigt och rationellt sätt ta hand om det hushållsavfall som uppkommer i ägarkommunerna. Bolaget tar även emot verksamhetsavfall från företag i regionen. Bolaget ägs av 10 kommuner norr om Stockholm, och Danderyds kommun innehar 10,0 procent av aktiekapitalet i bolaget.

Roslagsvatten AB tillhandahåller bland annat drift och infrastruktur för vatten och avlopp till ägarkommunerna. Bolaget erbjuder även en mängd andra tjänster och de sju delägarkommunerna avgör själva vilka tjänster de vill använda. Danderyds kommuns ägarandel uppgår till 0,6 procent.

Upplysningar om betydande minoritetsägare i kommunala bolag

Kommunen hade under året inga betydande minoritetsägare i de kommunala bolagen.

Motiv till att anlita privata utförare

Kommunen vill erbjuda invånarna en större valfrihet genom möjlighet att välja privata utförare. Kommunens ambition är att uppnå en högre kvalitet i verksamheterna genom konkurrensutsättning.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Med anledning av situationen med coronapandemin och den osäkerhet den för med sig är nuvarande ekonomiska situation mycket svårbedömd. Kommunens ekonomi är starkt kopplad till ekonomin i resten av landet och dess svagare offentliga finanser, det kommunala utjämningsystemet, samt eventuell förändrad lagstiftning som kan flytta ansvar från stat eller region till kommunen. Ekonomiskt har pandemin inneburit minskade skatteintäkter som staten kompenserat genom ökade statsbidrag.

Finansiella risker

För att bedöma kommunens ekonomiska förutsättningar att hantera en försämrad konjunktur görs ett antal kontroller. För att bedöma om kommunen är exponerad för finansiella risker görs kontroller på kommunens finansierings- och ränterisk, likviditetsrisk samt marknadsvärdesrisk, finansiella placeringar och borgensåtaganden. Bedömningen är att kommunen sammantaget inte är exponerad för finansiella risker. Uppföljningen av de finansiella riskerna redovisas nedan.

Utbildningsnämnden beslutade den 5 februari 2020 att avslå Stiftelsen Viktor Rydbergs skolors ansökan om att kommunen ska utge extra bidrag för elever i grund- och gymnasieskolan för tiden 2015–2018. Stiftelsen överklagade beslutet till förvaltningsrätten och yrkade att nämnden skulle kompensera stiftelsen för den kommunala verksamhetens underskott för grundskolan åren 2017 till 2018. Förvaltningsrätten i Stockholm bedömde den 23 december 2020 att nämndens beslut var korrekt och stiftelsens överklagande avslogs (mål nr 4972-20). Stiftelsen har överklagat förvaltningsrättens beslut. Kommunen anser att det inte finns någon finansiell risk med den pågående tvisten.

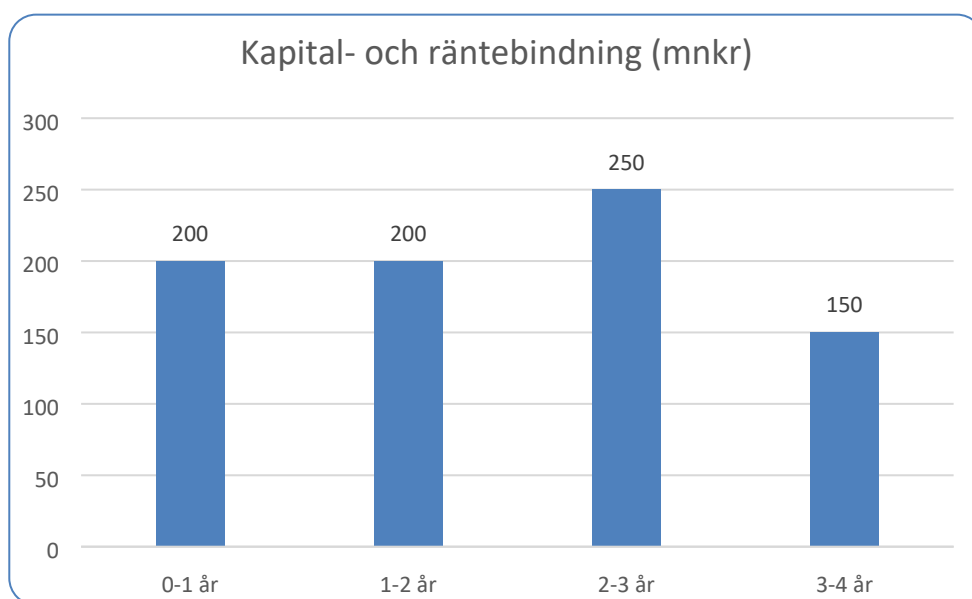
Finansierings- och ränterisk

Kommunkoncernens externa upplåning var vid periodens utgång 875 miljoner kronor, varav 800 miljoner kronor avser kommunens egna lån och resterande 75 miljoner kronor avser Djursholms AB. Alla lån är tagna hos Nordea Bank AB. Kommunen har amorterat 46,1 miljoner kronor under året som möjliggjorts genom ett positivt resultat och att investeringarna blivit lägre än budgeterat. Kommunens ambition är att amortera ytterligare på lånen under 2021 på grund av ett positivt budgeterat resultat samt att kommunen har en god likviditet vid utgången av 2020. Kommunens genomsnittliga ränta uppgick till 0,6 procent, en något lägre ränta jämfört med 2019 då den genomsnittliga räntan uppgick till 0,7 procent. Djursholms AB amorterade 1,2 miljoner kronor under 2020.

Kommunkoncernens lån (mnkr)	2020	2019	2018
Kommunen	800,0	846,1	696,1
Djursholms AB	75,0	76,2	60,0
Summa lån	875,0	922,3	756,1

Lånen förfaller löpande i en jämn fördelning fram till och med 2024. De lån som förfaller inom ett år uppgår till 200 miljoner kronor vilket motsvarar 25 procent av kommunens totala låneskuld. En jämn spridning av lånen förfalldatum minskar risken att kommunen behöver lägga om lånen vid en marknadsmässig ogynnsam tidpunkt. Kommunen eftersträvar därför att ha en jämn förfallostruktur på lånen för att minska räntekänsligheten. I den nuvarande räntemiljön är det fördelaktigt att inte ha lån med långa bindningstider, vilket också gör det mer flexibelt för kommunen att amortera när det likviditetsmässigt är möjligt vid överskottslikviditet. Överskottslikviditet ska i första hand användas för att amortera på befintliga lån.

Nedanstående diagram visar kommunens skulder vid slutet av 2020 och när skulderna förfaller.

Den genomsnittliga räntan på kommunens alla lån är cirka 0,6 procent. Alla lån löper på fast ränta. Räntan ändras enbart när ett lån förfaller och kommunen behöver återfinansiera lån som förfaller. Den genomsnittliga räntan på lånen som förfaller under 2021 uppgår till cirka 0,5 procent. Den del av lånen som inte amorteras kommer refinansieras genom nya lån och bedöms ske till en lägre ränta än nuvarande ränta på lånen. Eftersom alla kommunens lån har fast ränta innebär det att kapitalbindningstiden är samma som räntebindningstiden. Den genomsnittliga löptiden (durationen) på räntebindningarnas återstående tid på befintliga lån är för närvarande 1,7 år. Den genomsnittliga löptiden på lånen vid upplåningstillfället uppgick till 3,6 år.

Skuldsättningsgraden är ett finansiellt nyckeltal som används för att beskriva ett företags finansiella risk (räntekänslighet). Tabellen nedan visar skuldsättningsgradens utveckling i kommunen.

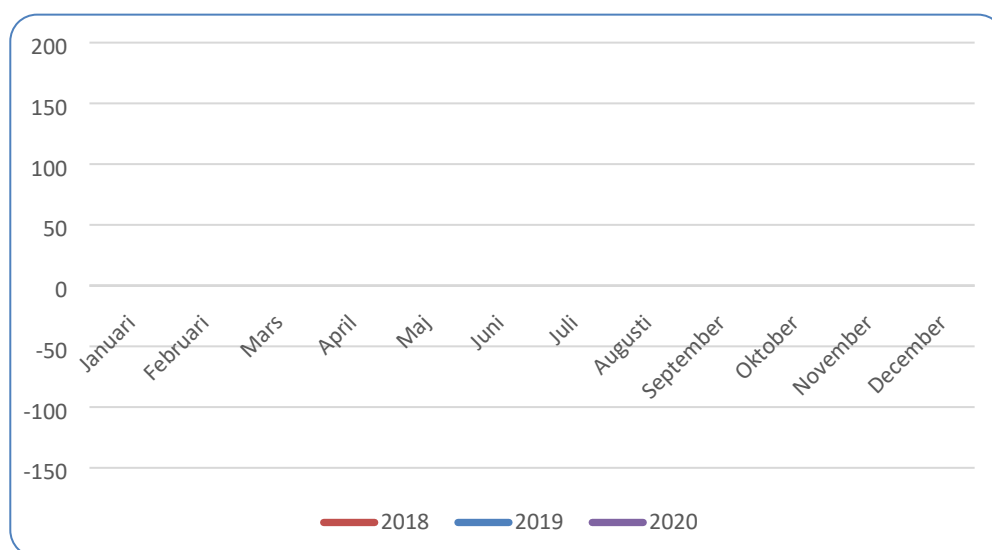
Skuldsättningsgrad*	2020	2019	2018
Låneskuld (mnkr)	800,0	846,1	696,1
Total skuldsättningsgrad (%)	50,8	54,2	49,9
- varav avsättningsgrad (%)	8,9	9,0	7,8
- varav kortfristig skuldsättningsgrad (%)	19,9	23,2	17,6
- varav långfristig skuldsättningsgrad (%)	22,0	22,0	24,5

Skuldsättningsgraden minskar och det beror främst på kommunens goda resultat och en minskad skuldsättning. Räntekostnaden prognostiseras minska även 2021 med anledning av en lägre låneskuld och för att den genomsnittliga räntan på upptagna lån kommer att sjunka om lånen läggs om jämfört med den nuvarande räntan på lånen.

Likviditetsrisk

Diagrammet nedan visar kommunkoncernens saldoutveckling på toppkontot i koncernkontot under januari–december år 2018, 2019 och 2020. Under 2020 har det positiva saldot på toppkontot ökat och är omkring 200 miljoner kronor. Under juni månad amorterade kommunen sina lån med cirka 50 miljoner kronor. Checkräkningskrediten är på 300 miljoner kronor vilket gör att kommunen har 300 miljoner kronor i utnyttjad limit.

Kommunkoncernens saldoutveckling under januari–december år 2018, 2019 och 2020.

Marknadsvärdesrisk i finansiella placeringar

I maj 1998 avsatte kommunen 300 miljoner kronor av intäkterna från försäljningen av Danderydsbostäder till en extern långsiktig kapitalförvaltning.

Det initiala syftet med medelsförvaltningen var att hantera åtagandet i form av pensionsutbetalningar. Det innebär att om utbetalningen överstiger 20 miljoner kronor ska det överstigande beloppet tas ifrån det förvaltade kapitalet, den så kallade matchningsstrategin. Med anledning av kommunens goda ekonomi och likviditet beslutade kommunfullmäktige under året att upphäva matchningsstrategin, vilket innebär att kommunen fullt ut ska finansiera utbetalningarna det år pensionerna betalas ut.

Riskspridningen ska vara god mellan de olika tillgångsslagen för att på så sätt säkerställa en bra diversifiering.

Kapitalet är placerat i Cliens Mixfond B som är en aktivt förvaltd blandfond med etiskt placeringsreglemente. Fonden består av svenska räntebärande papper samt svenska och nordiska aktier. Exponeringen består av som minst 25 procent aktier och som mest 75 procent aktier, vilket allokteras med fokus på att begränsa nedsidesrisken. Avkastningen 2020 blev cirka 11,3 miljoner kronor eller cirka 8,3 procent mot ett index om cirka 8,1 procent. Den ackumulerade avkastningen från starten 2014 uppgår till cirka 61,4 procent mot ett index om 43,8 procent. Marknadsvärdet uppgick efter uttaget till cirka 148,4 miljoner kronor per den 31 december 2020. Vid utgången av december var fördelningen i Cliens Mixfond B 53 procent aktier, 38 procent räntebärande papper och 9 procent kassa och upplupen ränta.

Borgensåtagande

Kommunkoncernens borgensåtaganden har minskat något och var vid årets slut 4,4 miljoner kronor lägre än föregående år. Minskningen beror på att amortering skett på lån.

Borgensåtaganden (mnkr)	2020	2019	2018
Borgensåtaganden	125,4	129,8	117,9

En specificering för kommunens borgensåtaganden redovisas på sid 43 i avsnittet räkenskaper.

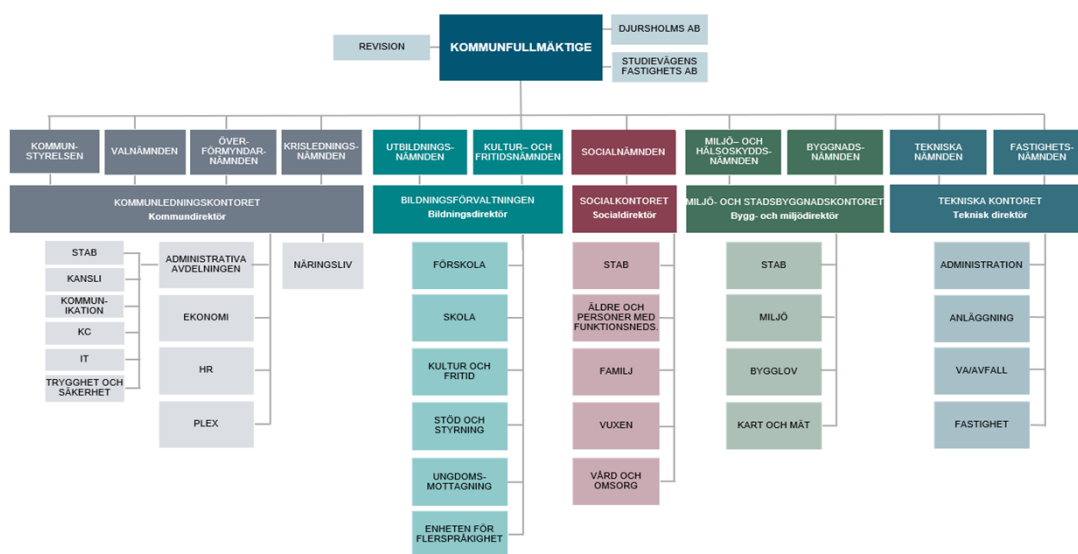
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Kommunallagen styr kommunernas verksamhet. Kommunerna styrs också av andra lagar som socialtjänstlagen, skollagen och plan- och bygglagen med flera.

Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder samt bolagen Djursholms aktiebolag och Studievägens Fastighetsaktiebolag.

I kommunkoncernen finns flera politiskt styrande instanser i form av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns en tjänstemannaorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförandet av verksamheten.

Kommunens högsta beslutande organ är kommunfullmäktige. I Danderyd sitter det 45 ledamöter i kommunfullmäktige från sju partier. Kommunfullmäktige sammanträder ungefär en gång i månaden och ordförande är Boris von Uexküll (M).

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högst beslutande och styrande organet. Fullmäktige tillsätter ledamöter i kommunstyrelse och nämnder samt föreslår styrelseledamöter till de kommunala bolagen.

Kommunfullmäktiges roll i styrningen är att fastställa kommunövergripande visioner, planer, program, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs främst genom årliga beslutet att anta budget och plan för de nästkommande två åren.

I samband med budget som fastställs en gång per år fastställer kommunfullmäktige konkreta mål för god ekonomisk hushållning samt ekonomiska krav och ramar för kommande år, samt skatt, taxor och avgifter. Fullmäktige ska också fatta beslut i alla frågor av principiell beskaffenhet, fastställa reglementen, bolagsordningar och ägardirektiv för att styra den kommunala koncernen. Fullmäktiges roll i uppföljningen är att godkänna delårsrapporter och årsredovisning, samt besluta om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation.

Kommunfullmäktige utser kommunstyrelsen. I kommunstyrelsens uppgifter ingår bland annat att leda och samordna allt arbete inom kommunen, samt att ansvara för kommunens ekonomi. I Danderyds kommunstyrelse sitter det idag 13 ledamöter. Kommunstyrelsens ordförande samt kommunalråd på heltid är Hanna Bocander (M). Bengt Sylvan (L), förste vice ordförande, och Siv Sahlström (C), andra vice ordförande, är båda kommunalråd på halvtid.

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper ledning och samordning av mål, riktlinjer, direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikten och den interna kontrollen. Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige.

Kommunfullmäktige beslutar vilka nämnder som ska finnas och väljer ledamöter. Kommunen har i dag nio nämnder där utbildningsnämnden är den största sett till antalet anställda och budgetomslutning. Varje nämnd ansvarar för ett visst område. Alla frågor som kommer till fullmäktige förbereds i någon av nämnderna. I mindre betydande frågor kan nämnderna besluta direkt. Nämndernas ansvar och befogenheter fastställs av kommunfullmäktige i reglemente för varje nämnd. Nämnden är ansvarig för sin verksamhet och att de resurser som kommunfullmäktige tilldelat i budgeten används så att målen för verksamheten uppnås. Vid konflikt mellan mål och resurser ska resurserna prioriteras. Förvaltningschefen ska utveckla och pröva verksamheten, organisation, bemanning och arbetsätt inom sitt verksamhetsområde. Det ska ske utifrån förvaltningens övergripande mål och riktlinjer, och de resurser som är beslutade i budget. Ansvar för verksamhet, resultat och ekonomi inom en resultatenhet, avdelning eller funktion ligger på ansvarig befattningshavare. Mål som nämnden beslutat och den tilldelade budgeten styr verksamheten på varje nivå.

I praktiken är det tjänstemän som sköter själva genomförandet av kommuners verksamheter, men de förtroendevalda har alltid det yttersta ansvaret.

Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamhet utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och mål uppnås. I styrsystemet innebär det att nämnder och styrelser utvecklar strategier, mål och indikatorer samt identifierar risker i relation till fullmäktiges visioner, mål och uppdrag. Detta sammanfattas i verksamhetsplanen för nämnderna. Nämnderna och bolagen rapporterar till kommunstyrelsen.

Den kommunala koncernens tjänstemän ansvarar för att tillse att de förtroendevalda har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten. I styrsystemen innebär det att tjänstemännen i nämnder och bolag ska översätta de politiska visionerna, strategierna, målen och uppdragen till operativa mål och konkreta aktiviteter samt återrapportera till ansvarig nämnd/styrelse hur verksamhet och ekonomi utvecklas.

Processer för fastställande av mål, budgetering och uppföljning

Planeringsförutsättningarna och direktiv för budget är kommunstyrelsens direktiv för arbetet med förslag till budget 2020 och plan 2021–2022. Förslaget anger de ekonomiska förutsättningarna samt planeringsramarna för åren 2020–2022.

Arbetet med planeringsförutsättningarna och direktiv för budget påbörjades under februari 2019 med att kommunstyrelsen och nämnderna fick i uppdrag av kommunstyrelsen att inkomma med konsekvensbeskrivningar av vad en sänkt budgetram skulle medföra för effekter för respektive verksamhet samt vilka eventuella måljusteringar som förslaget skulle komma att medföra. Samtliga nämnder inkom med förslag till effektiviseringar med utgångspunkt från de sänkta budgetramarna samt redogörelser för vilka konsekvenser dessa eventuellt skulle få för nämndernas verksamheter. Dessa förslag och konsekvensbeskrivningar låg sedan till grund för kommunstyrelsens beslut om direktiv för budget 2020 och plan 2021–2022 som beslutades i juni månad. Beslutet innebar att nämndernas budgetramar fastställdes. Under hösten lämnade varje nämnd in sina budgetförslag och verksamhetsplaner. I november 2019 beslutade kommunfullmäktige om budget för nästkommande år samt plan för de följande två åren. Budgeten innehåller kommunens övergripande mål, nämndernas inriktningsmål och uppdrag samt budget för nämnderna och kommunen som helhet.

Uppsiktsplikt, intern kontroll och uppföljning

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppsiktsplikten tar utgångspunkt i budget, flerårsplan samt verksamhetsplan.

Varje styrelse och nämnd ska fortlöpande följa upp verksamheten inom sina olika ansvarsområden, både vad gäller verksamhet och ekonomi. Uppkomna eller förväntade avvikelser ska omgående åtgärdas och korrigeras.

Kommunstyrelsen ska fortlöpande följa nämndernas verksamhet på övergripande nivå. Under 2020 skedde en ekonomisk uppföljning vid fyra tillfällen medan verksamhetsmässiga utfallet skedde vid två tillfällen.

Kommunstyrelsen fastställer särskilda anvisningar för uppföljningen och vilka åtgärder som ska vidtas vid negativa ekonomiska avvikelser mot budget. Rapportering nämnd ska upprätta en åtgärdsplan enligt framtagen mall som ska presenteras för kommunstyrelsen.

Kommunens samlade måluppfyllelse och ekonomiska resultat redovisas och analyseras i kommunens årsredovisning.

De helägda kommunala bolagen ska lämna minst två ekonomirapporter per år till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen upprättar delårsbokslut för verksamheten och det ekonomiska resultatet för årets första åtta månader. Delårsbokslutet med tillhörande prognos för resultatet under helåret ska redovisas för kommunfullmäktige. Varje nämnd och styrelse ska årligen lämna en skriftlig uppföljning av verksamhet, måluppfyllelse och resultat till kommunstyrelsen i årsredovisningen. Årsredovisningen ska även innehålla sammanställd redovisning samt en personalekonomisk uppföljning, ett så kallat personalekonomiskt bokslut. Kommunstyrelsen utfärdar närmare riktlinjer och anvisningar för utformningen av kommunens årsredovisning.

Utbildningsnämnden, fastighetsnämnden, socialnämnden och tekniska nämnden prognostiserade under året negativa avvikelser mot budget. Kommunstyrelsen beslutade att utbildningsnämnden och fastighetsnämnden skulle inkomma med åtgärdsplaner och redogöra för dessa inför kommunstyrelsen. Tekniska nämndens prognostiserade underskott bedömdes bero på omständigheter (covid-19) som nämnden ej hade rådighet över, och kommunstyrelsen beslutade därför att nämnden inte behövde upprätta någon åtgärdsplan. Socialnämndens prognostiserade negativa avvikelse mot budget berodde på nedläggningen av hemtjänsten, och kommunfullmäktige har tidigare fattat beslut att nedläggningen för hemtjänsten får uppgå till 8,0 miljoner kronor utan att nämnden ska behöva vidta ytterligare åtgärder. Avvecklingskostnaden prognostiserades understiga 8,0 miljoner kronor och kommunstyrelsen beslutade därför att i enlighet med kommunfullmäktiges beslut att socialnämnden inte behövde inkomma med någon åtgärdsplan.

Vid uppföljning av fastighetsnämndens åtgärdsplan vid kommunstyrelsens sammanträde konstaterade kommunstyrelsen att de åtgärder som redovisades skulle medföra att fastighetsnämnden når en ekonomi i balans under 2020, vilket utfallet för helåret visar att nämnden gjorde. Kommunstyrelsen noterade i samband med uppföljning av utbildningsnämndens åtgärdsplan att det inte fanns förutsättningar för nämnden att uppnå en ekonomi i balans för år 2020. Kommunstyrelsen bedömde dock i samband med detta att utbildningsnämnden har förutsättningar för att uppnå ekonomi i balans år 2021.

Kommunstyrelsen har ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll inom kommunen. Kommunstyrelsen beslutar om de kommungemensamma kontrollerna och respektive nämnd beslutar även om nämndspecifika kontrollmoment.

För de kommungemensamma kontrollerna som avser attestregler, upphandling och personaladministrativa rutiner är den sammanlagda bedömningen att internkontrollplanen är på väg att uppfyllas. Rutinerna inom de flesta granskningsområdena fungerar bra, men det finns utrymme för fortsatt utveckling och förbättring främst inom avtalsuppföljning, personliga utlägg och förtroendekänsliga poster som intern och extern representation.

Resultatet av de kommungemensamma- och nämndspecifika kontrollerna för 2020 redovisas i ett separat ärende till kommunfullmäktige under våren 2021.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska en kommun ha en god ekonomisk hushållning, vilket innebär ekonomisk balans på kort och lång sikt. Bedömningen görs genom att följa upp kommunens fem övergripande strategiområden och kommunens finansiella mål. Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om mål för god ekonomisk hushållning. Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning.

Bedömningen är att kommunen uppfyller tre av fem övergripande strategiområden och alla sex finansiella mål. Sammantaget görs bedömningen att kommunen uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning.

Samlad målbedömning

Den samlade bedömningen av kommunens måluppfyllelse för verksamhetsåret 2020 är att kommunen i stor utsträckning har uppnått de målsättningar som sattes för året.

Nämnderna har i samband sina årsredovisningar rapporterat att majoriteten av nämndmålen helt eller delvis kommer att uppnås för helåret. Sammanlagt har kommunens verksamheter arbetat med 41 nämndmål fördelat på åtta nämnder. Nämndernas bedömning är att 21 nämndmål (51 procent) har uppnåtts helt och att 15 nämndmål (36,5 procent) har delvis uppnåtts. Totalt har nämnderna rapporterat att två nämndmål ej har uppnåtts för helåret 2020 vilket motsvarar cirka fem procent av nämndmålen. Tre nämndmål saknar bedömning för perioden (7,5 procent).

I nämndernas respektive årsredovisningar presenteras bakomliggande orsaker till bedömningarna att nämndmål ej har uppnåtts helt 2020. Flertalet nämnder lyfter fram situationen kring covid-19 som en orsak till att målen ej har uppnåtts helt. Situationen kring covid-19 är oförutsedd så till vida att arbetet med att hantera krisen inom olika verksamheter har medfört att den ordinarie verksamhetsplaneringen till viss del frångåtts och att aktiviteter och utvecklingsarbete skjutits på framtiden. Kommunens arbete och hantering av covid-19 har tagit resurser i anspråk och påverkat det ordinarie arbetet inom flera områden. Detta kan exempelvis innebära att särskilda utvecklingsprojekt inte har kunnat påbörjas enligt plan vilket påverkar nämndmålen för helåret. Vidare noterar vissa nämnder att en ökad sjukfrånvaro till följd av covid-19 kan komma att påverka nämndmål negativt främst inom personalområdet där sjukfrånvaro används som nyckeltal.

Strategiområde	Måluppfyllelse 2020
1. Hög kvalitet	 Gul
2. Stor valfrihet	 Grön
3. Hög attraktivitet	 Gul
4. Hög effektivitet	 Grön
5. Stark utveckling	 Grön

Kommunens resultat för 2020 är att fastställda målsättningar inom ramen för tre av fem strategiområden bedöms vara helt infriade och resterande två är delvis uppfyllda.

Här följer en sammanfattande rapportering av kommunens måluppfyllelse inom ramen för respektive strategiområde. En sammanställning av samtliga nämnders resultat och målbedömning återfinns i bilaga 1 *Kommunens måluppfyllelse inklusive nämndmål och nyckeltal 2020*. Nämndernas analyser av måluppfyllelsen återfinns i respektive nämnds årsredovisning.

1. Hög kvalitet

Danderyds kommun erbjuder service och tjänster av hög kvalitet. Detta innebär att kommunens invånare och näringsliv erbjuds ett gott bemötande, hög tillgänglighet och delaktighet i kontakt med kommunens verksamheter. Kommunen strävar efter öppen dialog där kommunens invånare, föreningar och organisationer ges möjlighet till inflytande. Danderydsborna ska erbjudas en bra och attraktiv service. En positiv utveckling av de kommunala kärnområdena skola, barn- och äldreomsorg ska sättas i fokus.

	3 nämndmål
	4 nämndmål
	
	1 nämndmål

Kommunens verksamheter har under verksamhetsåret arbetat med att ytterligare utveckla service och tjänster för invånare och näringsliv i syfte att höja kvaliteten. För verksamhetsåret 2020 bedömer kommunens verksamheter att tre av åtta nämndmål har uppnåtts helt och fyra nämndmål är delvis uppnådda. Ett nämndmål kan inte bedömas då underlag saknas.

Den pågående pandemin har påverkat kommunens arbete med tillgänglighet under aktuell period. Flera nämnder rapporterar avvikelser avseende aktiviteter där fysisk kontakt med allmänheten och olika aktörer är nödvändig för genomförande. Exempelvis har utbildningsnämnden inte haft möjlighet att genomföra dialog med fristående huvudmän inom skola och förskola som planerat. Även antalet tillsynsbesök har minskat till följd av pandemin.

Inom miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhetsområde har tillsyn genomförts digitalt under aktuell period. Detta har medfört att tillsynen har kunnat genomföras som planerat men den digitala interaktionen med verksamhetsutövare tenderar att leda till behov av fler kompletteringar och längre handläggningstider som följd. Att miljö- och hälsoskyddsnämnden haft möjlighet att anpassa tillsynen digitalt till följd av pandemin har uppfattats positivt av många företag.

Byggnadsnämnden har inte kunnat erbjuda fysisk rådgivning genom besök på kontaktcenter i samma utsträckning som planerat och istället ställt om till telefonrådgivning under våren 2020. Trots detta har byggnadsnämnden bibehållit en hög kvalitet i handläggningen och 99 procent av kompletta ärenden har fått ett beslut om bygglov inom tio veckor. Andelen kompletta ärenden om anmälan som fått ett beslut inom fyra veckor var 99 procent.

Danderyds kommun deltar årligen i SKR:s servicemätning och SCB:s medborgarundersökning för att mäta tillgänglighet och servicegrad. Resultaten från servicemätningen 2019 och medborgarundersökningen 2019 gav ett försämrat resultat för kommunen avseende tillgänglighet och inflytande. Kommunen har i början av 2020 analyserat resultaten från båda undersökningarna och har under året arbetat för att förbättra resultaten. Kommunen bedömer att genomförda åtgärder till viss del påverkat resultatet för servicemätningen positivt men att målsättningen för 2020 inte uppnås. SCB:s medborgarundersökning är till skillnad från servicemätningen en attitydundersökning vilket medför att det är svårare att säkerställa att vidtagna åtgärder får ett positivt genomslag på resultatet. Kommunens resultat i medborgarundersökningen för 2020 har förbättrats jämfört med 2019 men når inte upp till kommunens målsättning för 2020.

2. Stor valfrihet ●

Danderyds kommun erbjuder stor valfrihet i kommunens service och tjänster. Detta innebär att kommunens invånare kan välja inom den kommunalt finansierade servicen utifrån individens önskemål och förutsättningar.

●	1 nämndmål
◆	
■	
—	

Danderyds kommun erbjuder valfrihet främst inom ramen för skola, utbildning, barnomsorg samt vård och omsorg för funktionsnedsatta och äldre. Detta innebär att kommunens invånare kan välja utförare av dessa tjänster. För verksamhetsåret 2020 finns det ett nämndmål kopplat till strategiområdet. Utbildningsnämnden bedömer att nämndmålet *Utbildningsnämnden har antagit en plan med definition och inriktning för önskat marknadsutbud* har uppnåtts för 2020. Utbildningsnämnden är en beställarnämnd med uppdrag att definiera vilket utbud av utbildningsplatser det ska finnas i kommunen. Ett antal åtgärder har vidtagits under aktuell period för att anpassa behovet av platser till utbudet. En extern utredning har genomförts om organisationen kring grundsärskola och särskilda undervisningsgrupper och är ett underlag för utbildningsnämndens fortsatta arbete med översyn av utbudet av utbildningsplatser.

Under våren 2020 genomförde utbildningsnämnden en enkätundersökning för att utvärdera hur nöjda vårdnadshavare är med förskola och grundskola i Danderyds kommun. Resultatet av undersökningen visar att 77 procent av vårdnadshavare till barn i förskolan är mycket nöjda med förskolorna i kommunen. Resultatet för förskoleklass uppgick till 60 procent mycket nöjda och i årskurs 3 uppgår till 65 procent av vårdnadshavare vara mycket nöjda. Av vårdnadshavare med barn i årskurs 6 svarade 41 procent att de är mycket nöjda och 41 procent ganska nöjda. Resultatet av enkätundersökningen visar att vårdnadshavare överlag är nöjda eller mycket nöjda med förskola och grundskola i Danderyds kommun.

3. Hög attraktivitet ◆

Danderyds kommun är en attraktiv kommun att bo, leva och verka i. Här kombineras den moderna trädgårdsstaden med hållbar stadsmiljö. Kommunen är trygg och säker och erbjuder goda möjligheter för hälsa och välbefinnande. Kommunen ger goda förutsättningar för ett varierat utbud av fritids- och kulturaktiviteter. Danderyds kommun är en attraktiv arbetsgivare som ger möjlighet för medarbetare och chefer att utvecklas.

●	5 nämndmål
◆	6 nämndmål
■	1 nämndmål
—	2 nämndmål

Kommunens verksamheter arbetar för att stärka Danderyds attraktivitet men bedömer att måluppfyllelsen för strategiområdet endast delvis har uppnåtts för helåret 2020. Bedömningen baseras på att endast fem av 14 nämndmål bedöms vara helt uppnådda och att sex nämndmål har delvis uppnåtts. Ett nämndmål bedöms som ej uppnått och för resterande två nämndmål saknas det underlag att bedöma måluppfyllelsen för 2020.

Danderyds kommun fick höga betyg i SCB:s medborgarundersökning 2020. Helhetsbetyget Nöjd-Region-Index (NRI) utgörs av frågor om kommunen som en plats att bo och leva på. Kommunens resultat för NRI var 75, på en skala 1–100, vilket motsvarar betyget ”mycket nöjd” enligt SCB:s betygsskala. Detta var det näst högsta betyget i 2020 års mätning då endast en kommun fick ett högre samlat betyg för NRI. Totalt deltog 100 av landets 290 kommuner i 2020 års mätning. Även i tidningen Fokus årliga kommunranking ”Bäst att leva” får Danderyds kommun bra resultat och placeras som nummer sex av landets kommuner och kommunen placerar sig på första plats inom området utbildning.

Danderyds kommun samverkar med polisen och civilsamhället för att kommunens ska vara en trygg och säker plats att bo, leva och verka i. För att uppnå ställda mål och krav inom det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet har kommunfullmäktige avsatt särskilda medel för en trygghetsatsning. Den särskilda satsningen har bland annat använts till väktare och fältarbetare. Under 2020 har ronderingen av väktare utökats jämfört med tidigare år och ytterligare två ungdomskoordinatorer anställts i kommunen. Kommunstyrelsen har under 2020 även ansökt om teknisk övervakning i form av kamerabevakning på allmän plats. Av ansökningarna har en beviljats och tre avslagits. Kommunen kommer att överklaga beslutet om avslag under 2021.

Pandemin har även försvårat arbetet med aktiviteter kopplade till ungdomars hälsa och välmående då antalet genomförda aktiviteter varit lägre än planerat under året. Detta gäller även för verksamheter som riktar sig till äldre då Seniorcentrum och Träffpunkten inte har kunnat erbjuda samma utbud av aktiviteter och social gemenskap som vanligt. Däremot har kulturskolan överträffat antalet skapande aktiviteter över generationsgränserna som var planerade för perioden. Kulturskolan har även genomfört ett flertal konserter och orkesterrepetitioner utomhus vid kommunens äldreboenden. Även verksamheter som Välkomstcenter för nyanlända som bland annat erbjuder introduktion till kommunen, hjälp med myndighetskontakter och vårdgivare, språkträning och information om aktuella aktiviteter, har under 2020 varit öppet för fysiska besök till följd av pandemin. Välkomstcenter har ställt om för att fortsatt kunna tillgodose nyanländas behov genom telefonrådgivning på svenska, engelska, tigrinja och arabiska.

Kommunens verksamheter och medarbetare har under första halvåret 2020 haft en arbetssituation som har påverkats av covid-19 vilket inneburit nya prioriteringar och utmaningar. Kommunledningen har arbetat för att god arbetsmiljö ska upprätthållas och följt Folkhälsomyndighetens råd genom att bland annat ersätta fysiska möten med digitala möten samt möjliggjort för medarbetare att arbeta hemifrån i högre utsträckning. Pandemin har dock inneburit högre sjukfrånvaro än normalt och detta påverkar måluppfyllelsen negativt.

4. Hög effektivitet ●

Danderyds kommuns verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet. God ekonomisk hushållning ska vara en vägledande princip för all kommunal verksamhet. Danderyds kommun ska ha en låg kommunalskatt.

●	7 nämndmål
◆	2 nämndmål
■	
—	

I Danderyds kommun ska samtliga nämnder bedriva en kostnadseffektiv verksamhet inom sina respektive programområden. Kommunens mål att kommunens verksamheter samverkar och gör rätt prioriteringar för att nå effektivitet, bedöms vara uppnått för helåret 2020. Bedömningen baseras på att kommunens negativa nettokostnadsutveckling har avstannat och att en rad åtgärder och effektiviseringar har genomförts för att hantera kommunens ekonomiska situation. Nämndernas måluppfyllelse är god och sju av nio nämndmål inom strategiområdet bedöms som helt uppnådda och resterande två som delvis uppnådda.

Nettokostnadsutvecklingen i kommunen är lägre än omkringliggande kommuner. Resultatet för 2019 var en nettokostnadsutveckling om minus sex procent och det var en förbättring från tidigare resultat om minus tre procent. För året 2020 minskar nämndernas nettokostnader med över 10 miljoner kronor, vilket indikerar att kommunen även för 2020 blivit mer kostnadseffektiv. Under 2020 har nämnderna vidtagit en rad åtgärder för att effektivisera verksamheten. Bland annat har fastighetsnämnden tagit fram tio långsiktiga underhållsplaner som ska ge en ökad kostnadseffektivitet framgent. För tekniska nämnden har kostnaderna för drift av väg- och järnvägsnät samt parkering minskat. Målsättningen för 2020 var att kostnaden skulle vara högst 2 001 kronor per invånare och år men utfallet blev lägre, 1 853 kronor per invånare och år. Även kostnaden för driften av parker har minskat och utfallet blev lägre, 321 kronor per invånare och år, än målsättningen på högst 460 kronor per invånare och år.

Med anledning av covid-19 har organisationen ställt om till ett mer digitaliserat arbetssätt och användandet av digitala verktyg har ökat markant. Att flertalet medarbetare arbetat på distans har lett till förändrade arbetssätt och medfört en utvecklad digital kompetens. Exempelvis har det skett en ökning av antalet teammöten från cirka 13 teammöten totalt under januari 2020 till i genomsnitt 107 möten per dag under perioden augusti till december 2020.

5. Stark utveckling ●

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt den service och de tjänster som kommunen erbjuder. Företag erbjuds goda förutsättningar att etablera sig och verka i kommunen. Danderyd präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling. Omvärldsanalys, utvärdering och digitalisering är grunden för innovativ utveckling i kommunens arbete.

	5 nämndmål
	3 nämndmål
	1 nämndmål
	

Danderyds kommun utvecklar och förbättrar ständigt de tjänster som kommunen erbjuder. Den rådande pandemin har påskyndat den digitala utvecklingen i kommunen och ny teknik har möjliggjort för verksamheten att upprätthålla en god kvalitet gentemot kommunens invånare och de som verkar i kommunen. I flera fall har handläggningen av ärenden hos kommunen effektiviserats genom digitalisering och utveckling av nya och smartare e-tjänster. För verksamhetsåret 2020 bedömer kommunens verksamheter att fem av nio nämndmål har uppnåtts helt och tre nämndmål är delvis uppnådda. Ett nämndmål bedöms som ej uppnått 2020 då fastighetsnämndens målsättning, att stärka robustheten utifrån säkerhet och klimatförändringar, inte har genomförts till följd av omprioriteringar på grund av coronapandemin.

Danderyds kommun har ett gynnsamt läge och utmärker sig med hög företagsamhet, bra företagsklimat och den tredje högsta andelen av nyföretagare i landet. Kommunen har en god dialog och samverkan med näringslivet vilket har bidragit till goda resultat i olika mätningar under året. Danderyds kommun klättrade till en andra plats i Svenskt näringslivs ranking av det lokala företagsklimatet 2020.

Under aktuell period har arbetet med kommunens översiktsplan fortgått och medborgardialoger har under sommaren 2020 genomförts digitalt vilket innebär att pandemin inte påverkat tidplanen för översiktsplanen nämnvärt. Digitala lösningar har även möjliggjort att arbetet med kommunens miljö- och klimatprogram fortgått enligt plan. Förankring genom samråd har också kunnat genomföras vilket medfört att kommunfullmäktige antog programmet i december 2020 (KF 2020-12-07 § 158).

Utöver arbetet med ett kommunövergripande miljö- och klimatprogram har miljöarbetet bland annat fokuserat på att kontinuerligt minska energianvändningen i kommunens fastighetsbestånd. Målsättningen för 2020, att minska energianvändningen med tre procent, har överträffats och resultatet för 2020 uppgår till 5,5 procent. Vidare har miljö- och hälsoskyddsnämnden utarbetat en plan för luft- och hälsoövervakning som förordar att kommunen med start 2021 ska mäta luftkvaliteten kontinuerligt i syfte att skapa bättre faktaunderlag för att bedöma luftföroreningarnas eventuella skadliga effekter för kommunmedborgarnas hälsa.

Årligen följs den biologiska mångfalden i kommunen upp och den procentuella förändringen av antalet arter visar på en ökning om 4,6 procent vilket är ett positivt resultat.

Finansiella mål

Sammanställningen nedan visar kommunens finansiella mål.

Finansiella mål (%)	Målvärde	Utfall	Utfall
	2020	2020	2019
Resultat	2 %	10%	-4%
Resultat enligt balanskrav	2 %	9%	-6%
Soliditet	45 %	49%	46%
Soliditet inklusive pensionsåtaganden	25 %	33%	28%
Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar	50 %	203%	29%
Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna	98 %	91%	105%

Sammanställningen visar att kommunens samtliga finansiella mål har uppnåtts. Kommunens höga positiva resultat är den största bidragande orsaken till att de finansiella målen uppnåtts.

Resultat

Resultatandelen är årets resultat i förhållande till skatteintäkter, kommunal utjämning och statsbidrag (skatteintäkter netto). Det finansiella målet för resultatet uppnås. Mål för resultat är satt till minst två procent av skatteintäkterna netto, och utfallet uppgår till cirka tio procent. Utfallet 2019 var negativt med fyra procent. Kommunen har under flera år redovisat negativa resultat och det ackumulerade underskottet uppgick till 212,7 miljoner kronor vid utgången av 2019. För att säkerställa en ekonomi i balans togs ett antal beslut om åtgärder i budgeten för 2020. Bland annat beslutades att höja skatten med 1 krona och 40 öre, samt stora besparings- och effektiviseringskrav främst för kommunstyrelsen och tekniska nämnden.

Resultat enligt balanskrav

Resultat enligt balanskrav är årets resultat exklusive exploateringsintäkter justerat för samtliga realisationsvinster vid avyttring av anläggningstillgångar. Återföring ska också ske av orealiserade vinster och förluster i värdepapper. Det finansiella målet för resultat enligt balanskrav uppnås. Mål för resultat enligt balanskrav är satt till minst två procent av skatteintäkterna netto, och uppgår till nio procent. En mer utförlig redogörelse för resultatet enligt balanskrav görs i avsnittet balanskravsresultat.

Soliditet

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital, och är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och stabilitet. Det finansiella målet för soliditeten uppnås. Målet för soliditeten är satt till minst 45 procent. Soliditeten uppgår till 49 procent och har ökat under året till följd av ett starkt resultat och minskad upplåning.

Soliditet inklusive pensionsåtaganden

Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital, och är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme och stabilitet. Det finansiella målet för soliditeten inklusive pensionsåtaganden uppnås. Mål för soliditeten är satt till minst 25 procent och uppgår till 33 procent. Till följd av ett starkt resultat och minskad upplåning ökade soliditeten under året.

Självfinansieringsgrad av nettoinvesteringar

Självfinansieringsgraden visar hur stor andel av investeringarna som kommunen kunnat investera med eget kapital. Nyckeltalet påverkas av kommunens resultatnivå och investeringsvolym. Det finansiella målet för självfinansieringsgraden uppnås. Mål är satt till minst 50 procent och uppgår till 203 procent. Ett starkt resultat och låga investeringar innebär en hög självfinansieringsgrad.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna

Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna visar hur stor del av skatteintäkterna netto (skatteintäkter, kommunal utjämning och statsbidrag) som används till nettokostnaderna. Det finansiella målet för

nettokostnadernas andel av skatteintäkterna uppnås. Målet är satt till högst 98 procent. Nettokostnadernas andel av skatteintäkterna uppgår till 91 procent. Med anledning av kommunens starka ekonomiska resultat uppnås målet.

Utveckling av intäkter, kostnader och resultat

Kommunens resultat har varit negativt under åren 2017–2019. Denna period har verksamhetens nettokostnader och nettobetalningar till den kommunala utjämningen ökat mer än skatteintäkter och generella statsbidrag. För perioden har årets resultat enligt balanskrav varit negativt. 2020 redovisar kommunen ett positivt resultat. Kommunens skatteintäkter (netto) ökade med cirka 236 miljoner kronor jämfört med 2019. Den främsta orsaken till de högre skatteintäkterna beror på att kommunen höjde skatten med 1 krona och 40 öre 2020 vilket bidrog till högre skatteintäkter med cirka 190 miljoner kronor. Kommunens kostnader minskade jämfört med 2019 främst med anledning av att verksamhetens kostnader minskade med cirka 25 miljoner kronor. Den kommunala utjämningen som innehåller kostnadsutjämning och inkomstutjämning uppgick (netto) till en kostnad om cirka 674 miljoner kronor, en ökning med cirka 90 miljoner kronor jämfört med 2019.

Kostnadseffektivitet

Kostnadsutvecklingen har under lång tid varit negativ och har bidragit till kommunens tidigare dåliga ekonomi. Kommunen har under ett antal år försämrat kostnadseffektiviteten jämfört med andra jämförbara kommuner. Den trenden har nu brutits och utvecklingen visar nu att kommunen blir alltmer kostnadseffektiv. En bidragande orsak är att nämndernas nettokostnader minskat efter att under många år ökat. Nämndernas nettokostnader minskade med cirka 38 miljoner kronor 2020 jämfört med 2019. Kommunen har under de senaste åren arbetat med ett ökat fokus på kostnadseffektivitet utan att försämma kvaliteten eller servicen till kommuninvånarna. En förbättrad kostnadseffektivitet bidrar också till att kommunen står bättre rustad för de samhällsutmaningar som kommunen står inför med till exempel en allt äldre befolkning.

Exploateringsintäkter och kostnader

Inga intäkter från exploatering budgeteras. Eventuella intäkter från exploatering ska finansiera kommunens investeringar och minska behov av att låna medel till investeringar, och ska således reglera låneskulden. Realisationsvinsterna uppgår till 3,6 miljoner kronor och avser exploatering av fastigheterna Danderyd Sjukhuset 9 och 10 med överföring av mark inom Östra Mörbylund. Affären genererade en intäkt på 4,4 miljoner kronor och de upparbetade exploateringskostnaderna för fastigheterna uppgick till cirka 0,8 miljoner kronor. Nettointäkten blev 3,6 miljoner kronor.

Exploateringsprojekt *Tennisanläggningen* är avslutad då marken är avyttrad respektive upplåten med arrende. Området för tennisanläggningen har tidigare varit en avfallsdeponi för kommunen. Deponin har medfört att marken blivit förorenad. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har beslutat att marken ska saneras och det är markägaren, kommunen, som bär kostnadsansvaret. Marken har sanerats i enlighet med miljö- och hälsoskyddsnämndens krav och kostnaden för detta uppgick till cirka 12 miljoner kronor. Markföreningen som orsakats av kommunens tidigare deponi räknas som en miljöskuld som kommunen inte kan avsäga sig.

Ny lagstiftning för redovisning av kommunal markexploatering påverkar vilka kostnader som kommunen kan balansera. Lagstiftningen har bland annat blivit strängare kring vilka kostnader som kan balanseras tills intäkten infaller och vilka kostnader som måste belasta resultatet direkt. Med anledning av den nya lagstiftningen har kommunen skrivit av exploateringsprojekt med cirka 10 miljoner kronor som påverkar resultatet negativt. Störst kostnad redovisas för projekten *Mörby Centrum* 3,2 miljoner kronor, *rivning av Solgården* 1,5 miljoner kronor, renoveringskostnader för *Kevinge-, Brage- och Stocksundskolan* med sammanlagt 1,4 miljoner kronor samt *kvarteret Kraftledning* 0,8 miljoner kronor.

Budgetföljsamhet för drift- och investeringar

En del i att förstå årets resultat men även för att bedöma den kommunala koncernens förmåga att planera och genomföra verksamheten enligt plan, är att utvärdera budgetföljsamheten.

Kommunens resultat enligt balanskravet avviker positivt mot det budgeterade resultatet med cirka 26 miljoner kronor. Den positiva avvikelser beror främst på att kostnaderna för pensioner, PO differens med mera blev cirka 21 miljoner kronor lägre än budgeterat. Det beror framför allt på att kommunen har cirka 160 färre årsarbetare under 2020 jämfört med 2018 och en lägre skuldförändring. Den lägre skuldförändringen beror på ett högt inkomstbasbelopp i samband med en låg inflation. Ytterligare en orsak som bidrar till den positiva budgetavvikelsen är att nämnderna redovisar cirka 15 miljoner kronor lägre nettokostnader än budgeterat. För mer detaljerad genomgång av budgetavvikelser per nämnd hänvisas till avsnittet om driftsredovisning. Den positiva budgetavvikelsen motverkas främst av engångskostnader för exploatering med cirka 22 miljoner kronor som inte varit budgeterade.

För investeringar gör kommunen två ekonomiska prognoser per år för helåret, dels i budgetuppföljning per mars, dels i delårsbokslut per augusti. Investeringarna prognostiserades i delårsbokslutet till 219,0 miljoner kronor för helåret. Utfallet för 2020 blev 156,8 miljoner kronor, en avvikelse med 193,2 miljoner kronor mot budgeterade 350,0 miljoner kronor. Det motsvarar en genomförande grad på cirka 45 procent. Avvikelsen beror främst på att investeringar skjutits upp. De största avvikelserna från budget redovisas för projekten Portvägen 20,6 miljoner kronor, VA Mörby Centrum 20,5 miljoner kronor, Verksamhetsanpassningar nya lokaler Mörby Centrum 19,8 miljoner kronor och Långängsskolan med 15,0 miljoner kronor.

Kommunfullmäktige har beslutat att ombudgetera investeringar om 87,4 miljoner kronor från 2020 till 2021. Orsakerna är att projekt har blivit försenade eller ej kommit till stånd.

Investeringarna per nämnd redovisas i tabell under avsnittet räkenskaper och investeringsredovisning.

Investeringar och hur de finansieras

Kommunens investeringar uppgick till 156,8 miljoner kronor. I genomsnitt per år har kommunen investerat cirka 222 miljoner kronor de senaste fem åren. År 2020 får därför betraktas som ett år med ett lågt investeringsutfall. För de kommande åren planeras investeringarna bli högre. Tekniska nämnden, fastighetsnämnden och vatten- och avloppsverksamheten står för de största investeringsvolymerna.

Investeringsvolym	2020	2019	2018
Investeringsvolym nettoutgifter (mnkr)	156,8	194,7	313,6
Självfinansieringsgrad av årets nyinvesteringar (%)	203,0	30,0	16,0
Investeringsvolym / verksamhetens nettokostnader (%)	8,4	10,2	17,5
Avskrivningar / nettoinvesteringar (%)	78,1	70,9	41,0

Självfinansieringsgraden uppgick till 203 procent. Den höga självfinansieringsgraden beror på det höga kassaflödet från den löpande verksamheten och att inga lån behövde tas för att finansiera investeringarna. De senaste åren har självfinansieringsgraden legat mellan 16 respektive 30 procent.

Pensionsskuldens utveckling

Pensioner intjänade innan 1998 redovisas som ansvarsförbindelse och kostnaden redovisas när pensionen utbetalas. Pensioner intjänade efter 1998 redovisas som kostnad när personalen tjänar in sin pensionsrätt.

Tabellen nedan visar kommunens pensionsskuld.

Pensionsskuld (mnkr)	2020	2019	2018
Avsättning pensioner	267,8	250,2	208,0
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	502,2	508,3	527,9
Total pensionsskuld	770,0	758,5	735,9

Kommunens totala pensionsskuld uppgick vid årets slut till 770,0 miljoner kronor, en ökning med 11,5 miljoner kronor jämfört med 2019. Av den totala skulden ligger 502,2 miljoner kronor utanför balansräkningen som ansvarsförbindelse.

Balanskravsresultat

Balanskravsresultatet uppgår till 184,4 miljoner kronor och innehåller utöver resultatet orealiserat resultat för medelsförvaltningen.

Kommunen redovisade under åren 2017–2019 negativa resultat enligt balanskravet. Det ackumulerade negativa resultatet uppgick vid utgången av 2019 till cirka 212,7 miljoner kronor. Orsakerna till underskottet var flera, bland annat för att kommunen budgeterat att exploateringsintäkter skulle användas för att till viss del finansiera verksamhetens kostnader. När exploateringsintäkter uteblev eller blev lägre än budgeterat bidrog det till det negativa resultatet. Kommunen beslutade att exploateringsintäkter, från och med 2020, inte ska finansiera kommunens verksamhet, och att eventuella framtida intäkter av exploatering löpande ska finansiera kommunens investeringar och minska lånebehovet.

Andra bidragande orsaker till de negativa balanskravsresultaten var att nämnderna sammantaget redovisade underskott, uteblivna intäkter för anläggningstillgångar, högre kostnader för pensioner och lägre skatteintäkter (netto) jämfört med budget.

Kommunallagen anger att om balanskravsresultatet är negativt för ett visst räkenskapsår ska det regleras, det vill säga återhämtas, de närmast följande tre åren. För att reglera underskottet beslutade fullmäktige genom budgeten för 2020 om besparingar, effektiviseringar och skattehöjning. Skatten höjdes med 1,40 kr för 2020.

Det positiva balanskravsresultatet 2020 uppgår till 184,4 miljoner kronor och kommer reglera stora delar av det ackumulerade underskottet. Det ackumulerade underskottet från 2017 om 16,3 miljoner kronor och från 2018 om 91,1 miljoner kronor regleras helt. Underskottet från 2019 regleras delvis. Resterande del av underskottet om 28,3 miljoner kronor kommer enligt beslutad budget för 2021 regleras under innevarande år.

Balanskravsutredningen redovisas i tabellform nedan.

Balanskravsutredning	2020	2019	2018	2017
Årets resultat enligt resultaträkningen	195,8	-79,7	-78,4	-16,3
- Samtliga realisationsvinster				
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-1,8	-12,7	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-	-
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-11,4	-23,8	9,3	-
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-9,3	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	184,4	-105,3	-91,1	-16,3
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-	-
= Balanskravsresultat	184,4	-105,3	-91,1	-16,3
	2020	2019	2018	2017
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-212,7	0,0	0,0	0,0
varav från år 2017	-16,3	-16,3	-16,3	
varav från år 2018	-91,1	-91,1		
varav från år 2019	-105,3			
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	184,4	-105,3	-91,1	-16,3

Avtal

Strategiska avtal

Kommunen har en utarbetad kommundemensam modell för att klassificera vilka avtal som ska klassificeras som strategiska. Avtalen klassificeras med hänsyn till värde och påverkan på verksamheten. Varje nämnd bär själv ansvaret att gradera vilka av nämndens avtal som ska klassificeras som strategiska.

För att säkerställa att kvaliteten till medborgaren ligger på en hög nivå ska nämndernas samtliga strategiska avtal följas upp inom ramen för internkontrollen, och rapporteras till kommunfullmäktige. Det ska ske systematiskt och enligt kommunens mall för avtalsuppföljning. Uppföljningen ska kopplas till nämndernas måluppfyllelse. När ett avtal gäller verksamheter inom flera nämnder ansvarar respektive nämnd för sin del av avtalet.

För två strategiska avtal finns det avvikelser. I uppföljningen för hemtjänst enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) har brister identifierats. Några är mindre allvarliga och kommer att följas upp i kommande avtalsuppföljning. Tre utförare uppvisar allvarligare brister som kräver åtgärder. Handlingsplaner har upprättats och kommer att följas upp under mars 2021. Allvarligare brister som identifierats är kopplade till personalkontinuitet, utbildningsnivå, andel tillsvidareanställd personal, samt ekonomisk ställning. Vidare finns en bevakning kring två av utförarna då de inväntar besked från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) angående pågående tillståndsansökan om att bedriva hemtjänst.

I uppföljningen av avtal gällande skolskjuts med bil för elever med särskilda behov, har brister påträffats. De brister som har funnits i form av förseningar har följts upp och åtgärdats inom ramen för avtalet. Avvikelser har funnits i fakturaunderlagen som inte följer kraven i avtalet. Förvaltningen har upprepade gånger haft kontakt med leverantören och i ett fall bestridit en faktura. Ärendet är öppet vid årets slut, dialog pågår.

Avtalssamverkan

Kommunstyrelsen ska årligen rapportera kommunens avtalssamverkan till kommunfullmäktige enligt kommunallagen. Med avtalssamverkan avses samverkan med annan kommun eller region. Avtalssamverkan utgör en enklare form av kommunal samverkan vid sidan av kommunalförbund och gemensamma nämnder. Avsikten med avtalssamverkan är att förenkla möjligheterna att samverka inom sektorer för att bland annat uppnå effektiviseringsvinster. Väsentligt är att det måste vara en uppgift som är en kommunal angelägenhet och att ansvaret inte flyttas över till den som utför uppgiften. Rapporteringen för 2020 görs i årsredovisningen. I bilaga 2 specificeras kommunens samverkansavtal utefter samverkansområde och samverkande kommun/region. Av förteckningen framgår att antalet avtalssamverkan är 21.

Väsentliga personalförhållanden

2020 var ett speciellt år som till stor del har påverkats av covid-19. Verksamheterna inom vård och omsorg, förskola och skola har haft hög sjukfrånvaro och har också behövt arbeta med rutiner för att minska smittspridningen, vilket har krävt stora arbetsinsatser av alla att ställa om och hitta nya arbetssätt. Kommunledningen har rekommenderat dem som kan att arbeta på distans hemifrån. Det har under omständigheterna fungerat väl. Den digitala kompetensen hos medarbetarna har ökat väsentligt under året. Medarbetarna svarade i en enkät under fjärde kvartalet att 78 procent upplever att de är lika effektiva eller mer effektiva i sitt arbete när de arbetar på distans. De svarade också att det som är positivt med distansarbete är ökad flexibilitet, lättare att fokusera, mindre stress, mer effektivt arbete och att de anser att det minskar smittspridningen av covid-19. Det som är negativt med att arbeta på distans är minskad sammanhållning i arbetsgruppen, färre pauser under dagen, svårare att ta snabba avstämningar med kollegor och sämre ergonomi.

Attraktiv arbetsgivare

Att vara en attraktiv arbetsgivare är en strategiskt viktig fråga för hela organisationen. Under våren ställdes många chefsutbildningar in, men chefs- och ledarutvecklingsprogrammet genomfördes digitalt. Syftet med programmet är dels individuell utveckling för cheferna, dels att skapa en gemensam plattform med metoder och mötesplatser för kommunens chefer och ledare. Chefer har också möjlighet att vidareutveckla sig inom många andra områden som arbetsmiljö, arbetsrätt, rekrytering, rehabilitering med mera. Att medarbetarna tycker sig ha en bra arbetsmiljö är en av de viktigaste frågorna för att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare. Arbetsmiljöarbetet är därför ett prioriterat område och målet är att kommunen ska ha en fysisk, organisatorisk och socialt sund och hälsosam arbetsplats för alla medarbetare, där risker för arbetsskador och ohälsa förebyggs.

Att skapa intern stolthet för kommunen som arbetsplats är viktigt eftersom de anställda är ambassadörer för kommunen, framför allt i rekryteringsssammanhang. Kommunen vill också visa upp i kommunens sociala medier att kommunen är en attraktiv arbetsgivare och att det finns många olika yrken i en kommun för de som vill göra skillnad i samhället och i Danderyd. Under året har ett flertal filmer producerats med temat "Alla gör skillnad". Filmerna har publicerats i kommunens sociala kanaler så som Instagram, Facebook, kommunens intranät, kommunens jobbsidor och LinkedIn. Fokus har varit att lyfta fram kommunens fina verksamheter, engagerade medarbetare och hur de varje dag gör skillnad för Danderydsborna.

Anställda

I december 2020 hade Danderyds kommun 1 375 årsarbetare (summan av månadsavlönade medarbetares sysselsättningsgrad enligt avtal), vilket är en minskning med 58 årsarbetare jämfört med 2019. Minskningen beror till stor del på nedläggning av hemtjänsten, samt på personalnedskärningar inom skolan. 74 procent av de anställda är kvinnor och 26 procent är män. Danderyds kommun har två bolag, Djursholms AB och Studievägen AB, vilka inte har några anställda.

Medeltal medarbetare i kommunen (antal årsarbetare)	2020	2019	Medelålder
Kommunledningskontor inkl. överförmyndaren	104	101	44,7
Bildningsförvaltning	928	950	48,3
varav Förskola	166	171	48,2
varav Ungdom och skola	658	690	48,3
Socialkontor	269	310	48,2
varav Vård och omsorg	161	205	49,4
Miljö- och stadsbyggnadskontor	32	31	44,4
Tekniska kontoret	42	42	45,4
Totalt	1 375	1 433	47,8

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Att kommunen har en väl fungerande kompetensförsörjning är avgörande för att kunna hålla en hög kvalitet på de tjänster som levereras till medborgarna av kommunens anställda. Ett fokusområde under året har varit att rekrytera nya medarbetare med hjälp av bland annat sociala medier, vilket har varit lyckosamt och gett fler kvalificerade sökanden per anställning. Under året har medarbetare ibland tillfälligt behövt flyttas mellan verksamheter för att vissa verksamheter har fått mer att göra och andra mindre till följd av pandemin.

Kommunen behöver också arbeta aktivt för att behålla medarbetare vilket görs på flera sätt. Chefer får mycket kompetensutveckling för att vara trygga och stabila chefer och att de ska kunna leda sina verksamheter på bästa sätt. Kommunen lägger också stor vikt vid arbetsmiljöarbetet och att medarbetarna ska ha inflytande över sin egen arbetsmiljö, bland annat genom aktivt deltagande på arbetsplatsträffar. Det genomförs en medarbetarundersökning vartannat år. Den senaste undersökningen som gjordes i början av år 2019, visade att kommunen behöver arbeta mer med målstyrning och att minska stress och upplevelsen av hot och våld i arbetet. Flera insatser i form av förtydligande av rutiner och genomförande av föreläsningar och utbildning har genomförts under året. I slutet av året skickades en enkät ut med fokus på hur det fungerar att arbeta på distans. Resultatet visade att medarbetarna upplevde en minskad stress när restiden minskade, eller i många fall helt upphörde, för att man istället arbetade hemifrån.

Personalomsättning

Personalomsättningen definieras som antalet tillsvidareanställda som har slutat på egen begäran, dividerat med genomsnittligt antal anställda under året.

Personalomsättning (%)	2020	2019
Kommunledningskontor	12,3%	24,2%
Bildningsförvaltning	9,0%	16,3%
<i>varav Förskola</i>	10,9%	12,9%
<i>varav Ungdom och skola</i>	9,3%	17,0%
Socialkontor	19,2%	15,1%
<i>varav Vård och omsorg</i>	20,2%	14,0%
Miljö- och stadsbyggnadskontor	10,0%	13,7%
Tekniska kontoret	26,2%	21,9%
Totalt	11,9%	16,6%

Personalomsättningen för hela kommunen var för 2020 11,9 procent att jämföras med 16,6 procent 2019. Digitala avgångsenkäter skickas ut till dem som har slutat i kommunen för att kunna följa upp orsakerna. Enkätsvaren visar att medarbetarna uppskattar att kommunen är en liten kommun med nära till ledningen, att det finns utvecklingsmöjligheter, god stämning mellan kollegor och att kommuninvånarna är engagerade. De främsta anledningarna till att man slutat är förväntningar om mer utveckling, högre lön och större möjlighet att påverka sitt arbete.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron ökade från 4,9 till 7,0 procent. En jämförelsesiffra mot andra kommuner saknas för år 2020, men 2019 var sjukfrånvaron 6,7 procent enligt SKR:s sammanställning av samtliga kommuners sjukfrånvaro. Samtliga verksamheter hade högre sjukfrånvaro än år 2019. De verksamheter som hade högst sjukfrånvaro var dem vars anställda har kontaktyrken och där möjligheterna är mycket begränsade att arbeta på distans från hemmet såsom vård och omsorg samt förskolor och skolor.

Sjukfrånvaro per verksamhet (%)	2020	2019
Kommunledningskontor	3,9%	2,9%
Bildningsförvaltning	7,3%	4,9%
<i>varav förskola</i>	10,3%	7,3%
<i>varav ungdom och skola</i>	7,0%	4,4%
Socialkontor	8,3%	6,2%
<i>varav vård och omsorg</i>	10,9%	7,6%
Miljö- och stadsbyggnadskontor	2,3%	1,5%
Tekniska kontoret	3,2%	2,2%
Totalt	7,0%	4,9%

Sjukfrånvaro (%)	2020	2019
Sjukfrånvaro anställda totalt	7,0%	4,9%
Sjukfrånvaro anställda mer än 60 dagar som andel av total sjukfrånvaro	33,4%	37,5%
Sjukfrånvaro för kvinnor	7,6%	5,5%
Sjukfrånvaro för män	5,2%	3,3%
Sjukfrånvaro i åldrarna 29 år eller yngre	6,7%	4,3%
Sjukfrånvaro i åldrarna 30 - 49 år	6,7%	4,8%
Sjukfrånvaro i åldrarna 50 år eller äldre	7,3%	5,0%

Hälsa och friskvård

Medarbetare erbjöds friskvårdsbidrag och att delta på kostnadsfria motionspass och motionslopp. Totalt använde 793 medarbetare sitt friskvårdsbidrag 2020, vilket var något färre än året innan då 827 medarbetare använde friskvårdsbidraget.

Företagshälsovård och personalstöd

Kommunen erbjuder alla anställda personalstöd som är anonymt, gratis och tillgängligt dygnet runt. Här kan medarbetare få vägledning i psykosociala, privatjuridiska och ekonomiska frågor. Företagshälsovården är ett stöd både för att förebygga ohälsa, och för att ge stöd till medarbetarna om de drabbas av arbetsrelaterad ohälsa.

Personalkostnader

Kostnader för löner (exklusive sociala avgifter), förmåner och diverse kostnadsersättningar uppgick till 636,9 miljoner kronor, jämfört med 2019 då motsvarande kostnader uppgick till 663,8 miljoner kronor. Minskningen beror på färre antal anställda i kommunen.

Staten har kompenserat arbetsgivare för sjuklönekostnader under året med anledning av pandemin. Kommunen fick tillbaka hela sjuklönekostnaden som redovisats i arbetsgivardeklarationen för perioden april–juli 2020 vilket var 7,3 miljoner kronor. Under perioden augusti–december fick arbetsgivare tillbaka kostnaden för sjuklön enligt olika procentsatser beroende på hur höga kostnaderna har varit. För denna period fick kommunen tillbaka 3,7 miljoner kronor.

Förväntad utveckling

Hur skatteintäkterna utvecklar sig åren framöver är mycket svårbedömt med anledning av coronapandemin. Risken är överhängande att skattetillväxten blir låg framöver. Osäkerheten är stor också vad det gäller statsbidragen då informationen hittills varit knapphändig. Av försiktighetsskäl görs därför bedömningen att statsbidragen kommer minska åren framöver. Kommunen har i budgeten för 2021 ett budgeterat resultat om cirka 180 miljoner kronor, vilket gör att kommunen står väl rustad för en försämrad konjunktur med en lägre utveckling av skatteintäkter än prognostiserat, samt minskade statsbidrag.

Med anledning av att kommunen står väl rustad för framtiden bidrar det till att även kommunkoncernen gör det, eftersom kommunen har störst påverkan på kommunkoncernen. Djursholms AB kommer avyttra fastigheter vilket förstärker kommunkoncernens likviditet och ekonomi ytterligare.

Kommunen kommer på sikt ha en allt större äldre befolkning som ställer krav på mer resurser till vård och omsorg. I de yngre åldrarna minskar befolkningen och kommunen har att hantera ett överskott på lokaler i främst Djursholm i förskole- och skolverksamheten.

Danderyds gällande översiktsplan är från 2006. År 2018 fick kommunstyrelsen i uppdrag av kommunfullmäktige att påbörja arbetet med en ny översiktsplan för Danderyds kommun. Översiktsplanen ska utgå från kommunens vision och strategier och konkretisera dessa.

En översiktsplan är ett strategiskt dokument som genom text och kartor visar kommunens långsiktiga planering av mark- och vattenanvändning. Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen (PBL) ha en aktuell översiktsplan som omfattar hela kommunens yta. En översiktsplan är inte juridiskt bindande men ska vara vägledande för beslut när det gäller detaljplanering, bygglov och andra tillståndsprövningar. Under sommaren 2020 genomfördes en digital enkät och fototävling för översiktsplanen. En sammanställning presenterades på kommunens hemsida och en utställning visades på kommunens kontaktcenter i Mörby centrum. Resultatet från enkäten kommer att användas som ett underlag för framtagandet av kommande samrådshandlingar för översiktsplanen. Samråd för översiktsplanen väntas preliminärt kunna genomföras från maj 2021. Målet är att översiktsplanen ska antas av kommunfullmäktige under 2021.

Framtida förhållanden och risker samt osäkerhetsfaktorer förknippade med dessa

Kommunens plan är att redovisa ett positivt resultat 2021, och detta indikerar även den initiala ekonomiska uppföljningen för året. Med det positiva resultatet regleras det ackumulerade underskottet om 28,3 miljoner kronor. Med anledning av covid-19 är osäkerheten stor vad gäller kommunens intäkter och kostnader kommande år. Främst är det en försämrad konjunktur i Sverige, minskade statsbidrag och den kommunalekonomiska utjämnningen som kan leda till minskade skatteintäkter netto.

Räkenskaper

Resultaträkning

(Mnkr)	Not	Koncern 2020-12	Koncern 2019-12	Kommun 2020-12	Kommun 2019-12
Verksamhetens intäkter	1	600,2	588,7	596,3	586,4
Verksamhetens kostnader	2	-2 339,4	-2 361,9	-2 338,6	-2 364,0
Avskrivningar	3	-129,3	-142,3	-122,4	-138,1
Verksamhetens nettokostnader	4	-1 868,5	-1 915,5	-1 864,8	-1 915,8
Skatteintäkter	5	2 601,6	2 345,5	2 601,6	2 345,5
Generella statsbidrag och utjämning	6	-544,2	-524,3	-544,2	-524,3
Verksamhetens resultat		188,9	-94,3	192,6	-94,6
Finansiella intäkter	7	31,9	25,9	32,3	26,2
Finansiella kostnader	8	-29,4	-11,5	-29,1	-11,4
Resultat efter finansiella poster		191,4	-79,9	195,8	-79,7
ÅRETS RESULTAT		191,4	-79,9	195,8	-79,7

Balansräkning

(Mnkr)	Not	Koncern 2020-12	Koncern 2019-12	Kommun 2020-12	Kommun 2019-12
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Licenser och programvaror	9	2,7	1,9	2,7	1,9
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	2 109,1	2 020,0	2 017,8	1 956,4
Maskiner och inventarier	11	37,6	40,9	37,6	40,9
Pågående investeringar	12	308,1	336,1	301,9	326,5
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar, bostadsrätter	13	74,7	75,0	74,7	74,9
Summa anläggningstillgångar		2 532,2	2 473,9	2 434,7	2 400,6
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	14	30,6	48,5	30,4	48,3
Fordringar	15	182,1	176,3	181,1	175,5
Kortfristiga placeringar	16	148,4	137,0	148,4	137,0
Kassa och bank	17	222,9	36,8	222,8	36,7
Summa omsättningstillgångar		583,9	398,6	582,7	397,6
SUMMA TILLGÅNGAR		3 116,2	2 872,5	3 017,4	2 798,2
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	18	1 271,8	1 342,5	1 288,5	1 358,9
Årets resultat		191,4	-79,9	195,8	-79,7
Summa eget kapital		1 463,2	1 262,5	1 484,2	1 279,2
Avsättningar					
Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser	19	267,8	250,2	267,8	250,2
Andra avsättningar	20	4,6	-	-	-
Summa avsättningar		272,4	250,2	267,8	250,2
Summa skulder					
Långfristiga skulder	21	738,6	689,0	663,6	612,9
Kortfristig checkräkningskredit	22	32,9	16,8	-	8,8
Kortfristiga skulder	22	608,0	653,9	601,8	647,2
Summa skulder		1 379,5	1 359,7	1 265,4	1 268,8
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		3 116,2	2 872,5	3 017,4	2 798,2
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	23	125,4	129,8	125,4	129,8
Ansvarsförbindelser		502,2	508,3	502,2	508,3
		627,5	638,1	627,5	638,1

Finansieringsanalys

(Mnkr)	Not	Koncern 2020-12	Koncern 2019-12	Kommun 2020-12	Kommun 2019-12
Den löpande verksamheten					
Resultat före extraordinära poster		191,4	-79,9	195,8	-79,7
Justering för ej likvidpåverkande poster	24	160,8	197,3	149,3	193,1
Justering för förändring av rörelsekapital	25	50,9	-2,5	51,7	-6,2
Kassaflöde från den löpande verksamheten		403,1	114,9	396,8	107,2
Investeringsverksamheten					
Investering i mark, byggnader och tekniska anläggningar		-182,3	-211,3	-152,2	-199,9
Investering i maskiner och inventarier		-4,5	-6,2	-4,5	-6,2
Försäljning av värdepapper			8,0		8,0
Inköp/Försäljning av anläggningstillgångar		-		-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-186,8	-209,5	-156,7	-198,2
Finansieringsverksamheten					
Nyupplåning		0,0	325,0	0,0	250,0
Periodiserade avgifter		0,8	3,6	0,8	3,6
Amortering av lån		-47,3	-160,0	-46,1	-100,0
Utnyttjad checkräkning		16,3	16,8	-8,8	8,8
Justering kortfristig del av långfristig skuld		-	-	-	-
Ökning (-)/minskning (+), långfristiga fordringar		0,1	-0,1	-	-
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-30,1	185,2	-54,1	162,4
Årets kassaflöde		186,2	90,6	186,1	71,4
Likvida medel vid periodens början		36,8	-53,7	36,7	-34,6
Likvida medel vid periodens slut		222,9	36,8	222,8	36,7

Notförteckning

Not (Mnkr)	Koncern 2020-12	Koncern 2019-12	Kommun 2020-12	Kommun 2019-12
1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	1,9	3,3	1,9	3,3
Taxor och avgifter	193,9	185,3	193,9	185,3
Hyror och arrenden	119,7	122,3	118,6	119,9
Bidrag	157,0	156,2	157,0	156,2
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	121,3	118,5	121,3	118,5
Försäljning av expl. fastigheter	3,6	1,3	3,6	1,3
Försäljning av anläggningstillgångar	-	1,8	-	1,8
Övriga verksamhetsintäkter	2,8	0,0	0,0	0,0
	600,2	588,7	596,3	586,4
2 Verksamhetens kostnader				
Inköp av anläggningstillgångar	-0,6	-1,1	-0,6	-1,1
Inköp av anläggnings- och underhållsmaterial	0,0	-20,0	0,0	-20,0
Lämnade bidrag	-32,4	-35,2	-32,4	-35,2
Köp av huvudverksamhet	-982,0	-955,3	-982,0	-955,3
Löner, förmåner och div kostnadsersättningar	-636,9	-663,8	-636,9	-663,8
Sociala avgifter	-215,4	-226,7	-215,4	-226,7
Pensionskostnader	-70,3	-95,0	-70,3	-95,0
Lokal- och markhyror	-47,3	-49,3	-47,3	-49,3
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenad	-90,2	-76,5	-90,2	-78,5
Bränsle, energi och vatten	-32,2	-34,4	-32,2	-34,4
Hyra/leasing av anläggningstillgångar	-10,8	-11,2	-10,8	-11,2
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial	-50,8	-44,8	-50,8	-44,8
Kontorsmaterial och trycksaker	-2,4	-1,6	-2,4	-1,6
Reparation och underhåll	-2,6	-3,1	-2,6	-3,1
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	-7,5	-7,4	-7,5	-7,4
Kostnader för transportmedel	-5,1	-5,9	-5,1	-5,9
Transporter och resor	-17,2	-17,1	-17,2	-17,1
Representation	-1,6	-2,0	-1,6	-2,0

Annonser, reklam, information	-0,7	-1,0	-0,7	-1,0
Försäkringspremier och riskkostnader	-12,8	-9,5	-12,8	-9,5
Övriga främmande tjänster*	-87,6	-63,4	-87,6	-63,4
Tillfälligt inhyrd personal	-9,6	-12,8	-9,6	-12,8
Diverse kostnader	-17,8	-24,8	-22,8	-24,8
Uppskjuten skatt dotterbolag	-5,7	0,2	-	-
	-2 339,4	-2 361,9	-2 338,6	-2 364,0
*Varav kostnad för räkenskapsrevision	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
3 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar	-0,9	-3,0	-0,9	-3,0
Planenliga avskrivningar, fastigheter	-118,3	-120,2	-113,6	-116,1
Planenliga avskrivningar, maskiner och inventarier	-7,9	-8,9	-7,9	-8,9
Summa nedskrivningar av anläggningstillgångar	-2,2	-10,1	0,0	-10,1
Utrangering Berga gård pga fsg till DJAB	-	-1,1	-	-1,1
Utrangering Hagaskolan pga rivning	-	-3,8	-	-3,8
Delvis nedskrivning av modulhus Rinkebyvägen pga övervärdering	-	-0,3	-	-0,3
Nedskrivning immateriella tillgångar pga övervärdering	-	-4,0	-	-4,0
Nedskrivning inventarier pga kortare livslängd än beräknat	-2,2	-0,9	0,0	-0,9
	-129,3	-142,3	-122,4	-138,1
Av- och nedskrivningar har gjorts i enlighet med rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning, RKR.				
Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet.				
Nedskrivningarnas återvinningsvärde har bedömts efter vad som enligt rekommendationer från RKR, är drift- respektive investeringskostnader.				
Därefter har korrigeringar av tidigare bokfört värde av tillgångarna gjorts och omklassificerats till driftkostnader.				
4 Verksamhetens nettokostnader				
Nämndernas nettokostnader enligt driftredovisningen	-1 835,9	-1 872,2	-1 835,9	-1 874,2
Interna poster (internränta)	28,2	28,2	28,2	28,2
Delsumma	-1 807,7	-1 844,0	-1 807,7	-1 846,0
Pensioner (netto)	-41,2	-67,2	-41,2	-67,2
Fastighetsförsäljningar exploatering	3,6	1,3	3,6	1,3
Fastighetsförsäljningar anläggningar	0,0	0,1	-	1,8
Övriga intäkter	2,8	9,3	2,8	9,3
PO-differens	1,6	1,3	1,6	1,3
Övriga kostnader	-21,1	-19,6	-22,2	-19,6
Förändring semesterlöneskuld inklusive po	-1,7	3,4	-1,7	3,4
Verksamhetens nettokostnader	-1 863,7	-1 915,5	-1 864,8	-1 915,8
5 Skatteintäkter				
Preliminära skatteintäkter	2 633,2	2 359,0	2 633,2	2 359,0
Prognos för slutavräkning	-23,5	-14,3	-23,5	-14,3
Justering slutavräkning föregående år	-8,1	0,8	-8,1	0,8
	2 601,6	2 345,5	2 601,6	2 345,5
6 Generella statsbidrag och utjämning				
Regleringsavgift/-bidrag	33,7	23,3	33,7	23,3
Kostnadsutjämning	191,9	202,7	191,9	202,7
Inkomstutjämning	-866,3	-786,9	-866,3	-786,9
Kommunal fastighetsavgift	59,0	56,8	59,0	56,8
Generella bidrag från staten	66,7	6,6	66,7	6,6
Utjämningsavgift LSS	-29,1	-26,8	-29,1	-26,8
	-544,2	-524,3	-544,2	-524,3
7 Finansiella intäkter				
Utdelning på aktier och andelar i andra företag	0,4	-	0,4	-
Ränteintäkter likvida medel	0,0	0,0	0,0	0,0
Ränteintäkter kundfordran	0,1	0,1	0,1	0,1
Borgensavgift	-	-	0,4	0,4
Extern medelsförvaltning realiserad vinst	-	1,2	-	1,2

Extern medelsförvaltning orealiserad vinst	31,4	24,6	31,4	24,6
	31,9	25,9	32,3	26,2
8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-6,1	-6,9	-5,8	-6,7
Byggekreditivränta	2,8	3,3	2,8	3,3
Ränta pensionsskuld	-5,6	-5,5	-5,6	-5,5
Extern medelsförvaltning orealiserade förluster	-20,0	-2,0	-20,0	-2,0
Värdereglering finansiella anläggningstillgångar	-0,1	-	-0,1	-
Övriga finansiella kostnader	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
	-29,4	-11,5	-29,1	-11,4
Byggekreditivränta avser den internränta som påförts pågående investeringar.				
9 Immateriella anläggningstillgångar				
Immateriella anläggningstillgångar	2,7	1,9	2,7	1,9
	2,7	1,9	2,7	1,9
Redovisat värde vid årets början	16,6	14,2	16,6	14,2
Investeringar	1,7	2,4	1,7	2,4
Redovisat värde av avyttringar och utrangeringar	-10,9	-	-10,9	-
Nedskrivningar	-	-4,0	-	-4,0
Justering omklassificering	-	-	-	-
Ackumulerade avskrivningar	-4,7	-10,7	-4,7	-10,7
Övriga förändringar	0,0	-	0,0	-
Redovisat värde vid periodens slut	2,7	1,9	2,7	1,9
Immateriella anläggningstillgångar är externt förvärvade.				
10 Materiella anläggningstillgångar				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Verksamhetsfastigheter	1 127,1	1 112,7	1 035,9	1 049,1
Markreserv	68,5	68,4	68,4	68,4
Fastigheter för annan verksamhet	160,9	194,0	160,9	194,0
Publika fastigheter	568,6	506,7	568,6	506,7
Fastigheter för affärsverksamhet (VA-verket)	184,0	138,1	184,0	138,1
	2 109,1	2 020,0	2 017,8	1 956,4
Ingående anskaffningsvärde	3 800,5	3 741,2	3 731,8	3 681,5
Inköp	161,2	6,8	152,3	5,9
Överföringar från pågående arbete	48,2	61,3	22,8	53,3
Utrangeringar	-	-8,8	-	-8,8
Utgående anskaffningsvärde	4 009,9	3 800,5	3 906,9	3 731,8
Ingående ack. avskrivningar	-1 780,6	-1 880,3	-1 775,5	-1 664,7
Ingående ack försäljningar/inköp koncernen	-	226,5	-	-
Nedskrivningar	-	-	-	-
Utrangeringar	-	5,3	-	5,3
Årets avskrivningar	-120,3	-132,1	-113,6	-116,1
Utgående ack. avskrivningar	-1 900,9	-1 780,6	-1 889,0	-1 775,5
Redovisat värde vid periodens slut	2 109,1	2 020,0	2 017,8	1 956,4
11 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	221,2	215,0	221,2	215,0
Inköp	4,5	1,2	4,5	1,2
Överföringar från pågående arbete	-	5,0	-	5,0
Utrangering	-4,4	-	-4,4	-
Utgående anskaffningsvärde	221,3	221,2	221,3	221,2
Ingående ack. avskrivningar	-180,3	-173,8	-180,3	-173,8
Ingående ack. nedskrivningar	-	3,3	-	3,3
Nedskrivningar	-	-0,9	-	-0,9
Utrangering	4,4	-	4,4	-
Årets avskrivningar	-7,9	-8,9	-7,9	-8,9
Ackumulerade avskrivningar	-183,7	-180,3	-183,7	-180,3
Redovisat värde vid periodens slut	37,6	40,9	37,6	40,9

12 Pågående investeringar				
Pågående investeringar	308,1	336,1	301,9	326,5
	308,1	336,1	301,9	326,5
13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och värdepapper	4,0	4,2	4,0	4,2
Aktier i kommunens koncernföretag	25,0	25,0	25,0	25,0
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,1		-
Bostadsrätter	45,7	45,7	45,7	45,7
	74,7	75,0	74,7	74,9
14 Förråd m.m.				
Oljelager	0,4	0,5	0,2	0,3
Exploateringsfastigheter	30,2	48,0	30,2	48,0
	30,6	48,5	30,4	48,3
15 Fordringar				
Kundfordringar	18,4	24,1	17,9	24,1
Diverse kortfristiga fordringar				
Momsfordran	23,9	21,5	23,9	21,5
Övriga kortfristiga fordringar	3,2	5,1	2,6	5,1
Skattekonto	3,0	0,8	3,0	0,8
Interimsfordringar	0,0			
Skatteintäkter	28,0	26,1	28,0	26,1
Fastighetsavgift	2,9	1,4	2,9	1,4
Periodiserade kostnader	29,0	18,2	29,0	18,2
Förutbetalda kostnader	20,4	26,5	20,4	26,5
Upplupna intäkter	53,4	52,6	53,4	51,8
Övriga interimsfordringar		0,0	-	0,0
	182,1	176,3	181,1	175,5
Bokföringsmässig avskrivning har skett av de fordringar som är äldre än ett år, d.v.s. med förfallodag före 31 december 2020, utom i de fall utredning pågår eller betalningsplan har upprättats.				
16 Kortfristiga placeringar				
Aktier och värdepapper				
Cliens mixfond	148,4	137,0	148,4	137,0
	148,4	137,0	148,4	137,0
Enligt LKBR ska vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde. Med detta som bakgrund har värdet på Cliens mixfond omräknats från anskaffningsvärde till verkligt värde.				
17 Kassa och bank				
Bank	222,9	36,8	222,8	36,7
	222,9	36,8	222,8	36,7
18 Eget kapital				
Ingående eget kapital	1 262,5	1 339,0	1 279,1	1 355,4
Justering av eget kapital				
Justering VA/Avfallskollektivens resultat	9,3	3,5	9,3	3,5
Årets resultat	191,4	-79,9	195,8	-79,7
Årets resultat inklusive korrigerering				
Summa eget kapital	1 463,3	1 262,5	1 484,3	1 279,1
19 Avsättningar till pensioner och liknande förpliktelser				
Specifikation - Avsatt till pensioner				
Särskild avtals/ålderspension	-	-	-	-
Förmånsbestämd/kompl pension	208,7	194,0	208,7	194,0
Ålderspension	5,9	6,4	5,9	6,4
Pension till efterlevande	0,9	1,0	0,9	1,0
Summa pensioner	215,5	201,3	215,5	201,3

Löneskatt	52,3	48,8	52,3	48,8
Summa avsatt till pensioner	267,8	250,2	267,8	250,2
Antal visstidsförordnanden				
Politiker	2,0	2,0	2,0	2,0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	250,2	208,0	250,2	208,0
Nyintjänad pension, varav	14,6	33,9	14,6	33,9
förmånsbestämd ålderspension	14,6	33,6	14,6	33,6
efterlevandepension	0,0	0,2	0,0	0,2
	0,0			
Årets utbetalningar	-5,9	-5,3	-5,9	-5,3
Ränte- och basbeloppsuppräknig	5,6	5,5	5,6	5,5
Övrig post	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Förändring av löneskatt	3,4	8,2	3,4	8,2
Summa avsatt till pensioner	267,8	250,2	267,8	250,2
Aktualiseringsgrad	0,9	0,6	0,9	0,6
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.				
20 Andra avsättningar				
Avsättning uppskjuten skatt dotterbolag	4,6	0,0	0,0	0,0
	4,6	0,0	0,0	0,0
21 Långfristiga skulder				
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	16,5	19,2	16,5	19,2
Återstående antal år (vägt i snitt)	12,0	30,0	12,0	30,0
Anslutningsavgifter	47,1	43,7	47,1	43,7
Återstående antal år (vägt i snitt)	44,0	45,0	44,0	45,0
Summa förutbetalda intäkter	63,6	62,9	63,6	62,9
Handelsbanken	-	151,2	-	150,0
Nordea	875,0	625,0	800,0	550,0
Swedbank	-	146,1	-	146,1
Summa långfristiga skulder	875,0	922,3	800,0	846,1
Kortfristig del av långfristig skuld	-200,0	-296,1	-200,0	-296,1
	738,6	689,0	663,6	612,9
Genomsnittlig upplåningsränta	0,6%	0,7%	0,6%	0,7%
Genomsnittlig räntebindningstid (år)	3,6	3,8	3,6	4,7
Analys förfallostruktur				
Lån som förfaller inom				
1 år	250,0	297,3	200,0	296,1
2 - 3 år	475,0	375,0	450,0	300,0
3 - 5 år	150,0	250,0	150,0	250,0
Total	875,0	922,3	800,0	846,1
22 Kortfristiga skulder				
Kortfristiga skulder till kreditinstitut och kunder	200,0	296,1	200,0	296,1
Kortfristig checkräkningskredit	32,9	16,8	-	8,8
Kortfristig skuld till koncernföretag	-	-	2,6	-
Leverantörsskulder	135,7	95,4	131,1	95,4
Momsskuld	1,3	3,8	1,3	3,8
Övriga kortfristiga skulder	0,1	0,1	0,1	0,1
Interimsskulder				
Förutbetalda skatteintäkter	45,9	16,9	45,9	16,9
Retroaktiva löner	0,3	1,7	0,3	1,7
Semesterlöneskuld	38,3	37,3	38,3	37,3
Upplupna räntekostnader	0,6	0,7	0,6	0,7
Upplupna personalkostnader (skatt o avgifter)	47,1	45,3	47,1	45,3
Individuell pension inklusive löneskatt	37,1	39,2	37,1	39,2
Utbetalda pensioner skls	8,1	7,8	8,1	7,8
Förutbetalda hyresintäkter	9,1	7,3	9,1	7,3
Övriga interimsskulder	84,2	102,2	80,0	95,4

	608,0	670,7	601,8	656,0
23 Panter och ansvarsförbindelser				
Borgensåtaganden				
Djursholms AB	75,0	76,2	75,0	76,2
Övriga förpliktelser	50,4	53,6	50,4	53,6
Ansvarsförbindelser pensioner (inklusive löneskatt)				
Kommunen	502,2	508,3	502,2	508,3
	627,5	638,1	627,5	638,1
Not om operationella leasingavtal				
Samtliga av kommunens leasingavtal redovisas som operationella leasingavtal.				
Leasingen avser IT-utrustning såsom datorer.				
Huvuddelen av dessa avtal har en löptid som understiger 3 år.				
24 Ej likvidpåverkande medel från den löpande verksamheten				
Justering resultat VA/Avfall	9,3	3,5	9,3	3,5
Justering för av- och nedskrivningar	129,3	142,3	122,4	138,1
Justering för avsättning uppskjuten skatt dotterbolag	4,6			
Justering orealiserat resultat medelsförvaltningen	-	-6,8	-	-6,8
Justering realiserat resultat medelsförvaltningen	-	-1,2	-	-1,2
Justering ändrad redovisningsprincip 2018	-	-9,3	-	-9,3
Justering ändrad redovisningsprincip ack 2017	-	26,6	-	26,6
Justering för förändring av avsättning pension och löneskatt	17,6	42,2	17,6	42,2
	160,8	197,3	149,3	193,1
25 Likvidpåverkande medel från den löpande verksamheten				
Ökning (-)/minskning (+), förråd, varulager och exploateringsfastigh.	17,9	7,4	17,9	7,4
Ökning (-)/minskning (+), kortfristiga fordringar	-5,8	0,7	-5,6	3,9
Ökning (-)/minskning (+), medelsförvaltning (aktier/värdepapper)	-11,3	-33,1	-11,3	-33,1
Ökning (+)/minskning (-), kortfristiga skulder	50,1	22,5	50,7	15,6
	50,9	-2,5	51,7	-6,2

Driftredovisning

(tkr)	2020-12-31			2020-12-31			
	Bokslut		Netto- kostnad	Budget			Netto- avvikelse
Nämnd Verksamhet/program	Intäkt	Kostnad		Intäkt	Kostnad	Netto- kostnad	
Kommunstyrelsen							
Politisk ledning o partistöd	1	10 463	-10 462	0	10 717	-10 717	255
Kommunledningskontor	41 214	114 512	-73 299	39 533	117 418	-77 885	4 587
Festvåningar	678	1 636	-958	1 660	1 863	-203	-755
Trygg- och säkerhet	2 075	9 103	-7 027	1 711	9 847	-8 136	1 109
Valnämnden	0	1	-1	0	0	0	-1
Övrig gemensam verksamhet	6 510	32 641	-26 131	0	25 900	-25 900	-231
Summa	50 478	168 356	-117 877	42 904	165 745	-122 800	4 924
Revision							
Revisionsverksamhet	0	1 210	-1 210	0	1 300	-1 300	90
Summa	0	1 210	-1 210	0	1 300	-1 300	90
Överförmyndarnämnden							
Överförmyndarverksamhet	0	3 074	-3 074	0	3 400	-3 400	326
Summa	0	3 074	-3 074	0	3 400	-3 400	326
Byggnadsnämnden							
Nämnd	0	629	-629	0	720	-720	91
Stab	0	3 887	-3 887	0	3 464	-3 464	-423
Bygglov	5 791	7 277	-1 486	5 500	7 964	-2 464	978
Kart och mät	2 986	8 281	-5 295	2 500	9 152	-6 652	1 357
Summa	8 777	20 074	-11 296	8 000	21 300	-13 300	2 004
Miljö- och hälsoskyddsnämnden							
Nämnd	0	323	-323	0	400	-400	76
Stab	15	1 951	-1 936	0	2 264	-2 264	328
Miljösamordning	0	735	-735	0	792	-792	57
Livsmedel	0	0	0	0	0	0	0
Miljö- och hälsoskydd	3 491	7 697	-4 206	3 300	8 344	-5 044	838
Summa	3 506	10 706	-7 201	3 300	11 800	-8 500	1 298
Kultur- och fritidsnämnden							
Administration o nämnd	0	4 516	-4 516	0	4 600	-4 600	84
Anläggningar	3 475	32 330	-28 855	3 122	31 922	-28 800	-55
Föreningsstöd	2 266	18 125	-15 859	2 380	18 180	-15 800	-59
Fritidsgårdar	3 646	12 800	-9 154	3 455	12 625	-9 170	16
Bibliotek	2 606	15 327	-12 721	2 372	15 772	-13 400	679
Kulturskola o kulturstöd	3 978	16 779	-12 801	4 115	17 616	-13 501	700
Träffpunkt Enebyberg	109	3 094	-2 984	100	2 930	-2 830	-154
Summa	16 080	102 970	-86 890	15 544	103 645	-88 100	1 211

(tkr)	2020-12-31 Bokslut			2020-12-31 Budget				
	Nämnd Verksamhet/program	Intäkt	Kostnad	Netto- kostnad	Intäkt	Kostnad	Netto- kostnad	Netto- avvikelse
Tekniska nämnden								
Administration o nämnd	13 444	13 476	-32	14 960	14 960	0	-32	
Gata och trafik	14 513	74 904	-60 390	17 000	79 500	-62 500	2 110	
Parker och naturområden	11	20 454	-20 443	0	19 900	-19 900	-543	
Hamnar	1 773	7 530	-5 758	2 000	6 600	-4 600	-1 158	
Energi och klimat	326	1 488	-1 162	325	1 725	-1 400	238	
Summa	30 067	117 852	-87 785	34 285	122 685	-88 400	615	
Fastighetsnämnden								
Fastighetsförvaltning	267 298	267 110	188	273 055	274 255	-1 200	1 388	
Summa	267 298	267 110	188	273 055	274 255	-1 200	1 388	
Utbildningsnämnden								
Förskola och pedagogisk omsorg	33 942	207 286	-173 344	142 928	317 237	-174 309	965	
Grundskola, förskoleklass och fritidshem	31 829	537 349	-505 520	595 923	1 105 850	-509 927	4 407	
Gymnasieskola	4 784	153 364	-148 581	4 474	155 502	-151 028	2 447	
Särskola	317	22 151	-21 834		19 810	-19 810	-2 024	
Vuxenutbildning	965	7 306	-6 341	1 200	9 400	-8 200	1 859	
Nämnd och administration	694 669	723 353	-28 684	19 690	35 288	-15 598	-13 086	
Övrig verksamhet	203	2 568	-2 364	800	3 128	-2 328	-36	
Summa	766 709	1 653 376	-886 667	765 015	1 646 215	-881 200	-5 467	
Socialnämnden								
Nämnd o socialkontor	2 273	17 555	-15 282	1 130	16 512	-15 382	100	
Individ o familjeomsorg	26 102	102 231	-76 129	34 926	111 785	-76 859	730	
Socialpsykiatri	812	17 316	-16 504	1 269	19 716	-18 447	1 943	
Äldreomsorg	52 105	410 375	-358 270	48 486	420 604	-372 118	13 848	
Funktionsnedsättning	9 395	172 173	-162 777	11 394	171 188	-159 794	-2 983	
Vård och omsorg	163 570	168 657	-5 088	160 666	160 666	0	-5 088	
Externa projekt	6 267	6 267	0	7 851	7 851	0	0	
Summa	260 524	894 574	-634 050	265 722	908 322	-642 600	8 550	
Totalt			-1 835 861			-1 850 800	14 939	
Nämndernas nettokostnader*			-1 835 861			-1 850 800	14 939	

*exklusive VA och Avfall

Investeringsredovisning

Investeringar Nämnder (mnkr / %)	Utfall helår 2020	Budget helår 2020	Avvikelse		Utfall helår 2019
			budget helår (mnkr)	%	
Kommunstyrelsen	8,5	3,0	-5,5	-183%	0,2
Överförmyndarnämnden	0,0	0,3	0,3	100%	0,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,1	0,4	0,3	75%	0,0
Byggnadsnämnden	0,2	0,6	0,4	67%	0,2
VA-verksamhet och Avfall	9,5	65,4	55,9	85%	22,8
Tekniska nämnden	25,6	73,6	47,9	65%	64,1
Fastighetsnämnden	88,6	178,1	89,5	50%	105,4
Kultur- och fritidsnämnden	24,8	25,2	0,4	2%	8,9
Utbildningsnämnden	1,7	3,0	1,3	43%	0,0
Socialnämnden	0,0	0,5	0,5	100%	0,5
Summa investeringar	156,8	350,0	193,2	55%	202,1

*Fotnot: Produktionsutskottets upphörde 2019-12-31 och deras utfall för 2019 ligger ej med i sammanställningen.

Borgensåtaganden

Kredittagare (tkr)	Organisationsnummer	Ursprungligt belopp	Kvarvarande Belopp
Djursholms AB	556002-2831	75 000,0	75 000,0
Curlingklubbarna	802417-9353/816400-1193	15 000,0	8 582,3
Danderyds Sportklubb	816400-3132	7 000,0	1 894,1
Danderyds tennisklubb	812000-0578	14 500,0	10 446,5
Ek föreningen TF-Skolbyggnad	769634-2422	10 100,0	3 800,0
Enebo Förskola Ekonomisk förening	716420-2629	3 000,0	1 815,9
Enebybergs Idrottsförening	812000-0503	16 000,0	3 830,6
FC Djursholm	802416-2276	16 750,0	9 073,5
Föräldrakooperativet Krubban	716421-0630	2 700,0	948,8
IFK Stocksund	802429-0408	8 300,0	5 732,6
Stocksunds IF	816400-2381	8 500,0	4 227,6
Stiftelsen Stocksunds scoutstuga	816400-1185	200,0	0,0
Summa borgensåtagande		177 050,0	125 352,0

Avfallsverksamheten

Resultaträkning (tkr)		Utfall	Utfall
	Not	2020-12-31	2019-12-31
Rörelseintäkter			
Avgifter		31 987	28 799
Årets resultat	1	-2 655	2 094
Summa		29 332	30 893
Rörelsekostnader			
Driftskostnader	2	-24 046	-25 935
Administrativa kostnader	3	-4 710	-4 408
Summa		-28 756	-30 343
Rörelseresultat		576	550
Avskrivningar	4	-576	-550
Resultat efter avskrivningar		0	0
Årets resultat		0	0
Balansräkning (tkr)		2020-12-31	2019-12-31
Tillgångar			
Fordran kommun		-3 716	-6 106
Anläggningstillgångar	5	619	354
Omsättningstillgångar		0	0
Summa tillgångar		-3 097	-5 752
Skulder o Eget kapital			
Kortfristiga skulder		0	0
Avfallsfond, ackumulerat resultat		-5 752	-3 658
Årets resultat		2 655	-2 094
Summa skulder		-3 097	-5 752
Not (tkr)			
Avfallsverksamheten ska uppvisa ett nollresultat. Eventuella över- eller underskott redovisas som skuld eller fordran på abonnenterna och redovisas i avfallsfond.			
Avfallsfondens ingående balans 2019-01-01		-5 752	-3 658
Avfallsfondens utgående balans 2019-12-31		-3 097	-5 752
Driftkostnader			
Driftentreprenad		-5 118	-5 382
Insamling och behandling av avfall		-18 929	-20 554
		-24 046	-25 936
Administrativa kostnader			
Löner		-1 653	-1 461
Administrativa entreprenader		-1 139	-1 123
Konsulter/utredningar		-128	-163
Övriga administrativa kostnader *		-1 636	-1 386
Övriga kostnader		-153	-276
		-4 710	-4 409

* Tekniska kontorets administrativa kostnader för lokaler och gemensamma tjänster såsom IT, telefoni, ekonomi, personal, ärendehantering, sekretariat och vaktmästeri fördelas på verksamheterna baserat på antal anställda inom respektive verksamhet.

Avfallskärl, avskrivning 10 år på samtliga storlekar av kärl

Anläggningstillgångar
Pågående projekt

619	354
619	354

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Kommunallagen (KL), Kommunal redovisningslag (KRL).

Redovisning av affärsverksamhet - mot bakgrund av självkostnadsprincipen (RKR).

Vatten- och avlopps verksamheten

Resultaträkning (tkr)		Utfall	Utfall
	Not	2020-12-31	2019-12-31
Rörelseintäkter			
VA-avgifter, fasta och rörliga		77 057	68 131
Dagvatten-avgifter		1 476	2 393
Anläggningsavgifter		1 446	1 485
Övriga intäkter	1	490	256
VA fond, intäkt	2	-6 681	-5 585
Summa		73 788	66 680
Rörelsekostnader			
Driftskostnader	3	-23 084	-18 418
Renvatteninköp, Norrvatten		-12 040	-12 669
Avloppskostnad, Käppala		-16 489	-16 847
Administrativa kostnader	4	-15 317	-10 886
Summa		-66 930	-58 820
Rörelseresultat		6 859	7 860
Avskrivningar		-6 185	-7 159
Resultat efter avskrivningar		673	700
Ränteintäkter		303	309
Räntekostnader		-976	-1 010
Resultat efter finansiella poster		0	0
Årets resultat		0	0
Balansräkning (tkr)			
	Not	2020-12-31	2019-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	5	184 849	186 126
Omsättningstillgångar	6	130 210	30 209
Summa tillgångar		315 059	216 335

Skulder			
Skuld till VA kollektivet	7	48 168	43 705
VA kommunlån		239 065	154 031
Kortfristiga skulder	8	13 447	10 901
VA fond, ackumulerat resultat	9	7 698	2 113
VA fond, året		6 681	5 585
Summa skulder		315 059	216 335
Not (tkr)		2020-12-31	2019-12-31
1 Övriga intäkter			
Ränteintäkter kundfordringar		74	68
Inkassoavgifter		86	42
Försäljning av konsulttjänster		0	24
Investeringsbidrag		30	30
Övriga intäkter		300	92
		490	256
2 VA-verksamheten ska uppvisa ett nollresultat. Eventuella över- eller underskott redovisas som skuld eller fordran på abonnenterna.			
3 Driftskostnader			
Driftentreprenad		-2 513	-2 617
Reparationer		-17 763	-13 533
Övrig tillsyn och skötsel		-461	-384
Hyra av vattenmätare		-1 477	-1 099
Övrigt		-88	-26
EI		-782	-758
		-23 084	-18 417
4 Administrativa kostnader			
Löner		-3 572	-4 337
Administrativa entreprenader		-1 841	-1 155
Konsulter/utredningar		-1 724	-885
Övriga administrativa kostnader *		-8 181	-4 510
		-15 317	-10 886
* Tekniska kontorets administrativa kostnader för lokaler och gemensamma tjänster såsom IT, telefoni, ekonomi, personal, ärendehantering, sekretariat och vaktmästeri fördelas på verksamheterna baserat på antal anställda inom respektive verksamhet.			
		2020-12-31	2019-12-31
5 Anläggningstillgångar			
Pågående projekt		23 903,3	47 977
Fastighet för annan verksamhet		436 133,4	407 181
Ack. Avskrivning		-275 187,7	-269 032
Restvärde		184 849	186 126
Komponentavskrivning tillämpade from 2016-01-01	År		
Rör i backen	50		
Ventiler	15		
Pumpstation hus	80		
Pumpstation tak, dörr, inredning	25		
Pumpstation el	40		
Pumpstation sumpgrop	30		
Pumpstation pumpar	20		
VA elektronik	5		

Nya serviser och förbindelsepunkter	30		
Avskrivningstider tillämpade tom 2015-12-31	År		
VA-ledningar (from 2009)	50		
VA-anläggningar (före 2009)	33		
Pumpstationer	25		
6 Omsättningstillgångar			
Kundfordringar		8 258	12 313
Kassa och bank		121 952	17 896
		130 210	30 209
7 Skuld till VA-kollektivet			
From 2009 periodiseras 90% av inbetalda anläggningsavgifter.			
Avgifterna intäktsförs med 2% per år.			
Förutbetalda anläggningsavgifter 2009		4 951	4 951
Förutbetalda anläggningsavgifter 2010		4 622	4 622
Förutbetalda anläggningsavgifter 2011		3 099	3 099
Förutbetalda anläggningsavgifter 2012		2 664	2 664
Förutbetalda anläggningsavgifter 2013		2 360	2 360
Förutbetalda anläggningsavgifter 2014		4 096	4 096
Förutbetalda anläggningsavgifter 2015		3 430	3 430
Förutbetalda anläggningsavgifter 2016		9 574	9 574
Förutbetalda anläggningsavgifter 2017		3 574	3 574
Förutbetalda anläggningsavgifter 2018		3 983	3 983
Förutbetalda anläggningsavgifter 2019		5 741	5 741
Förutbetalda anläggningsavgifter 2020		5 310	
Total		53 404	48 094
Avgår intäktsförda avgifter ack.		-5 236	-4 389
Skuld till VA-kollektivet		48 168	43 705
8 Kortfristiga skulder			
Upplupna kostnader/förutbetalda intäkter		7 360	10 900
Leverantörsskulder		6 087	1
		13 447	10 901
9 VA-verksamheten ska uppvisa ett nollresultat. Eventuella över- eller underskott redovisas som skuld eller fordran på abonnenterna. (VA-fond)			
VA-fondens ingående balans		7 698	2 113
VA-fondens utgående balans		14 379	7 698

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Kommunallagen (KL), Kommunal redovisningslag (KRL) och Lagen om allmänna vattentjänster (LAV07).

Redovisning av affärsverksamhet sker mot bakgrund av självkostnadsprincipen. (RKR)

Verksamheterna

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar kommunens verksamhet och har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen driver utvecklingsfrågor och har ansvar för ekonomin. I kommunstyrelsens verksamhet ingår den politiska organisationen, kommunledningskontoret med de centrala ledningsresurserna och det administrativa stödet. Kommunstyrelsen har anslag för räddningstjänst och totalförsvarsplanering.

Nämndens målpåfyllelse är relativt god och verksamheten bedömer att tre av sex nämndmål har uppnåtts under 2020 och resterande tre är delvis uppnådda. Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse mot budget med 5,0 miljoner kronor vilket motsvarar 4 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Kommunstyrelsen	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	42,9	50,5	7,6	18%	44,8
Kostnader	-165,7	-168,4	-2,6	2%	-161,8
Nettokostnad	-122,8	-117,9	5,0	4%	-117,1

Viktiga händelser i verksamheten

Verksamhetsåret 2020 har i stor utsträckning präglats av coronapandemin. Kommunens verksamheter har fått ställa om verksamheten snabbt under året till följd av pandemin och detta har påverkat målpåfyllelsen då planerade aktiviteter och utvecklingsarbete har fått skjutas upp. Trots detta har 2020 varit ett händelserikt år för kommunstyrelsen och en rad strategiska beslut har fattats av styrelsen som kommer att påverka kommunens verksamheter och resultat framgent.

Ett exempel på detta är de nya riktlinjerna för ekonomistyrning som antogs av kommunfullmäktige den 12 oktober 2020 (§ 111) i syfte att skapa effektivitet i kommunens ekonomiska planering och uppföljning samt i det samlade resursutnyttjandet. Även det strategiska miljöarbetet i kommunen har tagit ett stort kliv framåt genom att ett nytt miljö- och klimatprogram för perioden 2021–2030 antogs av kommunfullmäktige i december 2020 (KF 2020-12-07 § 158). Programmet täcker in sex fokusområden: begränsad klimatpåverkan, frisk luft, friskt vatten, biologisk mångfald, god bebyggd miljö och giftfri miljö.

Kommunstyrelsen beslutade den 15 juni 2020 (§ 94) om en översyn av ägande av fastigheter genom Djursholms AB. Översynen genomfördes under andra halvåret 2020. När översynen rapporterades till kommunstyrelsen den 19 januari 2021 fick kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram förslag till ägardirektiv med modell för bolagsordning. Vilket kommer genomföras under 2021.

Under 2020 antog kommunfullmäktige en ny Näringslivspolitik 2021-2026 med målsättningen att genom strategiska insatser och en ökad samverkan fortsätta att förbättra företagsklimatet i kommunen (KF 2020-12-07 § 159). Danderyds kommun har ett gynnsamt läge och utmärker sig med hög företagsamhet, bra företagsklimat och den tredje högsta andelen av nyföretagare i landet. Kommunen klättrade till en andra plats i Svenskt näringslivs ranking av det lokala företagsklimatet 2020.

Trygghets- och säkerhetsfrågor har under året varit prioriterade och kommunfullmäktige har avsatt särskilda medel för en trygghetsåtgärdsplanering (KF 2019-11-18 § 154). Den särskilda satsningen har bland annat medfört att ronderingen av väktare utökats jämfört med tidigare år samt att ytterligare två ungdomskoordinatorer anställts i kommunen. Kommunstyrelsen har under 2020 ansökt om teknisk övervakning i form av kamerabevakning på allmän plats. Av dessa ansökningar har en beviljats och tre avslagits. Kommunen kommer att överklaga beslutet om avslag under 2021.

Nämndmål	2020
Kommunen har en hög tillgänglighet och öppen dialog med kommunens invånare	◆
Kommunens invånare upplever kommunen som trygg, säker och robust	◆
Kommunen har säkrat sin kompetens-försörjning genom att vara en attraktiv arbetsgivare som ger förutsättningar för ett hållbart arbetsliv	◆
Kommunstyrelsen har en långsiktig strategi för kommunens utveckling med bäring på ekonomin	●
Kommunstyrelsen har stärkt sin roll som ledande politiskt organ genom att utveckla arbetet med uppsiktsplikten	●
Kommunen präglas av en god och hälsosam miljö och kommunens verksamheter arbetar för en långsiktigt hållbar utveckling	●

Måluppfyllelse

Kommunstyrelsens måluppfyllelse är relativt god och verksamheten bedömer att tre av sex nämndmål har uppnåtts under 2020 och resterande tre nämndmål bedöms vara delvis uppnådda.

Under 2020 har kommunen ytterligare tagit steg fram i arbetet med digitalisering och effektivisering. Då vissa aktiviteter och utvecklingsarbete har skjutits upp på grund av pandemin så har arbetet med att skapa ett mer digitaliserat arbetsätt utvecklats. Att flertalet medarbetare arbetat på distans har lett till förändrade arbetsätt och medfört en utvecklad digital kompetens. Exempelvis har antalet teammöten ökat från cirka 13 teammöten totalt i januari 2020 till i snitt 107 möten per dag under perioden augusti till december 2020.

Kommunstyrelsen har även utvecklat kommunikationen via digitala kanaler som webbplatsen och sociala medier. Detta utvecklingsarbete har resulterat i att kommunstyrelsen uppnår och överträffar 2020 års målsättning för nyckeltalet ”Delaktighetsindex”, som är en del av undersökningen Kommunens kvalitet i korthet. Kommunstyrelsen har även utvecklat digitala metoder för medborgardialog till följd av pandemin och detta stärker kommunens resultat ytterligare i mätningen och möjliggjort att arbetet med kommunens översiktsplan har kunnat fortskrida i enlighet med fastställd tidplan.

Kommunen målsättning att vara en attraktiv arbetsgivare uppnås delvis för 2020. Under året har personalomsättningen på egen begäran minskat till 11,92 procent och är lägre än målsättningen som var 14 procent. Däremot når kommunstyrelsen inte målet om att sjukfrånvaron ej ska överstiga fyra procent. Danderyds kommun har normalt en låg sjukfrånvaro och det extraordinära läget med covid-19 har påverkat sjukfrånvaron negativt vilket medför att målsättningen inte uppnåtts. Sjukfrånvaron för 2020 uppgick till nästan sju procent.

Ekonomi

För år 2020 redovisar kommunstyrelsen en positiv avvikelse mot budget med 5,0 miljoner kronor vilket motsvarar 4 procent av budgeterade nettokostnader. Avvikelsen beror främst på vakanta tjänster, sjukskrivningar och lägre nyttjande av budget för arvoden till förtroendevalda och konsulter.

Nedanstående sammanställning visar kommunstyrelsens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Politisk ledning och partistöd	-10,7	-10,5	0,3	2%	-9,8
Kommundirektören	-5,6	-3,7	1,9	34%	-8,1
Administrativa avdelningen	-42,9	-40,1	2,8	7%	-38,7
Ekonomiavdelningen	-14,3	-14,2	0,1	1%	-14,4
HR-avdelningen	-8,6	-8,7	0,0	0%	-8,3
Plan- och Exploatering	-6,5	-6,6	-0,2	3%	-13,9
Festvåningar	-0,2	-1,0	-0,8	372%	-0,4
Trygg- och säkerhet	-8,1	-7,0	1,1	14%	-16
Övrig gemensam verksamhet	-25,9	-25,9	0,0	0%	-7,4
Krisledningsnämnden	-	-0,2	-0,2	-	-
Nettokostnad	-122,8	-117,9	5,0	4%	-117,1

Den positiva avvikelsen beror främst på att administrativa avdelningen redovisar en positiv avvikelse mot budget med 2,8 miljoner kronor. På grund av coronapandemin har avdelningens arbetssätt och arbetsuppgifter behövt anpassas till rådande läge som har inneburit att rekryteringar försenats eller inte kunnat genomföras under året. Flera projekt har försenats på grund av coronapandemin och budgeterade medel har därför inte förbrukats.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden är en för kommunen lagstadgad obligatorisk verksamhet. Överförmyndarnämnden har till uppgift att utöva tillsyn över förmyndares, förvaltares och gode mäns förvaltning och efter ansökan eller anmälan utreda behovet av nämnda insatser. I uppdraget ligger även att tillse att gode män och förvaltare garanteras kunskap och utbildning för att kunna fullgöra sitt uppdrag. Nämndens måluppfyllelse är god och verksamheten bedömer att samtliga nämndmål har uppnåtts under 2020. Överförmyndarnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,4 miljoner kronor vilket motsvarar 11 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar överförmyndarnämndens kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr). Nämnden har inga intäkter.

Överförmyndarnämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Kostnader	-3,4	-3,1	0,4	11%	-3,2
Nettokostnad	-3,4	-3,1	0,4	11%	-3,2

Viktiga händelser i verksamheten

Överförmyndarnämnden hade vid utgången av 2020 totalt 274 aktiva ärenden (en liten ökning från 270 vid utgången av 2019). Av dessa aktiva ärenden under året var 113 rena godmanskap för vuxna. Antal nya anordnanden under 2020 var 75 stycken. Under året avslutades 79 ärenden. Under verksamhetsåret har nämnden granskat 159 årsräkningar och 30 sluträkningar. Det totala tillsynsbeloppet för 2020 var cirka 556,7 miljoner kronor.

På grund av pandemin har överförmyndarkansliet inte kunnat genomföra fysiska utbildningar för ställföreträdare. Istället har digitala utbildningar erbjudits. Överförmyndarnämnden har genomfört sina sammanträden på plats, men med möjlighet till deltagande på distans via digital uppkoppling.

En förstudie om digitalisering av delar eller hela överförmyndarkansliets ärendehantering har påbörjats under hösten 2020. Initialt pågår en inventering av olika systemlösningar samt erfarenhetsutbyte med andra kommuner. Syftet är att på sikt skapa en digital, effektiv och rättssäker ärendehantering och att minska den stora pappershantering som idag sker.

Nämndmål	2020
I Danderyds kommun är personalen tillgänglig och ger en god service till invånarna	
Överförmyndarnämnden ska inte avvika från budgetram	

Måluppfyllelse

Överförmyndarnämnden måluppfyllelse är god och nämnden bedömer att två av två nämndmål har uppnåtts under 2020. Nämndens verksamhet är tillgänglig och ger god service till kommunens invånare.

Överförmyndarnämnden bedömning av målet baseras på att handläggningen av samtliga ärenden påbörjas inom tio dagar och att tillgängligheten per telefon är 80 procent. Nämnden har även genomfört ett utbildningstillfälle för ställföreträdarna under 2020. Antalet vitesförelägganden avseende årsräkningar uppgick till 5 procent för 2020 vilket är i linje med nämndens målsättning inom området.

Ekonomi

Nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,4 miljoner kronor vilket motsvarar 11 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens nettokostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Överförmyndare	-3,4	-3,1	0,4	11%	-3,2
Nettokostnad	-3,4	-3,1	0,4	11%	-3,2

Den positiva avvikelsen mot budget beror främst på lägre kostnader för arvoden till gode män och personalrelaterade kostnader såsom utbildningar och kurser som uteblivit på grund av coronapandemin.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag är att bedriva myndighetsutövning utifrån miljöbalken och livsmedelslagstiftningen med angränsande lagstiftningsområden. Nämndens måluppfyllelse är god och verksamheten bedömer att samtliga nämndmål har uppnåtts under 2020. Nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,3 miljoner kronor vilket motsvarar 15 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar miljö- och hälsoskyddsnämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Miljö- och hälsoskyddsnämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	3,3	3,5	0,2	6%	3,1
Kostnader	-11,8	-10,7	1,1	9%	-11,1
Nettokostnad	-8,5	-7,2	1,3	15%	-8,0

Viktiga händelser i verksamheten

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har under året fokuserat på nämndens grunduppdrag, vilket innebär att lagstadgad prövning och tillsyn liksom den pandemirelaterade trängselkontrollen har prioriterats framför vissa utvecklingsprojekt under den belastade arbetssituationen under året. Dessa prioriteringar har gjorts till följd av pandemin. Med anledning av omställningar och det nya tillsynsområdet har även en del av den planerade tillsynen fått stå tillbaka. Exempelvis skulle frisörer inventeras och besökas. Med anledning av rekommendationen att inte göra ”onödiga” besök har dessa inte utförts utan skjutits framåt i tid.

Utvecklingsprojektet att byta system för hantering av avslutade handlingar har inte kunnat genomföras med anledning av brist på tid och nyckelpersoner. Nämnden har dock genomfört anpassningar av modul för e-tjänster till miljöavdelningens verksamhetssystem. En e-tjänst har lanserats, anmälan om matförgiftning. Fler e-tjänster planeras att lanseras under 2021.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden fick ett nytt tillsynsområde i mars 2020 att kontrollera trängsel på serveringar i kommunen för att minska smittspridning. Tillsynen har varit prioriterad och resurskrävande. Lagstiftningen och uppgiften om tillsynen över serveringsställen har förlängts till maj 2021.

Nämndmål	2020
Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en hög servicegrad och tillgänglighet	●
Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda	●
Miljö- och hälsoskyddsnämnden har utvecklade rutiner för uppföljning och analys av verksamheten som rapporteras nämnden	●
Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en utvecklad plan för luft- och hälsoövervakning i Danderyds kommun	●

Måluppfyllelse

Miljö- och hälsoskyddsnämndens måluppfyllelse är god och verksamheten bedömer att fyra av fyra nämndmål har uppnåtts under 2020. Verksamheten får goda resultat i olika nationella undersökningar och uppnår samtliga målsättningar för 2020. Resultatet enligt Stockholm Business Alliance (SBA) nöjdkundundersökning var 70 inom miljöbalkens område och 76 inom livsmedelskontroll. Nämndens målsättning att 80 procent av anmälningar/ansökningar inom miljö- och hälsoskydd som inkommit nämnden ska ha en påbörjad granskning inom två veckor överträffas 2020 då resultatet var 87 procent. Även målsättningen att i 80 procent av

klagomålsärenden inom miljö- och hälsoskydd ska handläggning ha påbörjats inom två veckor har uppnåtts 2020.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden antog en plan om att luftkvaliteten ska mätas på två platser i kommunen, varav en permanent plats och en mobil. Med planen som underlag har kommunfullmäktige tilldelat miljö- och hälsoskyddsnämnden en utökad budget om 1,0 miljoner kronor 2021, en satsning för att stärka miljöövervakningen i kommunen genom att bland annat utföra luftkvalitetsmätningar.

Ekonomi

För år 2020 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,3 mnkr vilket motsvarar 15 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar miljö- och hälsoskyddsnämndens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Nämnd	-0,4	-0,3	0,1	19%	-0,4
Stab	-2,1	-2,0	0,1	6%	-1,9
Livsmedel	-0,4	-0,2	0,2	40%	-0,3
Miljö- och hälsoskydd	-4,6	-3,8	0,8	18%	-4,5
Miljösamordning	-1,0	-0,9	0,1	9%	-0,9
Nettokostnad	-8,5	-7,2	1,3	15%	-8,0

Den positiva avvikelsen beror främst på att verksamheten för miljö- och hälsoskydd redovisar en positiv avvikelse mot budget med 0,8 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på högre statsbidragsintäkter, lägre personalkostnader samt lägre hyres- och IT-kostnader än budgeterat.

Byggnadsnämnden

Byggnadsnämnden fullgör kommunens uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet och har det närmaste tillsynen över byggnadsverksamheten enligt plan- och bygglagen (PBL), samt ansvarar för kommunens kart- och mätningssverksamhet. Nämndens måluppfyllelse är relativt god och verksamheten bedömer att två av fyra nämndmål har uppnåtts helt under 2020. Byggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 2,0 mnkr vilket motsvarar 15 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar byggnadsnämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Byggnadsnämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	8,0	8,8	0,8	10%	8,5
Kostnader	-21,3	-20,1	1,2	6%	-20,4
Nettokostnad	-13,3	-11,3	2,0	15%	-11,9

Viktiga händelser i verksamheten

Byggnadsnämnden har under 2020 prioriterat nämndens grunduppdrag, med lagstadgad prövning och tillsyn liksom med kartbeställningar och mätningar, framför vissa utvecklingsprojekt. Arbetsituationen har varit mer ansträngd än tidigare på grund av pandemin och underbemanning, ökad ärendemängd, omställning och nya rutiner för distansarbete, men också med anledning av ökad sjukfrånvaro under våren. Trots pandemin har antalet registrerade ärenden ökat med cirka 10 procent och likaså antal beslut på delegation. Antal beslut i nämnden har ökat med cirka 40 procent jämfört med tidigare år.

Under 2020 har en stor del av personalen arbetat på distans på grund av pandemin. Det har varit möjligt tack vare den digitaliseringsinsats som gjorts för bygglovsprocessen under flera års tid.

E-tjänster för ansökan om bygglov, anmälan om åtgärder som inte kräver lov samt komplettering av ärenden etablerades under inledningen av 2020. Graden av användning av e-tjänsterna är cirka 77 procent vilket betraktas som en lyckad användning av e-tjänsterna. Utöver detta har en ny webbsida för bygglov publicerats 2020.

Nämndmål	2020
Byggnadsnämnden erbjuder en god service och har en hög tillgänglighet för kommunens invånare	●
Byggnadsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda	◆
Byggnadsnämnden verkar för en bevarad kulturmiljö i Danderyds kommun genom en uppdaterad kulturmiljöhandbok	—
Byggnadsnämnden har utvecklat en effektiv handläggning genom digitalisering	●

Måluppfyllelse

Byggnadsnämndens måluppfyllelse är generellt god och verksamheten har en hög ambitionsnivå.

Byggnadsnämnden bedömer att två av fyra nämndmål har uppnåtts under 2020. Nämndmålet *Byggnadsnämnden har en god kompetensförsörjning och erbjuder en attraktiv arbetsplats för anställda* uppnås endast delvis då verksamhetens personalomsättning var högre än målsättningen för 2020.

Byggnadsnämnden anser att målsättningen om en uppdaterad kulturmiljöhandbok inte kan bedömas då medel för att starta genomförandet av en faktisk uppdatering till ett kulturmiljöprogram saknades under 2020. En förstudie slutfördes dock under 2020 som godkändes av byggnadsnämnden och målsättningen för nämnden kvarstår att genomföra en uppdatering av kulturmiljöhandboken under kommande år.

Byggnadsnämnden har fortsatt att utveckla servicen till Danderyds invånare och näringsliv under året. Verksamheterna får goda betyg i olika mätningar av nöjdhet med information, bemötande, handläggningstid, kompetens och tillgänglighet hos myndigheten. Andelen beslut om lov inom 10 veckor från det att ärendet är komplett uppgick till 99 procent 2020. Även handläggningstiden från komplett handling till beslut för anmälningssärenden är god då 99 procent sker inom fyra veckor.

Pandemin har påverkat kontoret genom omställning till distansarbete, högre sjukfrånvaro än normalt samtidigt som kontoret varit underbemannat och att ärendeingången varit större än tidigare år. Det har inneburit att handläggning av ärenden prioriterats i första hand. Förbättringsarbetet pågår med lägre intensitet och ska utökas så snart personalresurser och förutsättningar finns igen.

Ekonomi

För år 2020 redovisar nämnden en positiv avvikelse mot budget med 2,0 mnkr vilket motsvarar 15 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Nämnd	-0,7	-0,6	0,1	13%	-0,7
Bygglövsverksamhet	-4,4	-3,1	1,3	29%	-4,1
Kart- och mätverksamhet	-3,7	-3,0	0,7	18%	-3,2
Stab	-4,5	-4,5	0,0	1%	-3,9
Nettokostnad	-13,3	-11,3	2,0	15%	-11,9

Den positiva avvikelsen beror främst på att verksamheterna bygglov samt kart- och mät redovisar positiva avvikelser mot budget med 1,3 miljoner kronor respektive 0,7 miljoner kronor. Avvikelsen för bygglovsverksamhet beror främst på lägre kostnader för personal och it- och hyreskostnader samt att inga handlingar har kunnat förberedas och skickas för inskanning (digitalisering av arkiv). För kart- och mät verksamheten beror den positiva avvikelsen främst på lägre personalkostnader och högre intäkter än budgeterat.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens anläggningar, allmänna vatten- och avloppsanläggningar och avfall. VA-verksamheten och avfallsverksamheten är avgiftsfinansierad och redovisas separat. Denna sammanfattning berör främst tekniska nämndens samlade verksamhet och specifikt anläggningsverksamheten. Tekniska nämnden förvaltar och utvecklar kommunens grönområden, gator, vägar, parker, hamnar och övriga allmänna platser samt kommunens småbåtshamnar. Nämnden handlägger frågor om naturvård, renhållning, kollektivtrafik, trafiksäkerhet samt parkering och kommunal trafikövervakning. Tekniska nämnden har totalt fem nämndmål varav tre bedöms vara uppnådda för 2020. De resterande två nämndmål kan ej bedömas. Nämndmål kopplade till VA-verksamheten och avfallsverksamheten redovisas i respektive rapport. För 2020 redovisar tekniska nämnden en positiv avvikelse mot budget med 0,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Tekniska nämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	34,3	30,1	-4,2	12%	31,0
Kostnader	-122,7	-117,9	4,8	4%	-117,9
Nettokostnad	-88,4	-87,8	0,6	1%	-87,0

Viktiga händelser i verksamheten

Tekniska nämnden har under 2020 medverkat i ett flertal pågående detaljplaneprocesser och översiktsplanen. Nämnden har även genomfört ett flertal stora upphandlingar inom nämndens område så som belysning, trafiksignaler, arboristtjänster och beläggning utöver de upphandlingar som är genomförda inom kontorets andra uppdragsområden, VA, avfall och fastighet.

Gator och vägar har fått ny beläggning på drygt 40 000 kvm vägar och 5 000 kvm gång- och cykelvägar under 2020. I samband med beläggningsarbetet så utfördes kantskärningar, dikesbottenrensning samt framtagande av rännstensbrunnar. Under året lagades 1 600 potthål. Ett höjdvarningssystem har anlagts vid Fribergabron för att påvisa den fria höjden 3,5 meter.

Under året har arbetet med att uppdatera bullerkartan färdigställts. Den uppdaterade bullerkartläggningen kommer vara ett stöd för kommunen när det gäller ärenden om störande buller och bulleråtgärdsbidrag.

Lekplatsen vid Frejavägen har rustats under 2020 samt upprustning av Sätträngsparken har inletts och renoveringen fortsätter under 2021.

Under 2020 kunde inte Naturdagen eller Skördefesten genomföras på grund av pandemin och endast en aktivitetsdag genomfördes för att uppmuntra cykling. Däremot har nämnden genomfört sex webinarium under hösten, två webinarier om *Fixa laddplats*, två om solenergi och två handlade om energieffektivisering. Målgrupp var bostadsrättsföreningar och småhusägare.

Viktiga händelser som berör verksamheterna för allmänna vatten- och avloppsanläggningar och avfall redovisas i respektive rapport.

Nämndmål	2020
Tekniska nämnden har en god kommunikation med medborgarna	—
Tekniska nämnden har nöjda medborgare	●
Tekniska nämnden är en attraktiv arbetsgivare med nöjda medarbetare	—

Nämndmål	2020
Tekniska nämnden är kostnadseffektiv	
Tekniska nämndens arbete med drift av grönstruktur och vattenområden har stärkt den biologiska mångfalden	

Måluppfyllelse

Tekniska nämnden har en god måluppfyllelse för 2020 och bedömer att tre av fem nämndmål är helt uppfyllda och resterande två har inte kunnat bedömas då underlag saknats. Tekniska nämnden uppnår målet om att bedriva en kostnadseffektiv verksamhet då nämnden sänkt kostnaderna per invånare för väg- och järnvägsnät samt parkering och driftkostnaderna för parker. Även målsättningen att tekniska nämnden ska ha nöjda medborgare uppnås då resultaten från SCB:s medborgarundersökning är höga i relation till samtliga medverkande kommuner. Nämnden uppnår målet att arbetet med drift av grönstruktur och vattenområden ska stärka den biologiska mångfalden då den årliga mätningen visar på en ökning med 4,6 procent av antalet växtarter.

Två av nämndens mål har inte utvärderats för 2020 då de mätningar som används för att bedöma måluppfyllelsen inte har genomförts under året.

Mål som berör verksamheterna för allmänna vatten- och avloppsanläggningar och avfall redovisas i respektive rapport.

Ekonomi

För 2020 redovisar Tekniska nämnden en positiv avvikelse mot budget med 0,6 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Administration och nämnd	0,0	0,0	0,0	0%	0,0
Gator och trafik	-62,5	-60,4	2,1	3%	-64,2
Parker och naturområden	-19,9	-20,4	-0,5	3%	-18,1
Hamnförvaltning	-4,6	-5,8	-1,2	25%	-3,3
Energi och klimat	-1,4	-1,2	0,2	17%	-1,4
Nettokostnad	-88,4	-87,8	0,6	1%	-87

Den positiva avvikelsen beror främst på att verksamheten för gator och trafik redovisar en positiv avvikelse mot budget med 2,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på lägre kostnader för vinterunderhåll med 2,0 miljoner kronor, kapitalkostnader 1,6 miljoner kronor, samt 1,0 miljoner kronor för lägre el- och personalkostnader än budgeterat. Den positiva avvikelsen motverkas bland annat av lägre intäkter än budgeterat för parkeringsintäkter med anledning av mindre resande på grund av pandemin.

Den positiva avvikelsen för gator och trafik motverkas främst av verksamheten för hamnförvaltning som redovisar en negativ avvikelse mot budget med 1,2 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på tillsyns- och skötselkostnaderna som redovisar en negativ avvikelse mot budget med 0,9 miljoner kronor.

– Vatten och avlopp

Vatten- och avloppsverksamheten (VA) under tekniska nämnden äger och förvaltar kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar och är VA-huvudman. VA-verksamheten ansvarar för löpande drift och underhåll av kommunens allmänna vatten- och avloppsanläggningar samt driver frågor om servitut och ledningsrätter för den allmänna VA-anläggningen. Vidare ska tekniska nämnden lägga fram förslag till stadgar, taxe- och avgiftsbestämmelser samt i övrigt utarbeta förslag som är påkallade som en följd av ansvaret för VA-frågor i kommunen. VA-verksamhetens måluppfyllelse är god och verksamheten bedömer att verksamhetens samtliga tre nämndmål har uppnåtts under 2020. VA-verksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 7,6 miljoner kronor.

Nedanstående sammanställning visar Vatten- och avloppsverksamhetens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Vatten och avlopp	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	75,6	80,5	4,9	6%	72,3
Kostnader	-76,5	-73,8	2,7	4%	-66,7
Nettokostnad	-0,9	6,7	7,6	844%	5,6

Viktiga händelser i verksamheten

VA-verksamheten har under 2020 slutfört ett stort teknikskifte. Utfasningen av de mekaniska vattenmätarna har pågått under flera år innebär att dessa ersätts av moderna fjärravlästa mätare. Under 2020 slutfördes projekt och nu har i princip alla abonnenter fjärravlästa mätare. Teknikskiftet gynnar alla parter.

Abbonenterna slipper läsa av sin mätare, tekniska kontorets entreprenör slipper ha kvällsringningar för att få in mätaravläsningar och förvaltningen får äntligen ett tillförlitligt beslutsunderlag när debiteringen inte längre behöver ske på schablonvärden.

VA-verksamhetens anläggningar ligger till allra största delen dold under marken. Därför är kartkvalitén avgörande för hur snabbt åtgärder kan sättas in vid akuta driftstörningar, men även för att strategiska och långsiktiga beslut fattas med rätt underlag. Den kvalitetssäkring av kartverket som kontinuerligt utförts under året kommer ha betydelse långt in i framtiden.

Nämndmål	2020
Danderydsborna är nöjda med VA-verksamheten	
Danderyds kommun har ett friskt kommunalt dricksvatten med en robust vattenförsörjning	
Danderyds kommuns VA-verksamhet är kostnadseffektiv genom att kostnadsmedvetet minska ovidkommande vatten	

Måluppfyllelse

VA-verksamhetens måluppfyllelse är god och verksamheten bedömer att verksamhetens samtliga tre nämndmål har uppnåtts under 2020. Målbedömningen baseras på att målsättningen för samtliga sex nyckeltal uppnåtts under året. Kommunens vatten och avlopp fick höga resultat i SCB:s medborgarundersökning 2020 där 82 procent uppgav att de var nöjda med verksamheten.

Utfallet för nyckeltalen antalet vattenläckor och minst ett projekt som syftar till att öka robusthet i VA-nätet ligger båda inom målvärdet. Att antalet vattenläckor inte blev fler än 13 under 2020 är mycket glädjande. Då många av Danderyds ledningar är i behov av förnyelse har VA-verksamheten lagt ett ambitiöst program för att höja förnyelsetakten kommande år. Att öka robustheten är att höja motståndskraften mot yttre påverkan. VA-verksamheten har under året införskaffat ett reservkraftverk som fungerar som nödkraft till en pumpstation om elförsörjningen uteblir. Det är långt ifrån heltäckande men ett steg i rätt riktning mot en robustare VA-försörjning.

Ekonomi

För 2020 redovisar VA-verksamheten ett positivt resultat med 6,7 miljoner kronor och en positiv avvikelse mot budget med 7,6 miljoner kronor. VA-verksamheten ska enligt lag redovisa ett nollresultat över åren, och under- respektive överskott balanseras mot eget kapital i VA-fonden. VA-fonden hade vid årets början en ingående balans på 7,7 miljoner kronor. Efter 2020 års positiva resultat hade fonden vid årets slut en utgående balans på 14,4 miljoner kronor.

Nedanstående sammanställning visar VA-verksamhetens intäkter, kostnader och balansering eget kapital jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Vatten och avlopp	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	75,6	80,5	4,9	6%	72,3
Kostnader	-76,5	-73,8	2,7	4%	-66,7
Balansering eget kapital	0,9	-6,7	-7,6	-844%	-5,6
Årets resultat	-0,9	6,7	7,6	844%	5,6

Den positiva avvikelsen beror främst på högre intäkter för taxor än budgeterat med 4,9 miljoner kronor som beror på en högre vattenförbrukning, samt på grund av lägre kostnader än budgeterat för spillvatten med 4,6 miljoner kronor.

– Avfall

Avfallsverksamheten är en del av tekniska nämnden och ansvarar för att insamla hushållsavfall från hushåll och verksamheter i kommunen samt informera om återvinning av avfall. Genom att kommunen insamlar avfallet säkerställs det att avfallet tas om hand på ett miljöriktigt sätt och inte riskerar att orsaka fara för hälsa eller miljö. Avfallsverksamheten är en taxefinansierad verksamhet vilket innebär att verksamheten ska gå plus minus noll och att abonnenterna ska bära verksamhetens kostnad. Avfallsverksamhetens intäkter kommer från de taxor som abonnenterna betalar. Kostnaderna utgörs av ersättning till entreprenörer som utför avfallsinsamling, behandlingskostnad för avfall samt administrativa kostnader. Avfallsverksamheten har två nämndmål som bedöms delvis uppnådda för 2020. Avfallsverksamheten redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,7 miljoner kronor.

Nedanstående sammanställning visar avfallsverksamhetens intäkter jämför med budget och föregående år (mnkr).

Avfall	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	31,5	32,0	0,5	2%	28,8
Kostnader	-30,5	-29,3	1,2	4%	-30,9
Nettokostnad	1,0	2,7	1,7	170%	-2,1

Viktiga händelser i verksamheten

Verksamhetsåret 2020 har varit intensivt med många stora frågor att hantera för avfallsverksamheten inom tekniska nämnden. Under sommaren 2020 påbörjades upphandlingsarbetet för insamling av hushållsavfallet. Den nya entreprenaden ska börja gälla 1 januari 2022.

Under året har flera nya regelverk tagits fram av miljödepartementet. En del av dessa regelverk kan komma att påverka avfallsverksamheten och Danderydsborna under de kommande åren. Det handlar exempelvis om kommunalt avfall, producentansvar, returpapper och bygg- och rivningsavfall. Remisserna talar om att returpappersinsamling samt bygg- och rivningsavfall ska ingå i det kommunala ansvaret från och med 1 januari 2023.

Danderyds kommun har, tillsammans med övriga SÖRAB-kommuner, arbetat fram en ny avfallsplan som ska gälla för perioden 2021–2032. Avfallsplanen innehåller 5 målområden: system efter behov, avfall förebyggs, material cirkulerar, matavfall samt skräp och nedskräpning. Den antogs under året och kommer påverka alla som bor och verkar i Danderyds kommun (KF 2020-10-12 § 109).

Avfallsverksamheten har arbetat fram ett nytt styrdokument för att anpassa de kommunala avfallsföreskrifterna till gällande lagstiftning och riktlinjer samt efter medborgarnas behov. Dessa avfallsföreskrifter antogs i kommunfullmäktige (KF 2020-12-07 § 151) och kommer gälla från januari 2021.

Nämndmål	2020
Danderyds kommun genomför en väl utförd och trafiksäker hämtning av avfall samt erbjuder ett tillfredställande avfallstjänsteutbud	◆
Andelen matavfall som utsorteras i Danderyds kommun skall öka	◆

Måluppfyllelse

Avfallsverksamhetens nämndmål bedöms som delvis uppnådda för 2020. Verksamheten mäter måluppfyllelsen genom antalet minskade trafikfarliga backningar med avfallsfordon. Resultatet för året är att fem platser åtgärdades av sex planerade under 2020. Arbetet med att eliminera antalet trafik- och arbetsmiljöfarliga backningar med sopbil är en del av avfallsverksamhetens dagliga driftverksamhet. Under året har sammanlagt fem trafik- och arbetsmiljöfarlig backning arbetats bort. Arbetet med att arbeta bort farlig backning blir allt svårare. De platser som är kvar är mer kostsamma att åtgärda. Dock kvarstår målet att åtgärda alla de platser som fanns med på den ursprungliga inventeringslistan samt de som har tillkommit.

Avfallsverksamheten mäter kundnöjdhet genom SCB:s medborgarundersökning. Resultatet 2020 för Nöjd-medborgar-index för renhållning och sophämtning var 69 vilket är något under målet om 70.

År 2020 förväntades mängden insamlat matavfall per invånare vara 37 kg, det faktiska utfallet blev 35,16 kg/invånare, vilket är en ökning från föregående år men något lägre än målsättningen varvid målet bedöms som delvis uppnått.

Ekonomi

För 2020 redovisar avfallsverksamheten ett positivt resultat med 2,7 miljoner kronor och en positiv avvikelse mot budget med 1,7 miljoner kronor. Avfallsverksamheten ska enligt lag redovisa ett nollresultat över åren, och under- respektive överskott balanseras mot eget kapital i avfallsfonden. Avfallsfonden hade vid årets början en negativ ingående balans på 5,8 miljoner kronor. Efter 2020 års positiva resultat hade fonden vid årets slut en utgående balans på minus 3,1 miljoner kronor.

Nedanstående sammanställning visar avfallsverksamhetens intäkter, kostnader och balansering eget kapital jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Avfall	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Verksamhetens intäkter	31,5	32	0,5	2%	28,8
Verksamhetens kostnader	-30,5	-29,3	1,2	4%	-30,9
Balansering eget kapital	-1	-2,7	-1,7	170%	2,1
Årets resultat	1	2,7	1,7	170%	-2,1

Den positiva avvikelsen jämfört med budget beror främst på lägre kostnader för insamling och behandling av kärll- och säckavfall (restavfall).

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden förvaltar kommunens bebyggda fastigheter och lokaler och utvecklar dessa på uppdrag av kommunfullmäktige. Fastighetsnämnden är lokalförsörjningsansvarig för all kommunal verksamhet som bedrivs i egen regi. Det innebär att nämnden förutom förvaltningen av kommunens egna fastigheter även svarar för inhyrning av de externa lokaler som används i den kommunala verksamheten. Nämnden tillser att kommunen har både en lång- och kortsiktig planering av underhållet av kommunens fastigheter så att önskad funktion vidmakthålls över tid. Nämnden uppnår ett av fyra nämndmål helt för 2020. Fastighetsnämnden redovisade en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor vilket motsvarar 116 procent av budgeterade nettokostnader.

Tabellen nedan visar fastighetsnämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Fastighetsnämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	273,1	267,3	-5,8	2%	269,9
Kostnader	-274,3	-267,1	7,1	3%	-264,1
Nettokostnad	-1,2	0,2	1,4	116%	5,7

Viktiga händelser i verksamheten

Fastighetsnämnden har under 2020 fått ställa om planering och vissa åtgärder på grund av pandemin. De flesta medarbetare har arbetat hemifrån under större delen av året och vissa åtgärder har inte genomförts då hyresgäster tillhört riskgrupper. Trots detta har verksamheten slutfört en rad projekt och utvecklingsarbete som planerat. De omfattande renoveringarna av Djursholms AB:s lokaler Berga gård och Enebybergs gård har slutförts. Ombyggnaden av LSS-boendet Svea 1 har färdigställts. Planerade underhållsåtgärder har i huvudsak genomförts men åtgärder har bromsats på äldreboenden på grund av pandemin och i några andra fall på grund av personalbrist. Arbetet för att höja säkerheten i lokalerna har intensifierats och arbetet med systematiskt brandskyddsarbete (SBA) har varit en prioritet.

Fastighetsnämnden har arbetat med att utveckla fastighetsförvaltningen i enlighet med den handlingsplan som har tagits fram med aktiviteter för att förbättra bland annat hyresgästsamverkan, felanmälan och ekonomisk uppföljning. Även arbetet med att genomföra en teknisk statusbesiktning av kommunens fastigheter har fortsatt och tio underhållsplaner har tagits fram. Det långsiktiga arbetet med att minska energiförbrukningen fortsätter och har gett goda resultat.

Nämndmål	2020
Fastighetsnämndens hyresgäster är nöjda med lokalerna	
Vakant lokal uthyrd	
Danderyds kommuns byggnader har en långsiktig hållbar utveckling	
Fastighetsnämnden har stärkt robustheten utifrån säkerhet och klimatförändringar	

Måluppfyllelse

Fastighetsnämnden bedömer att ett av fyra nämndmål har uppnåtts helt under 2020. Ett mål bedöms som ej uppnått och resterande två nämndmål bedöms som delvis uppnådda. Nämnden bedömer att målet att kommunbyggnader ska ha en långsiktig hållbar utveckling är uppnådd då energianvändningen minskade med 5,5 procent 2020 vilket är högre än målsättningen om 3 procent minskning jämfört med 2019.

Fastighetsnämnden uppnår delvis målet om att nämnden är kostnadseffektiv. Bedömningen baseras på att tio långsiktiga underhållsplaner har antagits under året, vilket motsvarar målsättningen men att vakanta lokaler

ska vara uthyrda inom ett år uppfylldes endast delvis. Fastighetsnämnden har under perioden hanterat 13 vakanta lokaler varav tre hyrts ut inom ett år. Två lokaler har hyrts ut inom 14 månader. För fyra lokaler pågår arbete med uthyrning och för fyra vakanta lokaler inväntas inriktningsbeslut om framtida nyttjande från kommunstyrelsen.

Fastighetsnämnden följer upp kundnöjdheten hos hyresgästerna vartannat år. Resultatet av 2020 års undersökning visar att hyresgästerna är något mindre nöjda med lokalerna än tidigare mätningar. Nämnden identifierar bland annat dialog med hyresgästerna om underhåll och återkoppling av felanmälsärenden som ett utvecklingsområde för att höja kundnöjdheten framgent.

Coronapandemin har inneburit vissa omprioriteringar för nämnden vilket medfört att arbetet med behovsanalys av reservkraft hittills inte har genomförts. Detta innebär att fastighetsnämnden inte uppnår målsättningarna för att ha stärkt robustheten utifrån säkerhet och klimatförändringar.

Ekonomi

För 2020 redovisar fastighetsnämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor vilket motsvarar 116 procent av budgeterade nettokostnader.

Tabellen nedan visar fastighetsnämndens nettokostnad för verksamheten fastighetsförvaltning som är nämndens enda verksamhet.

Nedanstående sammanställning visar nämndens nettokostnad för fastighetsförvaltningen. Driftprojektet nya lokaler Mörby centrum fick utfall på 8,4 miljoner kronor mot en budget på 10,0 miljoner kronor vilket ger ett positivt utfall mot budget på 1,6 miljoner kronor. Fastighetsförvaltningen utan projektet nya lokaler Mörby centrum fick ett utfall på 8,6 miljoner kronor mot en budget på 8,8 miljoner kronor, vilket ger ett negativt utfall på 0,2 miljoner kronor. Sammantaget redovisar nämnden ett positiv avvikelse mot budget med 1,4 miljoner kronor.

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Fastighetsförvaltning	-1,2	0,2	1,4	116%	5,7
Nettokostnad	-1,2	0,2	1,4	116%	5,7

Den positiva avvikelsen beror främst på lägre kapitalkostnader med 5,6 miljoner kronor än budgeterat. Det beror på att delar av investeringsprojekt inte har utförts under året samt att aktiveringsdatum har senarelagts jämfört med plan. Vinterkostnaderna avviker med 3,0 miljoner kronor mot budget med anledning av att det har varit ett år med mindre antal snöröjningar än normalt. Hyreskostnaderna har en positiv avvikelse mot budget på 2,7 miljoner kronor som beror på att en del objekts hyresavtal avslutats med lägre hyreskostnader som följd. Dessutom har kostnaderna för inhyrda paviljonger vid vissa objekt minskat.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden har i uppdrag att ansvara för kommunens kultur- och fritidsverksamhet där anläggningar, fritidsgårdar, bibliotek, kulturskola och Träffpunkt Enebyberg ingår. I uppdraget ingår även att främja kultur- och fritidsverksamhet och genom samarbete stimulera och stödja föreningar och organisationer som är verksamma i kommunen. Nämnden ansvarar även för drift och underhåll av kommunens idrottsplatser. Nämndens måluppfyllelse har påverkats negativt av Covid-19 och rådande pandemi vilket medfört att samtliga av nämndens mål endast delvis har uppnåtts för 2020. Kultur- och fritidsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 1,2 miljoner kronor för 2020 vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar kultur- och fritidsnämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Kultur- och fritidsnämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	15,5	16,1	0,5	4%	16,1
Kostnader	-103,6	-103,0	0,7	1%	-105,5
Nettokostnad	-88,1	-86,9	1,2	1%	-89,4

Viktiga händelser i verksamheten

Kultur- och fritidsnämnden har under 2020 i stor utsträckning påverkats av coronapandemin. Situationen med covid-19 har generellt inneburit en ökad arbetsbelastning såväl administrativt som kommunikativt. Pandemins restriktioner och riktlinjer har under 2020 kontinuerligt förändrats vilket medfört att kultur- och fritidsnämndens olika verksamheter fått ställa om snabbt. Kulturskolan har under större delen av året, med undantag för november–december, kunnat bedriva undervisning som planerat men konserter, föreställningar och även orkesterrepetitioner har fått ställas in. Kulturlivet har under pandemin försämrats i kommunen då föreningarna har haft färre aktiviteter. Detta påverkar framför allt de äldre som kan bli mer isolerade och få försämrad livskvalitet. Alla offentliga evenemang stängdes i kommunens regi från mars till oktober. De stängdes därefter på nytt från november och året ut. Biblioteken har dock kunnat hålla öppet under större delen av året men med smittskyddsåtgärder som införts i enlighet med rådande rekommendationer.

Seniorcentrum och dess besökare har haft det svårt under 2020. Verksamheten har försökt att så gott som möjligt erbjuda smitt-säkra aktiviteter såsom utomhusgymna, promenader och hjälp med inköp. Men den sociala samvaro som en traditionell fikastund innebär har inte kunnat erbjudas.

Under 2020 stängde Djursholms fritidsgård sin verksamhet till förmån för en ny organisation med ett större fokus på uppsökande verksamhet för att nå så många ungdomar som möjligt utifrån ett förebyggande och hälsofrämjande perspektiv. Det uppsökande arbetet har skett både dag- och kvällstid samt under helgkvällar, beroende på säsong och ägt rum på skolor, fritidsanläggningar, gator, torg och andra relevanta platser där ungdomarna befinner sig fysiskt men även i den digitala världen på sociala medier.

Nämndmål	2020
Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja ungdomars hälsa och välmående	◆
Kultur- och fritidsnämnden verkar för att främja alternativ till ensamhet och isolering för äldre	◆
Kultur- och fritidsnämnden har utvecklat kultur- och fritidspolitiskt program	◆

Måluppfyllelse

Kultur- och fritidsnämndens måluppfyllelse har påverkats av covid-19 och pågående pandemi och nämnden bedömer att samtliga tre nämndmål är delvis uppfyllda för 2020.

Till följd av covid-19 har verksamheterna som riktar sig till unga i stor utsträckning förhindrats att göra sitt arbete på grund av periodvisa stängningar och social distansering. Detta har bland annat medfört att antalet

uppsökande aktivitetstillfällen som biblioteket genomfört inte når upp till nämndens målsättning. Även måluppfyllelsen för Kulturskolan har påverkats negativt av pandemin då målet om att öka inslag av social samverkan genom skolans orkestrar och ensembler samt möten mellan olika konstformer inte har kunnat genomföras.

Även nämndens målsättning att främja alternativ till ensamhet och isolering för äldre har påverkats negativt av pandemin. Seniorcentrum har huvudsakligen hållit stängt men försökt att erbjuda utomhusaktiviteter då vädret tillåtit. Den sociala gemenskapen har dock inte kunnat upprätthållas i önskad omfattning. Kulturföreningarna har i princip inte kunnat genomföra några evenemang och biblioteket har periodvis varit stängt, något som till stor del påverkat kommunens äldre invånare.

Kultur- och fritidsnämnden ser dock att pandemin har haft vissa positiva effekter på verksamheten till följd av omställningen. Dessa effekter har inte påverkat måluppfyllelsen i stort men bidragit till en positiv utveckling. Detta är främst inom det digitala området där informationen har förbättrats och förenklats. Det gäller hemsidan och användningen av digitala lösningar för uppsökande verksamhet. Servicen till kommunens invånare har också ökat. Ett exempel är en kraftig ökning av efterfrågan på bibliotekets boken-kommer tjänst under 2020. Vidare har omställningen gett utrymme för att iordningställa fler aktivitetsytor anpassade för äldre.

Ekonomi

För år 2020 redovisar kultur- och fritidsnämnden en positiv avvikelse mot budget med 1,2 miljoner kronor vilket motsvarar 1,4 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Nämnd och förvaltning	-4,6	-4,5	0,1	2%	-3,9
Anläggningar och föreningsstöd	-44,6	-44,7	-0,1	0%	-44,8
Ungt fokus	-9,2	-9,2	0,0	0%	-9,4
Bibliotek	-13,4	-12,7	0,7	5%	-13,7
Kulturskola och kulturstöd	-13,5	-12,8	0,7	5%	-14,2
Träffpunkt	-2,8	-3,0	-0,2	5%	-3,4
Nettokostnad	-88,1	-86,9	1,2	1%	-89,4

Den positiva avvikelsen beror på att verksamheterna för bibliotek samt kulturskola och kulturstöd redovisar positiva avvikelser mot budget med 0,7 miljoner kronor vardera som huvudsakligen beror på coronapandemin som medfört att verksamheterna har tvingats ställa in verksamheter. Bibliotek redovisar en positiv avvikelse främst på grund av lägre personalkostnader än budgeterat som beror på en vakant tjänst samt de periodvisa stängningarna och ombyggnationen i Mörby centrum med tillkommande hyresrabatt. Kulturskola och kulturstöd redovisar en positiv avvikelse mot budget främst på grund av lägre personal- och övriga kostnader än budgeterat.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden fullgör kommunens uppgifter som huvudman inom skolväsendet. Utbildningsnämnden ansvarsområde omfattar utbildning från förskola till vuxenutbildning för folkbokförda i Danderyds kommun. Det innebär ansvar för resursfördelning genom barn- och elevpeng till verksamheter inom utbildningssystemet, myndighetsutövning i enlighet med skollagen gällande skolplikt (grundskola) och kommunalt aktivitetsansvar (gymnasieskola), godkännande och tillsyn av fristående förskolor i Danderyd, bidrag för skolskjuts och särskilt stöd, tillhandahållande av system för val av utbildningsplats samt kvalitetsuppföljning. Nämndens måluppfyllelse är god och verksamheten bedömer att sex av åtta nämndmål har uppnåtts under 2020. Utbildningsnämnden redovisar en negativ avvikelse mot budget med 5,5 miljoner kronor för 2020 vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år. Intäkter och kostnader inkluderar även interna transaktioner, främst i form av skolpeng mellan utbildningsnämndens beställarfunktion och förskolor/skolor i egen regi (mnkr).

Utbildningsnämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
INTÄKTER					
- beställarfunktion	69,6	72,1	2,5	4%	69,5
- egen regi	695,4	694,6	-0,8	0%	703,9
Summa intäkter	765,0	766,7	1,7	0%	773,5
KOSTNADER					
- beställarfunktion	-950,8	-944,8	6,0	1%	-969,6
- egen regi	-695,4	-708,6	-13,2	2%	-721,9
Summa kostnader	-1646,2	-1653,4	-7,2	0%	-1 691,50
NETTOKOSTNADER					
- beställarfunktion	-881,2	-872,7	8,5	1%	-900,1
- egen regi	0,0	-14,0	-14,0	n/a	-17,9
Summa nettokostnader	-881,2	-886,7	-5,5	1%	-918

Viktiga händelser i verksamheten

Utbildningsnämnden verksamhet har under 2020 präglats av coronapandemin. Gymnasieskolorna fick ställa om till fjärrundervisning i mars för hela vårterminen samt från slutet av november. För högstadieskolorna i Stockholm gjordes omställningen till fjärrundervisning de sista veckorna innan jullovet. Det har inneburit stora ansträngningar för personal i alla skolformer att förändra verksamheten så att barn och elever inte ska drabbas i sin kunskapsutveckling. Lärarnas omställning av undervisning till att bli digital på mycket kort tid har inneburit en hel del utmaningar men har gått över förväntan. Kraven på att hålla distans och minska personliga kontakter har medfört att förskolor och skolor har funnit nya former för dialog, exempelvis med vårdnadshavare. Föräldramöten, utvecklingssamtal och öppna hus har genomförts digitalt. Erfarenheterna från verksamhet och vårdnadshavare har varit positiva. Flera planerade utvecklingsinsatser 2020 har varit nödvändiga att ställas in och skjutas på framtiden på grund av den pågående pandemin.

I de kommunala verksamheterna har frånvaron bland personal varit mycket hög under perioder med upp till 25–30 procent på skolorna och upp till 40 procent på förskolorna.

Beslut om att den kommunala grundskoleverksamheten vid Svalnässkolan ska avvecklas och via anbudsförfarande övergå till fristående verksamhet fattades under året. Verksamheten tas från vårterminen 2021 över av Danderyds Enskilda Skola Aktiebolag. Redan till sommaren 2020 hade stora delar av personalen på Svalnässkolan valt att sluta och endast ett 30-tal elever gick på skolan under höstterminen.

Nämndmål	2020
Utbildningsnämnden har en utvecklad struktur för dialog med olika huvudmän	♦
Utbildningsnämnden har antagit en plan med definition och inriktning för önskat marknadsutbud	●
Utbildningsnämnden och bildningsförvaltningen har ett tydligt uppdrag i det kommunala styrsystemet	●
Utbildningsnämnden har transparenta och hållbara modeller för ersättningssystem till verksamheterna	♦

Måluppfyllelse

Verksamheterna inom utbildningsnämndens ansvarsområde visar överlag fortsatt god utveckling och hög kvalitet. Detta bekräftas i såväl interna som externa mätningar och granskningar. Elevernas betyg respektive meritvärde är de högsta eller bland de högsta i landet. Måluppfyllelsen är hög men det finns möjlighet till förbättringar inom vissa målområden. Utbildningsnämnden bedömer att två av nämndens fyra mål uppnås för 2020 och resterande två bedöms som delvis uppnådda. Nämndens arbete för en utvecklad struktur för dialog med olika huvudmän har under året inte kunnat genomföras som planerat till följd av pandemin.

Målsättningen med återkommande möten med fristående huvudmän har inte uppfyllts och endast ett fåtal tillsynsbesök har kunnat genomföras. Även arbetet med att utveckla transparenta och hållbara modeller för ersättningssystem till verksamheterna har under 2020 fortskridit men det kvarstår fortfarande en del arbete innan modellen är klar vilket medfört att målet endast delvis är uppnått.

Utbildningsnämnden är beställarnämnd och ska definiera det utbud av utbildningsplatser som ska finnas i kommunen. Ett antal åtgärder har vidtagits för att anpassa utbudet av platser till behovet. En extern utredning har genomförts om organisationen kring grundsärskola och särskilda undervisningsgrupper. Utredningen har legat som underlag för utbildningsnämndens fortsatta arbete med översyn av utbud av utbildningsplatser för alla elever. Med bakgrund av detta anser utbildningsnämnden att målsättningen för 2020 har uppnåtts.

Ekonomi

För år 2020 redovisar utbildningsnämnden en negativ avvikelse mot budget med 5,5 miljoner kronor vilket motsvarar 1,0 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år. Redovisningen per skolform gäller utbildningsnämndens kostnad för utbetalning av barn- och elevpeng.

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Nämnd och förvaltning	-15,6	-14,7	0,9	6%	-13,2
Förskola	-174,3	-173,3	1,0	1%	-182,4
Grundskola	-509,9	-505,5	4,4	1%	-532,7
Gymnasium	-151	-148,6	2,4	2%	-141,7
Kommunal vuxenutbildning	-8,2	-6,3	1,9	23%	-8,1
Särskola	-19,8	-21,8	-2,0	10%	-18,0
Övrig verksamhet	-2,3	-2,4	0,0	2%	-4,0
Summa Utbildningsnämndens beställarfunktion	-881,2	-872,7	8,5	1%	-900,1
Egen regi	0,0	-14,0	-14,0	n/a	-17,9
Nettokostnad	-881,2	-886,7	-5,5	1%	-918,0

Den negativa avvikelsen mot budget beror främst på att egen regi redovisar en negativ avvikelse mot budget med 14,0 miljoner kronor. Underskottet beror främst på grundskolorna där elevantalet minskar och svårigheter att anpassa framför allt personal och lokalkostnader till de minskade elevvolymerna.

Den negativa avvikelsen motverkas främst av utbildningsnämndens beställarfunktion som redovisar en positiv avvikelse mot budget med 8,5 miljoner kronor.

Socialnämnden

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänst, mottagning av nyanlända och omsorg om personer med funktionsnedsättning, familjerådgivning, kommunens uppgifter enligt alkohollagen och lag om handel med vissa receptfria läkemedel, tillsyn enligt tobakslagen, bostadsanpassningsbidrag samt utredning av färdtjänst. Nämnden utövar också ledningen av den kommunala hälso- och sjukvården. Socialnämnden är en myndighets- och beställarnämnd med ansvar för insatser till personer inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och omsorg om personer med funktionsnedsättning. Socialnämnden bedriver verksamheter i egen regi som utför tjänster inom äldreomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning (LSS). Nämndens måluppfyllelse har under året påverkats negativt av coronapandemin och endast ett av nämndens fyra mål bedöms som uppnått 2020. Socialnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget med 8,5 miljoner kronor för 2020 vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar socialnämndens intäkter och kostnader jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Socialnämnden	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Intäkter	265,7	260,5	-5,2	2%	296,4
Kostnader	-908,3	-894,6	13,7	2%	-939,9
Nettokostnad	-642,6	-634,1	8,5	1%	-643,6

Viktiga händelser i verksamheten

Socialnämndens verksamhet har under 2020 präglats av hanteringen av konsekvenserna av coronapandemin inom samtliga verksamhetsområden samtidigt som socialnämndens biståndsbedömning och insatser fortsatt i nästan normal omfattning. Kommunen har under hela året anpassat åtgärderna efter Folkhälsomyndighetens, vid var tid gällande, rekommendationer och nya beslut gällande socialnämndens verksamheter har tagits löpande. Syftet har varit att minska risken för smittspridning och skydda liv och hälsa. Konkret har detta inneburit att seniorträffar, välkomstcenter för nyanlända, träfflokal för personer med psykisk funktionsnedsättning och även dagverksamhet för personer med demenssjukdom har varit stängda.

På vård- och omsorgsboenden var det inledningsvis besöksrestriktioner och under största delen av året har det varit besöksförbud. Personer som påverkats av inställd eller begränsad verksamhet har erbjudits andra insatser som varit möjliga att genomföra. Den långa perioden av inställd eller begränsad verksamhet, har haft en stor påverkan för många enskilda och deras anhöriga. Anhöriga har många gånger gjort mycket stora insatser under pandemin. Vidtagna åtgärder i verksamheterna tillsammans med besöksförbudet och ett snabbt beslut om ansiktsskydd för all personal inom vård- och omsorg både på boenden och hemtjänst bidrog till en mycket begränsad smittspridning under våren. I mitten på hösten kom den andra vågen och i den har några verksamheter drabbats av lokal smitta.

Framgångsfaktorer under året har varit personalens insatser, sammanhållen och tät ledningsstruktur, tillgång till skyddsutrustning, resurser och stöd, kreativa och utvecklade arbetsrutiner. Vård- och omsorgspersonalen, handläggare, behandlare och stödpersoner med flera, har genom ett mycket väl utfört arbete samt öppenhet för nya och kreativa arbetssätt gjort att verksamheten hanterat utmaningarna som uppkommit.

Nämndmål	2020
Säkerställa att service och insatser till medborgarna är av god kvalitet	
Kontinuitet och attraktivitet inom personalförsörjningen	
Ökad kostnadseffektivitet med bibehållen kvalitet	
Ökad tillgänglighet och utveckling	

Måluppfyllelse

Socialnämndens måluppfyllelse har under verksamhetsåret påverkats negativt av coronapandemin. Av nämndens fyra mål bedöms endast ett som helt uppfyllt. Två är delvis uppfyllda och ett är ej uppfyllt. Socialnämnden uppnår målsättningen att verksamheten ska ha uppnått en ökad kostnadseffektivitet med bibehållen kvalitet. Inom samtliga verksamhetsområden har kostnadseffektiviteten ökat under året då nettokostnaden minskat.

Socialnämnden uppnår delvis målet att säkerställa att service och insatser till medborgarna är av god kvalitet. Målet följs upp genom nationella brukarundersökningar och resultatet av 2020 års undersökning visar att brukarbedömningen för LSS och Vård- och omsorgsboende uppnår nämndens målsättningar men resultatet för hemtjänsten är något lägre föregående år. Socialnämnden anser att det försämrade resultatet dels beror på att undersökningen genomfördes samtidigt som Folkhälsomyndigheten konstaterade en pågående pandemi, dels att den kommunala hemtjänsten avvecklades. Avvecklingen av den kommunala hemtjänsten medförde viss oro och socialnämnden har identifierat förbättringsområden i avtalsuppföljningen och främst inom området personalkontinuitet.

Avvecklingen av den kommunala hemtjänsten har haft en negativ påverkan på nämndens mål om kontinuitet och attraktivitet inom personalförsörjningen då personalomsättningen uppgick till 36 procent 2020 vilket var långt över målet om 11,2 procent. Även sjukfrånvaron var högre 2020 vilket bidrog till att nämndmålet ej uppnåddes.

Ekonomi

För år 2020 redovisar socialnämnden en positiv avvikelse mot budget med 8,5 miljoner kronor vilket motsvarar 1 procent av budgeterade nettokostnader.

Nedanstående sammanställning visar nämndens nettokostnader per verksamhet jämfört med budget och föregående år (mnkr).

Verksamhet	Budget 2020	Utfall 2020	Avvikelse Mnkr	Avvikelse %	Utfall 2019
Administration och nämnd	-15,4	-15,3	0,1	1%	-14,6
Individ- och familjeomsorg	-769,0	-76,1	0,7	1%	-81,2
Äldreomsorg	-372,1	-358,3	13,8	4%	-370,6
Funktionshinderomsorg	-159,8	-162,8	-3,0	2%	-157,4
Social psykiatri	-18,4	-16,5	1,9	11%	-18,1
FoU Nordost	0,0	0,0	0,0	N/A	0,0
Egen regi	0,0	-5,1	-5,1	N/A	-1,6
Nettokostnad	-642,6	-634,1	8,5	1%	-643,6

Den positiva avvikelsen beror främst på att äldreomsorgen visar en positiv budgetavvikelse med 13,8 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på minskade volymer inom korttids/avlösningsplatser med cirka 9,0 miljoner kronor och äldreboenden cirka 7,5 miljoner kronor. De minskade kostnaderna bedöms till största delen vara relaterade till coronapandemin. Den positiva avvikelsen motverkas främst av hemtjänst i egen regi som redovisar en negativ avvikelse mot budget med 4,7 miljoner kronor. Hemtjänsten i egen regi har under året avvecklats och kommer i fortsättningen helt utföras i privat regi.

Djursholms AB

Allmänt om verksamheten

Djursholms AB är helägt av Danderyds kommun. Enligt bolagsordningen är ändamålet med Djursholms AB att främja kommunens exploateringsverksamhet för olika former av bebyggelse och anläggningar. Bolaget har också i uppdrag att inom ramen för gällande lagstiftning och godtagen praxis förvärva, äga och förvalta eller sälja fastigheter, bebyggda eller obebyggda, för kommunal verksamhet, näringsverksamhet och fritidsändamål.

Kommunfullmäktige har tydliggjort att bolagets syfte är att tillhandahålla mark för rekreationsändamål samt park, gator och andra allmänna platser. Mark för allmänt ändamål ska bolaget upplåta utan ekonomisk ersättning. Bolaget ska även verka för att bevara ett levande jordbruk i kommunen. Vidare ska bolaget i mån av resurser tillhandahålla lokaler för kommunal verksamhet.

Bolaget hade ingen anställd personal under 2020. Funktionen verkställande direktör köptes in från kommunledningskontoret.

Bolagets fastighetsinnehav

Djursholms AB:s fastighetsinnehav omfattar ett hundratal fastigheter. Merparten av markinnehavets yta utgörs av rekreationsområden, jordbruksmark och parkmark. Flertalet fastigheter saknar såväl bokfört värde som taxeringsvärde med hänsyn till att bolaget ägt fastigheterna under mycket lång tid och att marken i gällande detaljplaner är utlagd som park, gata eller annan allmän plats.

Av bolagets fastighetsinnehav den 31 december 2020 har 17 fastigheter ett bokfört värde om 131,1 miljoner kronor. Av fastigheterna är 19 taxerade till ett sammanlagt värde om 130,5 miljoner kronor.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Under året har bolaget genomfört två större investeringsprojekt: Enebybergs gård och Berga gård. Projekten avslutades under hösten. Berga Gård är uthyrt till en dagverksamhet. För Enebybergs Gård pågår en uthyrningsprocess som beräknas vara klar under våren 2021.

Bolaget har under 2020 sålt två villatomter vid Utgårdavägen. Tillträde för köparna är under 2021.

Under 2020 har Danderyds kommun inlett en utredning om Djursholms AB:s ägande av fastigheter samt styrning av bolaget. Utredningen har redovisats i en rapport av KPMG. Rapporten visar på brister i styrningen av bolaget samt föreslår som huvudalternativ att bolaget avyttrar de fastigheter som inte kan betecknas som råmark, antingen till kommunen eller externt. Kommunstyrelsen har mottagit rapporten och har gett kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram nya förvaltningsavtal, reviderad bolagsordning och bolagsdirektiv. Bolaget har inlett arbete med att ta fram kassaflödesanalyser för bolagets fastigheter.

Fastigheter

De av bolagets fastigheter som är av kommersiell karaktär är fördelade enligt nedan:

Fastigheter	Antal	Yta, kvm
Bostäder	19	1 992
Lokaler	19	12 138
Jordbruksarrende	1	
Övriga arrenden	10	

Kommunens tekniska kontor har fullgjort i princip samma arbetsuppgifter för bolagets fastigheter, som för de fastigheter som ägs direkt av kommunen. Det innebär att tekniska kontoret ansvarat för ledning, upphandling och kontakter med upphandlade leverantörer och entreprenörer. Tekniska kontoret skötte även hyresfaktureringen.

Ekonomi

Bolagets intäkter uppgick 2020 till 20,4 miljoner kronor, varav 17,6 miljoner kronor består av hyres- och arrendeintäkter. Övriga intäkter, 2,8 miljoner kronor, utgörs av verksamhetsanpassningar i form av fler arbetsplatser utförda åt Danderyds kommun.

Resultatet efter finansiella poster var ett överskott om 0,5 miljoner kronor före skatt.

Pågående projekt om 6,2 miljoner kronor förs i ny räkning.

Flerårsöversikt (mnkr)	2020	2019	2018	2017	2016
Nettoomsättning	20,4	16,1	15,5	15,1	38,4
Resultat efter finansiella poster	0,5	-0,3	-0,9	-0,1	22,1
Soliditet %	14,0	21,6	22,9	27,6	17,1
Eget kapital	19,8	25,1	25,2	26,1	14,0
Balansomslutning	141,4	116	109,9	94,7	81,7

Soliditeten visar bolagets långsiktiga betalningsförmåga, det vill säga hur stor del av balansomslutningen som finansierats med eget kapital, aktiekapital och ackumulerade vinster. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning och ett förändrat resultat.

Framtiden

Kommunen fortsätter under 2021 utredningar kring bolagets fastigheter och framtid. Bolaget tar fram kassaflödesanalyser för varje fastighet. När dessa finns, samt om det finns nedskrivningsbehov för vissa fastigheter, ska bolaget göra en genomlysning av den totala ekonomin i bolaget, tillsammans med kommunledningskontoret. Beroende på resultatet kan en strategisk plan för fastighetsinnehavet tas fram.

Bolaget har flera villatomter kvar vid Utgårdavägen. Utifrån genomlysning av bolagets ekonomi kan det under 2021 bli aktuellt att avyttra ytterligare fastigheter.

Bolaget behöver också tillsammans med kommunledningskontoret se över ägandet av Enebyskolan och Kyrkskolan. Kommunen har beslutat att påbörja ett programarbete för att bygga till och renovera Enebyskolan. Bolaget ser att det är en förutsättning att Enebyskolan övergår till kommunen då en sådan investering inte kan bäras av bolaget.

Studievägen Fastighets AB

Allmänt om verksamheten

Studievägen Fastighets AB är helägt av Danderyds kommun.

Enligt bolagsordningen är ändamålet med Studievägen Fastighets AB att inom ramen för lagstiftning och godtagen praxis förvärva, äga och förvalta eller sälja exploateringsfastigheter eller andra bebyggda eller obebyggda fastigheter för kommunal verksamhet.

Bolaget hade ingen anställd personal under 2020. Funktionen verkställande direktör köptes in från kommunledningskontoret.

Bolagets fastighetsinnehav

Studievägen Fastighets AB:s fastighetsinnehav omfattar två fastigheter: Skolan 12 i Stocksund och Danarö 6 i Danderyd.

Den 31 december 2020 hade de två fastigheterna ett bokfört värde om 4,4 miljoner kronor. De är taxerade till ett sammanlagt värde om 10,9 miljoner kronor.

Väsentliga händelser under och efter räkenskapsåret

Under 2020 har inga större investeringar skett i fastigheterna, endast löpande drift och mindre underhåll. Resultatet efter finansiella poster var ett överskott om 194 tkr före skatt.

Fastighetsförvaltning

Bolaget äger två fastigheter: Skolan 12 och Danarö 6.

Skolan 12 innehåller fyra lägenheter och ligger intill Stocksundsskolan. Avsikten är att fastigheten ska ingå i utvecklingen av Stocksundsskolan och införlivas med det pågående detaljplanarbetet.

Danarö 6 innehåller ett LSS-boende med sex lägenheter. Danderyds kommun blockhyr fastigheten för att sedan hyra ut bostäderna genom socialkontoret.

Kommunens tekniska kontor har fullgjort i princip samma arbetsuppgifter för bolagets fastigheter, som för de fastigheter som ägs direkt av kommunen. Det innebär att tekniska kontoret ansvarat för ledning, upphandling och kontakter med upphandlade leverantörer och entreprenörer. Tekniska kontoret skötte även hyresfaktureringen.

Ekonomi

Bolagets intäkter uppgick 2020 till 882 tkr och består av hyresintäkter.

Resultatet efter finansiella poster var ett överskott om 194 tkr före skatt.

Flerårsöversikt (mnkr)	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	0,9	0,7	0,3	0,2
Resultat efter finansiella poster	0,2	0,0	-0,1	0,0
Soliditet %	98,2	35,8	97,9	4,0
Eget kapital	4,8	4,6	4,6	0,0
Balansomslutning	4,9	12,8	4,7	1,2

Soliditeten visar bolagets långsiktiga betalningsförmåga, det vill säga hur stor del av balansomslutningen som finansierats med eget kapital, aktiekapital och ackumulerade vinster. Soliditeten påverkas av en förändrad balansomslutning och ett förändrat resultat.

Framtiden

Skolan 12 ingår i detaljplanearbetet för Stocksundsskolan. Beroende på hur utformningen av skolan blir kan fastigheten komma att ingå i skolfastigheten. Fram till dess att ny detaljplan är klar, kommer lägenheterna att hyras ut med korttidskontrakt för sociala ändamål.

Under slutet av 2021 kommer LSS-boendet att flyttas till det nybyggda boendet i Östra Mörbylund. Bolaget kommer att i dialog med kommunen, som blockhyr fastigheten, utreda hur bostäderna ska användas efter utflyttningen.

Bilagor

Nämndernas ledamöter

Byggnadsnämnd	Cläes Breitholtz	M	Ordförande
	Maarit Nordmark	L	1:e vice ordförande
	Kristin Eriksson	C	2:e vice ordförande
	Erik Hafström	M	Ledamot
	Fredrik Wevle	M	Ledamot
	Ingrid Erneman	M	Ledamot
	Lovisa Eriksson	C	Ledamot
	Jesper Isaksson	C	Ledamot
	Fredrik Pallin	L	Ledamot
	Anders Hultgren	KD	Ledamot
	Gun-Britt Lindström	MP	Ledamot
	Andreas Tidström	M	Ersättare
	Cecilia Henriksson	M	Ersättare
	Robert Stael von Holstein	M	Ersättare
	Maria Mandahl	C	Ersättare
	Tord Håkansson	C	Ersättare
	Dick Lindberg	C	Ersättare
	Margareta Sandell	L	Ersättare
	Lennart Sundqvist	L	Ersättare
	Erik Baggström	KD	Ersättare
	Bernt Hofström	S	Ersättare
	Christer Erestål	SD	Närvarorätt
	Fastighetsnämnd	Håkan Johanson	KD
Inger Olsson-Blomberg		M	1:e vice ordförande
Christian Ljungdahl		C	2:e vice ordförande
Johan Henriques		M	Ledamot
Anna Sarkany		M	Ledamot
Maria Mandahl		C	Ledamot
Sarah Korduner Izosimov		C	Ledamot
Lars-Gunnar Wallin		L	Ledamot
Karl Stenqvist		S	Ledamot
Richard Jansson Stiernblad		M	Ersättare
Tord Kyhlstedt		M	Ersättare
Pär Norlander		M	Ersättare
Gun-Britt Lindström		MP	Ersättare
Lennart Meldahl		C	Ersättare
Gunnar Ljunggren		C	Ersättare
Lennart Andersson		L	Ersättare
Fred Wennerholm		KD	Ersättare

Kommunstyrelsen	Hanna Bocander	M	Ordförande
	Bengt Sylvan	L	1:e vice ordförande
	Siv Sahlström	C	2:e vice ordförande
	Johanna Hornberger	M	Ledamot
	Ulla Hurtig Nielsen	M	Ledamot
	Ludvig Waldenström	M	Ledamot
	Torsten Sjögren	M	Ledamot
	Lovisa Eriksson	C	Ledamot
	Patrik Nimmerstam	C	Ledamot
	Birgitta Lindgren	L	Ledamot
	Milles Lindgren	KD	Ledamot
	Jenny Åkervall	S	Ledamot
	Christer Erestål	SD	Ledamot
	Sten Lindquist	M	Ersättare
	Christian Hoas	M	Ersättare
	Christer Bergquist	M	Ersättare
	Christian Ljungdahl	C	Ersättare
	Robert Bryhn	C	Ersättare
	Inger Fabian	C	Ersättare
	Elvy Svennerstål	L	Ersättare
	Håkan Johanson	KD	Ersättare
	Carolin Robson	MP	Ersättare
	Krisledningsnämnd	Hanna Bocander	M
Bengt Sylvan		L	Vice ordförande
Johanna Hornberger		M	Ledamot
Siv Sahlström		C	Ledamot
Lovisa Eriksson		C	Ledamot
Milles Lindgren		KD	Ledamot
Ulla Hurtig Nielsen		M	Ersättare
Ludvig Waldenström		M	Ersättare
Patrik Nimmerstam		C	Ersättare
Christian Ljungdahl		C	Ersättare
Birgitta Lindgren		L	Ersättare
Torsten Sjögren		M	Ersättare
Kultur- och fritidsnämnd		Robert Nibelius	M
	Rolf Lundgren	L	1:e vice ordförande
	Lovisa Eriksson	C	2:e vice ordförande
	Christer Bergquist	M	Ledamot
	Richard Törnqvist af Ström	M	Ledamot
	Jolanta Kowalkowska	M	Ledamot
	Inger Fabian	C	Ledamot
	Lukas Johannesson	C	Ledamot
	Desirée Lindqvist	L	Ledamot
	Milles Lindgren	KD	Ledamot
	Jenny Åkervall	S	Ledamot
	Pia-Lena Moller	M	Ersättare
	Elisabeth Kotsinas	M	Ersättare

Kultur- och fritidsnämnd	Lena Strååt	M	Ersättare	
	Sven Carlson	M	Ersättare	
	Anton Ekelund	C	Ersättare	
	Sandra Lindström	C	Ersättare	
	Marianne Pettersson	C	Ersättare	
	Rose-Marie Danielsson	L	Ersättare	
	Torgny Lindbäck	L	Ersättare	
	Eva Borelius-Zätterström	KD	Ersättare	
	Rolf Hansen	MP	Ersättare	
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	Elvy Svennerstål	L	Ordförande	
	Sara Degrér	KD	1:e vice ordförande	
	Siv Sahlström	C	2:e vice ordförande	
	Johan Hjelmqvist	M	Ledamot	
	Erik Lunell	M	Ledamot	
	Magnus Boman	M	Ledamot	
	Eva Lithander Edling	C	Ledamot	
	Eva von Sydow	C	Ledamot	
	Olov Johansson	S	Ledamot	
	Gunilla Wästlund	M	Ersättare	
	Erik Börjesson	M	Ersättare	
	Weronica Andersson	C	Ersättare	
	Christer Lidgard	C	Ersättare	
	Charlotta Malm	L	Ersättare	
	Owe Svantegård	KD	Ersättare	
	Isak Abramowicz	L	Ersättare	
	Ingvar Krakau	MP	Ersättare	
	Socialnämnden	Carina Erlandsson	M	Ordförande
		Eva Borelius-Zätterström	KD	1:e vice ordförande
		Lena Ringstedt	C	2:e vice ordförande
Bigitta Sundman		M	Ledamot	
Carl Gustav Pfeiffer		M	Ledamot	
Mats Nilsson		M	Ledamot	
Eva Lindman Marko		C	Ledamot	
Ingela Gilljam Papinski		C	Ledamot	
Birgitta Lindgren		L	Ledamot	
Fredrik Palmquist		L	Ledamot	
Anette Jellve		S	Ledamot	
Elisabet Frostell		M	Ersättare	
Mattias Sjödin		M	Ersättare	
Stéphanie Hsieh Albrektsson		M	Ersättare	
Eva Hiort		M	Ersättare	
Gustaf Stjernberg		C	Ersättare	
Jessica Johannesson		C	Ersättare	
Eva von Sydow		C	Ersättare	
Birgitta Gottfries Dahlberg		L	Ersättare	
Sarah Sahbaei Razavi		L	Ersättare	
Ewa Ungestål Bergman		KD	Ersättare	

Socialnämnden	Carolin Robson	MP	Ersättare
Tekniska nämnden	Bengt Sylan	L	Ordförande
	Leo Smidhammar	M	1:e vice ordförande
	Karl-Johan Nybell	C	2:e vice ordförande
	Johan Gröndal	M	Ledamot
	Fredrik Näslund	M	Ledamot
	Cecilia Ålander	M	Ledamot
	Christina Strenger-Böös	C	Ledamot
	Christer Lidgard	C	Ledamot
	Katarina Liljefors	L	Ledamot
	Michael Guldstrand	KD	Ledamot
	Kjell Rosén	MP	Ledamot
	Jan Mårtensson	M	Ersättare
	Catrin Tidström	M	Ersättare
	Elisabeth Armfelt	M	Ersättare
	Knut Waltré	M	Ersättare
	Robert Bryhn	C	Ersättare
	Maja Bergquist	C	Ersättare
	Patric Helje	C	Ersättare
	Walter Deltin	L	Ersättare
	Henrik Lehmann	L	Ersättare
	Kjetil Anthonisen	KD	Ersättare
Tekniska nämnden	Olov Johansson	S	Ersättare
Utbildningsnämnden	Monica Renstig	L	Ordförande
	Lena Cronvall Morén	M	1:e vice ordförande
	Patrik Nimmerstam	C	2:e vice ordförande
	Linnéa Sundman	M	Ledamot
	Jan Lindqvist	M	Ledamot
	Ulla Hurtig Nielsen	M	Ledamot
	Michael Mandahl	C	Ledamot
	Lukas Johannesson	C	Ledamot
	Peter Dörlich	L	Ledamot
	Gunnar Liljegren	KD	Ledamot
	Ruby Rosén	MP	Ledamot
	Brigitta Hultblad	M	Ersättare
	Örjan Wränge	M	Ersättare
	Mattias Arenius	M	Ersättare
	Bodil Borison	M	Ersättare
	Ingela Dahlberg	C	Ersättare
	Sarah Korduner Izosimov	C	Ersättare
	Vilma Björk	C	Ersättare
	Ulrica Sunnanstaf	L	Ersättare
	Elisabet Abramowicz	L	Ersättare
	Thomasine von Essen	KD	Ersättare
	Karsten Inde	S	Ersättare
	Bo Lagerkrantz	SD	Närvarorätt
Överförmyndarnämnd	Anders Bergstrand	M	Ordförande

Charlotta Malm	L	Vice ordförande
Håkan Andersson Lilja	M	Ledamot
Christina Strenger-Böös	C	Ledamot
Maria Kaiser	C	Ledamot
Gunnar Liljegren	KD	Ledamot
Ulf Bergman Ekström	S	Ledamot
Anita Dath	M	Ersättare
Jenny Svedin	M	Ersättare
Gustaf Stjernberg	C	Ersättare
Lennart Meldahl	C	Ersättare
Christer Arvas	L	Ersättare

Redovisningsprinciper

Kommunal redovisningslag

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationer utgivna av Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett basbelopp och gäller för alla materiella och immateriella tillgångar.

Nedskrivningar

Återvinningssvärdet på tillgångar som är föremål för nedskrivning beräknas till nettoförsäljningsvärde.

Avskrivningar

Avskrivningar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar som mark, konst och pågående arbete görs inga avskrivningar.

Kommunen tillämpar komponentavskrivning från och med 2016 på nya anläggningar.

Avskrivningstider

Immateriella tillgångar	3–5 år
Maskiner och inventarier	5–10 år

För komponentavskrivningar gäller följande avskrivningstider:

Markanläggning	30 år
Stomme, grund	80 år
Tak, fasad, fönster	30 år
Byggnadsinventarier	30 år
Inre ytskikt	20 år
Yttre ytskikt	20 år
Installationer	25 år
Tekniska installationer	15 år
Vitvaror, fastighetsmaskiner	15 år

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärdet.

Omsättningstillgångar som genererar avkastning eller värdestegring värderas från och med 2019 till verkligt värde.

Övriga omsättningstillgångar redovisas till det lägsta värdet av anskaffningsvärde och verkligt värde (marknadsvärdet) på balansdagen.

Klassificering

Fordringar och skulder som förfaller till betalning inom 12 månader från balansdagen klassificeras som kortfristiga. Fordringar och skulder som förfaller till betalning efter 12 månader från balansdagen har klassificerats som långfristiga.

Exploateringsfastigheter, som kommunen avser att avyttra inom en utsatt tidsram, och som i övrigt uppfyller rekommendationer för klassificering, redovisas som omsättningstillgång.

Affärsverksamhet

När avgiftsuttaget överskrider självkostnaden redovisas detta som en skuld i kommunens balansräkning. Ett motsvarande underuttag jämnas ut inom en treårsperiod över balansräkningen, men överskrider tidsperioden redovisas en förlust enligt försiktighetsprincipen.

Redovisning av intäkter

Investeringsbidrag, anslutningsavgifter och gatukostnadsersättningar tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningarnas respektive nyttjandeperiod.

Bidrag som erhålls från privata aktörer resultatförs direkt från och med 2019.

Jämförelsestörande poster

Exempel på jämförelsestörande poster är realisationsvinster, realisationsförluster samt större poster av engångskaraktär som inte tillhör den normala verksamheten.

Redovisning av lånekostnader

Kommunen tillämpar huvudmetoden vilket innebär att lånekostnaden belastar resultatet den period den uppkommer.

Pensionsåtaganden

Kommunens pensionsskuld redovisas dels som en avsättning i balansräkningen, dels som en ansvarsförbindelse. Äldre pensioner intjänade till och med 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. I balansräkningen redovisas alla pensionsåtaganden som intjänats från och med 1998.

Kommunen har sedan 1998 en extern medelsförvaltning som ska täcka delar av pensionsutbetalningarna som redovisas som ansvarsförbindelse. Av detta följer att kommunen i enlighet med god redovisningssed belastar resultatet med såväl förändringen av intjänad pension som utbetalda pensioner.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17. Förvaltare av pensionsskuld inklusive prognoser för framtida pensionskostnader är KPA.

Försäljning och inköp av anläggningstillgång

Vid försäljning och köp av anläggningstillgångar gäller som huvudregel att händelsen hänförs till det räkenskapsår när avtal tecknas, under förutsättning att det föreligger giltiga politiska beslut.

Skatteintäkter

Slutskatteavräkningen har beräknats enligt Sveriges Kommuners och Regioners prognos i december 2020. Det följer den rekommendation som Rådet för Kommunal Redovisning har utfärdat, rekommendation R2.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta även den verksamhet kommunen bedriver i form av andra juridiska personer. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en samlad bild av nämnderna och bolagens verksamhet och ekonomiska ställning. De koncerninterna transaktionerna elimineras för att ge en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning.

Kommunen konsoliderar sitt helägda bolag Djursholms AB i den sammanställda redovisningen.

Definitioner till årsbokslut

Anläggningstillgångar är tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk i kommunens verksamheter. Kan vara ”materiella” i form av byggnader, fordon, maskiner och inventarier. De kan även vara ”immateriella” i form av vissa utvecklingsinsatser eller goodwill.

Kapitalkostnader är dels avskrivningar på anläggningstillgångar som är en periodiserad kostnad under anläggningens ekonomiska livslängd dels av ränta på den kapitalbindning som tillgången representerar.

Avsättningar är förpliktelser som är hänförliga till räkenskapsåret eller tidigare räkenskapsår och som på balansdagen är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Exempel på avsättning är pensionsutfästelser för intjänad pension från 1998 och framåt.

Balanskravet är av lagstiftaren kopplat till resultaträkningen. Enligt kommunallagen ska budgeten upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna (KL 8 kap 4 §). Om det redovisade resultatet blir negativt för visst räkenskapsår skall det negativa resultatet regleras senast det andra året efter det att underskott uppstod.

Vid avstämning mot balanskravet skall realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar exkluderas, realisationsförluster skall dock ingå vid sådan avstämning.

Balansräkning (BR) är en sammanställning av tillgångar, eget kapital, avsättningar och skulder på balansdagen, det vill säga redovisningsperiodens sista dag. Balansräkningen ger en bild av kommunens ekonomiska ställning på balansdagen.

Eget kapital är skillnaden mellan tillgångar och skulder och visar hur stor del av kommunens totala kapital som inte finansieras med skulder. Eget kapitals andel av totalt kapital (balansomslutningen) utgör det finansiella måttet soliditet som anger kommunens långsiktiga betalningsförmåga. Ju högre tal ju starkare balansräkning har kommunen.

Omsättningstillgångar är de tillgångar som kommer att omsättas inom de närmaste 365 dagarna från balansdagen. Ur omsättningstillgångar hämtas ett annat finansiellt mått som benämns likviditet. Likviditeten återger kommunens kortsiktiga betalningsförmåga och brukar indelas i balanslikviditet som är totala omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder. Kassalikviditet är ett mått där likvida medel divideras med kortfristiga skulder. Måtten ger en uppfattning om kommunens kortsiktiga betalningsförmåga.

Finansieringsanalysen visar kassaflödet från verksamheten inklusive förändringen av rörelsekapitalet, kassaflöde från investeringsverksamheten samt finansieringen. Summan av dessa poster ger förändringen av likvida medel.

Finansnetto är skillnaden mellan finansiella intäkter och finansiella kostnader i resultaträkningen.

Årets resultat visar förändringen av det egna kapitalet.

Nettoinvesteringar är kommunens samlade investeringsverksamhet under räkenskapsåret där utgifterna reducerats med exempelvis investeringsbidrag från staten.

Driftredovisning är nämndernas verksamheter som stäms av mot den av fullmäktige beslutade budgeten för verksamhetsåret. Nämndernas verksamhet presenteras i årsredovisningen dels sammantaget för hela nämndens verksamheter dels i bilaga där respektive delverksamhet framgår.

Revisionsberättelse för år 2020

Vårt uppdrag och ansvar:

Vi av kommunfullmäktige valda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits av kommunstyrelsen och nämnderna. Utsedda lekmannarevisorer har granskat kommunens bolag.

Styrelser och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivits i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och för återredovisningen till fullmäktige av hur de fullgjort uppdraget. *Vårt ansvar enligt kommunallagen* är att granska verksamhet, redovisning, intern kontroll och pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag.

Våra genomförda granskningar:

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, enligt av kommunfullmäktige fastställt revisionsreglemente och enligt god revisionssed i kommunal verksamhet. Vår granskning har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Granskningens omfattning, inriktning, förslag och synpunkter redovisas i vår bilaga.

Granskning enligt god ekonomisk hushållning:

Vi skall utifrån kommunallagens bestämmelser, om god ekonomisk hushållning, bedöma om resultatet i bokslutet är förenligt med de mål för den ekonomiska förvaltningen som fullmäktige beslutat om.

Vi bedömer att årets resultat är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning ur det finansiella perspektivet. Samtliga sex finansiella mål är uppfyllda. Årets resultat uppgår till 195,8 mnkr och balanskravsresultatet uppgår till 184,4 mnkr.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens rapportering, att verksamhetens utfall delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Tre av fem strategiområden bedöms vara uppfyllda för år 2020.

Vi revisorer har tidigare år varit starkt kritiska till kommunens stora negativa resultat. Det är således glädjande att konstatera att de åtgärder som vidtagits under år 2019-2020 givit resultat och bidrar till att kommunen i stora delar återställer det ackumulerade underskottet enligt balanskravet. År 2019 uppgick det ackumulerade underskottet till -212,7 mnkr och utifrån kommunens goda ekonomiska resultat för år 2020 har det ackumulerade underskottet minskat till -28,3 mnkr.

Vi bedömer dock att kommunstyrelsen och nämnderna fortsatt behöver arbeta aktivt för att efterleva mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vikten av budgetdisciplin från kommunstyrelsen och nämnderna behöver även fortsättningsvis vara ett prioriterat område.

Vi tillstyrker

att kommunstyrelsen, nämnderna och enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för år 2020.

att kommunens årsredovisning för år 2020 godkänns.

Danderyd 29 april 2021

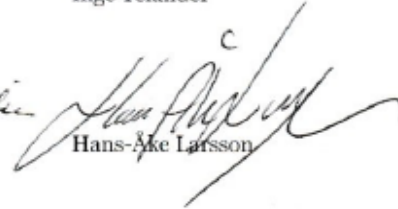

Folke Palmgren
Ordförande

Sivert Svärting

Inge Telander

Peter Frene

Christina Hermelin

Hans Åke Larsson